

Justitie

Inburgering nieuwkomers 2002

Inhoudelijk verslag van resultaten en uitvoering

Inburgering nieuwkomers 2002

Inhoudelijk verslag van resultaten en uitvoering

Colofon

Dit verslag is samengesteld door PIERS GROEP management consultants in opdracht van het ministerie van Justitie, Directie Coördinatie Integratiebeleid Minderheden (B. Groenendijk en F. Leechburch Auwers).

Aan het verslag is gewerkt door de volgende PIERS GROEP-adviseurs:

P. van Tuijl
C. Braun
R.A. Weteling

www.PIERSGROEP.nl

© Capelle aan den IJssel, 10 februari 2004

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	9
1.1 Beoordeling en verwerking gegevens	10
1.2 Leeswijzer	13
2 Stand van zaken inburgering	15
2.1 Activiteiten van 1996-2002	16
2.2 Cohortanalyses 1999-2001	18
3 Verslagjaar 2002: instroom, programma & doorgeleiding	26
3.1 Instroom 2002	27
3.2 Programma 2002	30
3.3 Doorgeleiding 2002	35
4 Cohortanalyses: instroom, programma & doorgeleiding	39
4.1 Instroom 1999-2001	40
4.2 Programma 1999-2001	41
4.3 Doorgeleiding 1999-2001	43
5 Verdieping	45
5.1 Samenstelling programma 1999-2002	46
5.2 Samenstelling populatie 1999-2002	49
5.3 Ontwikkeling NT2 2002	53
6 Analyse	55
6.1 Uitstroomanalyse	56
6.2 Rendement NT2	64
7 Bijlagen	66
7.1 Tabel gegevens 2002	67
7.2 Resultaten NT2 2002	68
7.3 Vastgestelde en gevolgde uren NT2/MO/BO	71
7.4 Geboden uren maatschappelijke begeleiding	72
7.5 Certificaten en sancties	73
7.6 Vragenlijst 2002	74
7.7 Begrippenlijst	89

Samenvatting

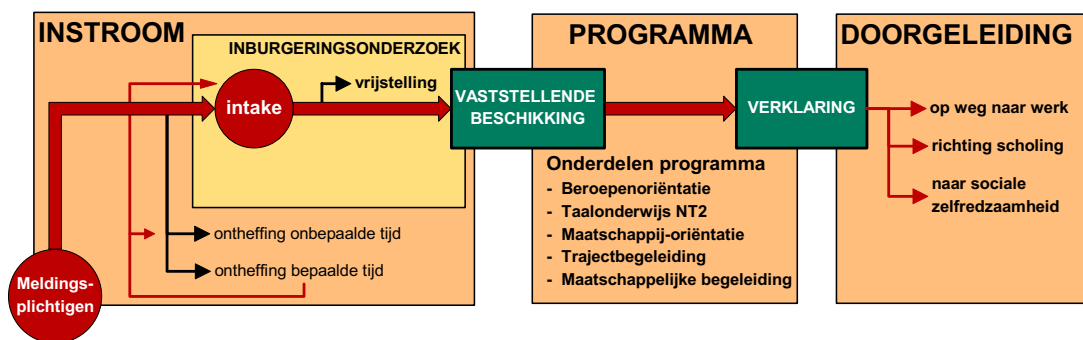
1 Inleiding

Inhoudelijk verslag nieuwkomers

Op basis van de Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN) voeren gemeenten het nieuwkomersbeleid uit. Door middel van inhoudelijke verslagen rapporteren gemeenten jaarlijks aan het Rijk over de in- door en uitstroom van nieuwkomers, over demografische gegevens en over een aantal kwalitatieve aspecten binnen het inburgeringsproces. Een inhoudelijk verslag bestaat uit een vragenlijst die door het Rijk wordt verstrekt en door de gemeente wordt ingevuld. Jaarlijks worden de inhoudelijke verslagen verzameld, geanalyseerd en vergeleken met analyses van voorgaande jaren.

Opzet samenvatting

In de tekst is een driedeling in het inburgeringsproces aangebracht: de fase voorafgaand aan het programma (instroomfase), het doorlopen van het programma (programmafase) en de activiteiten in het kader van doorgeleiding (doorgeleidingsfase). Onderstaand schema geeft aan welke activiteiten bij welke fase horen.

Deze samenvatting bevat de kernpunten van het rapport. In paragraaf 2 wordt gerapporteerd over het aantal keer dat een bepaalde activiteit heeft plaatsgevonden in 2002. Dat betekent niet dat de informatie over opeenvolgende stappen dezelfde personen betreft. Het volgen van groepen nieuwkomers door het proces wordt in paragraaf 3 behandeld. In paragraaf 4 wordt een aantal conclusies gepresenteerd.

2 Activiteiten in 2002

In 2002 is een 'instroom' van 38.951 personen te zien. Dit is een optelsom van het aantal personen dat zich in 2002 heeft gemeld, het aantal dat zich ten onrechte *niet* heeft gemeld en het aantal keer dat een ontheffing voor het inburgeringsonderzoek is toegekend. In 2002 zijn 30.714 personen met het inburgeringsonderzoek gestart. 25.693 personen hebben een vaststellende beschikking ontvangen, wat betekent dat zij een programma moesten gaan volgen. Er zijn in 2002 15.235 verklaringen uitgereikt en 11.858 keer is een nieuwkomer doorgeleid.

Om de hiervoor genoemde aantallen in een historisch perspectief te plaatsen, treft u hieronder een overzicht aan van deze aantallen voor de jaren 2000, 2001 en 2002. Deze tabel vergelijkt het aantal keer dat een activiteit (bijvoorbeeld het uitreiken van verklaringen) in één jaar plaatsvindt met aantallen uit andere jaren.

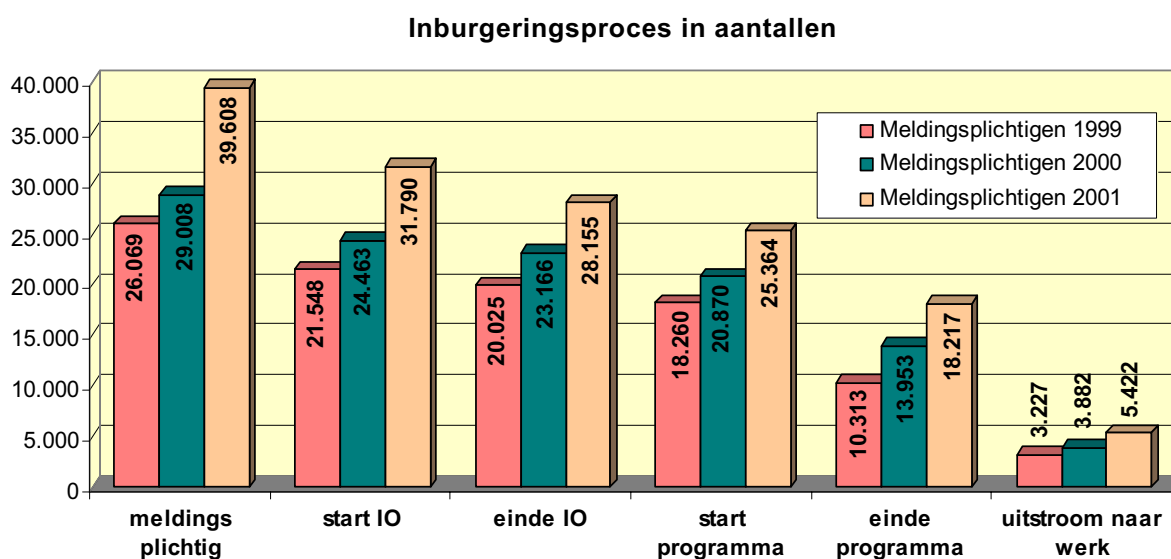
Vergelijking van activiteiten 2000 – 2002						
		2000	2001	2001 t.o.v 2000	2002	2002 t.o.v. 2001
Instroomfase	Niet gemeld	3.133	3.698	118%	6.680	181%
	Ontheffing	1.666	1.264	76%	1.557	123%
	Start inburgeringsonderzoek	23.266	26.360	113%	30.714	117%
	Instroom	28.065	31.322	112%	38.951	124%
	Vrijstellingen	2.342	2.557	109%	2.334	91%
	Vaststellende beschikkingen	19.671	21.497	109%	25.693	120%
	Afronding inburgeringsonderzoek	22.013	24.054	109%	28.027	117%
	Verklaringen	11.719	14.414	123%	15.235	106%
Doorgeleidingsfase	Werk	4.241	3.733	88%	4.173	112%
	Educatie	2.774	3.154	114%	3.840	122%
	Sociaal Zelfredzaam	931	923	99%	928	101%
	Doorgeleid overig	2.098	1.840	88%	2.917	159%
	Doorgeleid	10.044	9.650	96%	11.858	123%
	Onbekend	1.675	4.764	284%	3.377	71%

3 Uitvoering nieuwkomersbeleid vanaf 1999

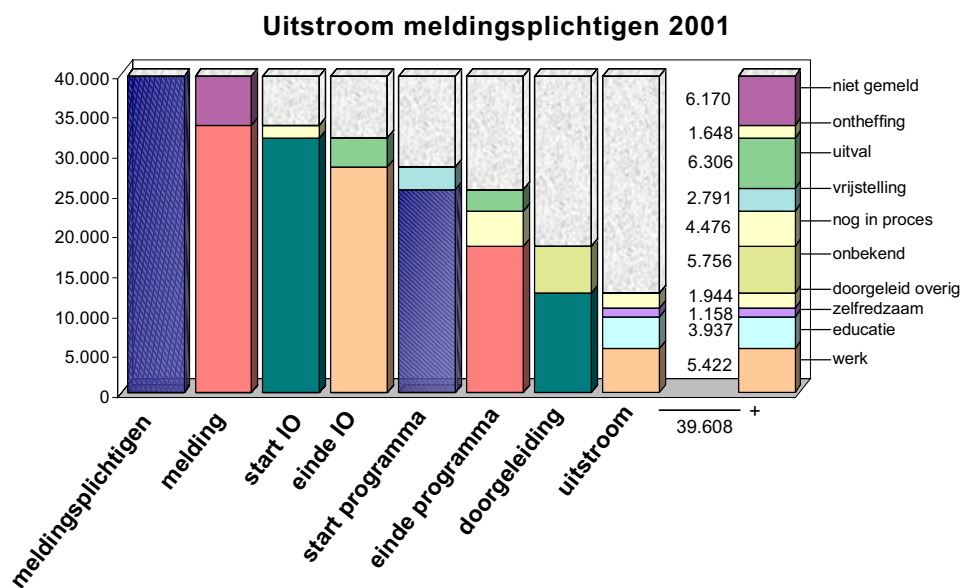
Ontwikkelingen in de uitvoering worden herkenbaar door het onderling vergelijken van cohortanalyses. Met een cohortanalyse wordt een groep personen, die meldingsplichtig wordt in één jaar, gevolgd tot aan het moment dat zij het inburgeringsproces verlaten. Vanwege de duur van het inburgeringsproces (± anderhalf jaar) is de laatste groep nieuwkomers waarvan een cohort kan worden samengesteld, de groep die meldingsplichtig is geworden in 2001. Deze groep heeft in 2001 en 2002 de verschillende fasen van het inburgeringsproces doorlopen. Dit jaar zal worden gerapporteerd over 2003, waardoor de groep nieuwkomers uit 2002 volledig in beeld kan worden gebracht.

Onderstaande grafiek a geeft een vergelijking in aantallen tussen het inburgeringsproces van de cohorten 1999 tot en met 2001. Grafiek b geeft voor de groep meldingsplichtigen uit 2001 weer hoe zij het inburgeringsproces hebben verlaten. De meest rechtse kolom geeft een totaalbeeld van de uitstroom. In het rapport is deze grafiek ook voor de cohorten uit 1999 en 2000 gepresenteerd.

In de volgende alinea's worden de ontwikkelingen voor de instroom-, programma- en doorgeleidingsfase beschreven.

Grafiek a: Inburgeringsproces in aantallen

Grafiek b: Uitstroom meldingsplichtigen 2001

Instroomfase

Tijdens de instroomfase moeten personen zich melden en wordt vastgesteld of aan het inburgeringsonderzoek deelgenomen moet worden. Het aantal meldingsplichtigen ligt in 2001 ca. 50% hoger dan in 1999. De groep uit 2001 bestaat, in vergelijking met voorgaande jaren, uit minder personen met een Nederlands paspoort en uit meer gezinsvormers. Het aandeel asielzoekers blijft gelijk.

Er zijn steeds meer personen die zich niet melden. Voor de groep uit 1999 was dat 10% en voor de groep 2001 is dit gestegen naar 16%. Het percentage ontheffingen neemt af van 7% voor de meldingsplichtigen uit 1999 tot 4% voor de groep uit 2001.

Inburgeringsonderzoek

Tijdens het inburgeringsonderzoek wordt vastgelegd of een persoon een programma moet gaan volgen. Naar verhouding is het aantal personen dat is vrijgesteld van het inburgeringsprogramma gelijk gebleven (7%).

Het aantal nieuwkomers dat een programma moet volgen (= aantal vaststellende beschikkingen) neemt toe. Maar door de grotere toename van het aantal meldingsplichtigen neemt het percentage nieuwkomers dat een programma moet volgen af. Eén van de oorzaken is de toename van uitval tijdens het inburgeringsonderzoek van 1.523 in 1999 (6% van meldingsplichtigen), naar 3.635 in 2001 (9% van meldingsplichtigen).

Programmafase

Tijdens de programmafase volgt de nieuwkomer de onderdelen die in de vaststellende beschikking zijn overeengekomen. Van de totale groep nieuwkomers 2001 die aan een programma zijn begonnen, heeft 72% (18.217) het programma verlaten mét een verklaring. 17% nam op de peildatum 31 december 2002 nog deel aan het programma. 11% is tijdens het programma uitgevallen. Het aantal nieuwkomers dat het programma met een verklaring afrondt stijgt. Uit 1999 rondde 56% (10.313) het programma af en uit 2000 was dat 67% (13.953). De uitval neemt af van 39% voor de groep nieuwkomers uit 1999 naar 22% voor 2000 en naar 11% voor 2001.

Doorgeleidingsfase

Nadat nieuwkomers een verklaring hebben ontvangen, voorziet het nieuwkomersbeleid in een doorgeleiding naar werk, educatie of sociale zelfredzaamheid. Van de groepen nieuwkomers uit 1999, 2000 en 2001 neemt het absolute aantal dat wordt doorgeleid toe (zie grafiek a). Ook het percentage doorgeleidingen ten opzichte van het aantal dat gestart is met een programma loopt geleidelijk op van 43% uit '99 en 47% uit '00 tot 49% uit '01.

Echter, van een groeiend aantal nieuwkomers is niet bekend of zij wel of niet zijn doorgeleid. Dit betreft 2.372 (10%) uit de cohort '99, 4.164 (14%) uit cohort '00 en 5.756 (15%) personen uit de cohort '01.

4 Conclusies

1. In- door- en uitstroom

Vanaf het moment dat nieuwkomers zelf actief aan het proces deelnemen (na de vaststellende beschikking), blijkt een steeds groter deel het proces te volgen tot en met het ontvangen van een verklaring (einde programma). De uitval tijdens het programma neemt door de jaren dan ook af.

Dit beeld gaat **niet** op voor de instroom- en doorgeleidingsfase.

- Er is een toename van het aantal niet-melders en sprake van meer uitval tijdens het inburgeringsonderzoek. Blijkbaar hebben gemeenten en hun uitvoerende partners moeite met het werven en vasthouden van nieuwkomers voordat het programma begint.
- In de fase na de uitreiking van de verklaring blijkt de gemeente het zicht op de nieuwkomer te verliezen. Van een sterk toenemend aantal nieuwkomers is onbekend of ze zijn doorgeleid. Voor de groep 2001 gaat het over ongeveer een derde van het aantal personen met een verklaring.

2. Administratieve organisatie

185 gemeenten waren pas ná de inlevertermijn in staat het verslag 2002 in te leveren en bij 218 gemeenten was aanvullend onderzoek nodig om de 'basisgegevens' op orde te krijgen. Het merendeel van de gemeenten is na een aantal jaar nog onvoldoende in staat om de gevraagde gegevens te verzamelen, te bewerken en te rapporteren.

Uit het aanvullend onderzoek blijkt dat informatie soms niet aanwezig is, dat gevraagde selecties niet kunnen worden gemaakt en dat een aantal vragen op meerdere manieren worden geïnterpreteerd.

3. Taalonderwijs

De gemeenten rapporteren over een stijgend aantal verklaringen en dus afgeronde programma's. Het met de nieuwkomer overeengekomen aantal uur taalonderwijs daalt en het daarvan daadwerkelijk gevolgde aantal uur daalt ook. Dit zou betekenen dat met minder taalonderwijs toch het afgesproken resultaat wordt bereikt. Echter, het verschil tussen het beoogde gemiddelde eindniveau van 2,2 en het gerealiseerde eindniveau van 1,4 ondersteunt deze conclusie niet !

1 Inleiding

Dit rapport geeft inzicht in de uitvoering van het inburgeringsbeleid nieuwkomers in Nederland. Het is gebaseerd op gegevens die gemeenten leveren aan het Rijk door middel van een 'vragenlijst inburgering nieuwkomers'¹. De meest recente vragenlijsten die zijn gebruikt als informatiebron voor dit rapport leveren informatie over het verslagjaar 2002. Dat wil zeggen tot aan de peildatum 31 december 2002. Het rapport is onderdeel van een reeks monitorverslagen vanaf 1996.

Opdrachtgever voor dit rapport is het Ministerie van Justitie, Directie Coördinatie Integratiebeleid Minderheden. Samensteller is PIERS GROEP management consultants.

De Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN) vormt de basis voor de uitvoering van het nieuwkomersbeleid. Deze wet is op 30 september 1998 in werking getreden. Daarvoor gold de Regeling Inburgering vanaf 1996. De vragenlijsten waarop dit rapport is gebaseerd, dienen niét ter verantwoording van de budgetten, maar als rapportage van de activiteiten. Bekostiging van gemeenten vindt plaats op basis van de opgaven van het aantal vaststellende beschikkingen door gemeenten en het aantal verklaringen door ROC's (zie begrippenlijst achterin). De vragenlijst is in dit rapport opgenomen als bijlage.

In het rapport wordt hoofdzakelijk gekeken naar ontwikkelingen vanaf 1999. Dit is het eerste volledige jaar na de invoering van de WIN.

¹ Deze vragenlijst is een bijlage bij artikel 1 van de Regeling gemeentelijk verslag inburgeringsactiviteiten.

1.1 Beoordeling en verwerking gegevens

A Beoordeling betrouwbaarheid gegevens

De gegevens, waarop deze rapportage is gebaseerd, zijn afkomstig van de door gemeenten ingevulde vragenlijsten. De betrouwbaarheid van deze gegevens is dus primair daarvan afhankelijk. De uiteindelijke gegevensset op basis waarvan dit rapport is samengesteld wordt als betrouwbaar gezien. Hieronder staat aangegeven waarom.

- De gegevens van 80% van de gemeenten zijn opgenomen bij het maken van vergelijkingen over jaren. Bij de overige 20% zijn er jaren waarvan de gegevens onvolledig of inconsistent zijn opgegeven.
- De absolute gegevens over het jaar 2002 afkomstig zijn van 99% van de gemeenten.
- De analyses uit dit rapport zijn gebaseerd op een aantal basisgegevens: vooral vaststellende beschikkingen, verklaringen en vrijstellingen. Deze basisgegevens zijn betrouwbaarder dan de overige gegevens uit de vragenlijst omdat het gaat om juridische documenten, die in de regel goed geadministreerd zijn. Andere gegevens zijn zoveel mogelijk afgeleid van deze juridische documenten.
- Zowel de opgegeven aantallen voor vaststellende beschikkingen als die voor de verklaringen zijn vergeleken met de gegevens van het Cfi². Het Cfi verzamelt deze gegevens als basis voor de bekostiging van gemeenten. Per gemeente zijn de cijfers van Cfi vergeleken met de cijfers uit de vragenlijst. Er is, na analyse, geconstateerd dat deze cijfers redelijk goed met elkaar overeenkomen.
- Alle gegevens gecontroleerd zijn op interne consistentie en kwaliteit (zie hierna).

B Verwerking gegevens

Verzamelen

De inhoudelijke verslagen zijn door de gemeenten in de periode mei tot oktober 2002 naar PIERS GROEP opgestuurd. 311 gemeenten hebben tijdig ingeleverd, 172 gemeenten hebben te laat ingeleverd en 13 na rappelbrieven van het ministerie van Justitie. De gegevens van de geretourneerde vragenlijsten zijn vervolgens ingevoerd in één database, zodat deze op kwaliteit en interne consistentie beoordeeld konden worden³. Daar waar sprake was van ontbrekende gegevens of inconsistentie is contact opgenomen met gemeenten voor aanvullende informatie.

² Centrale Financiën Instellingen (Cfi) is een verzelfstandigd bedrijfsonderdeel van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

³ Een controlevoorbeeld is de 'programmacontrole', waarbij instroom uit het vorige jaar (vraag 30 uit vragenlijst 2001) en het aantal vaststellende beschikkingen (vraag 11) moeten overeenkomen met de antwoorden op vraag 18, 19 en 30.

Verbeteren

In totaal zijn 218 gemeenten gevraagd nieuwe of aanvullende informatie te leveren. Op deze manier zijn veel ontbrekende gegevens aangevuld. Vooral de verzameling van basisgegevens (vaststellende beschikkingen, vrijstellingen en verklaringen) is hierdoor verbeterd. 94 (43%) van die 218 gemeenten bleken niet in staat **alle** ontbrekende informatie te achterhalen. Het gaat dan vooral om informatie over de prestaties van nieuwkomers op taalgebied. De specifieke vragen over NT2 (vraag 15, 16, 17, 20, 21 en 22) worden in de vragenlijsten vaak onvolledig of niet beantwoord. Als reden hiervoor wordt door gemeenten aangegeven, dat zij niet in staat zijn deze gegevens van het ROC te bemachtigen. Dat wil niet zeggen dat van die gemeenten de data kwalitatief slecht zijn. Het merendeel (99% in 2002) van de gemeenten kon, nadat de 218 gemeenten hierover waren benaderd, de belangrijkste basisgegevens goed leveren.

Het uiteindelijke resultaat is dat van de 496 gemeenten:

- van 490 gemeenten de basisgegevens zijn verwerkt in dit verslag,
- van 396 gemeenten ook de overige gegevens zijn verwerkt in dit verslag (deze vertegenwoordigen 90% van alle nieuwkomers) en
- van 6 gemeenten géén informatie is opgenomen, omdat zij geen vragenlijst hebben ingeleverd.

Analyseren

Er zijn drie verschijnselen, waarmee rekening gehouden moet worden bij het analyseren van de gegevens:

1. het effect van verloop tussen jaren;
2. het effect van dubbeltellingen;
3. het effect van wisselende gegevenssets.

ad. 1 Verloop tussen jaren

Er is sprake van verloop van nieuwkomers tussen jaren. Dit wordt veroorzaakt doordat enerzijds inburgeringsprocessen niet even lang duren en anderzijds doordat niet alle nieuwkomers op de zelfde datum in het jaar beginnen. Tijdens het jaar 2002 namen ook nieuwkomers aan het inburgeringsproces deel, die gestart zijn in 1999, 2000 of 2001. Op basis van de gegevens van de vragenlijst is echter niet vast te stellen welke groepen dat precies zijn. De vragenlijst is zo opgesteld dat het mogelijk is om één jaar terug te kijken. Zo is het mogelijk om bij het aantal nieuwkomers dat in 2002 een vaststellende beschikking heeft ontvangen, een onderscheid te maken tussen nieuwkomers die meldingsplichtig werden in 2001 en nieuwkomers die meldingsplichtig werden in 2002. In de vragenlijst wordt het jaar voorafgaand aan het verslagjaar aangeduid met T-1. Met T wordt dan het verslagjaar zelf bedoeld.

ad.2 Dubbeltellingen

Naast het effect van T-1 bestaat ook het effect van dubbeltellingen. Dubbeltellingen treden op doordat nieuwkomers een 'onthefing voor bepaalde tijd'⁴ krijgen. Dit betekent dat iemand op tijdelijke basis niet (meer) hoeft deel te nemen aan het inburgeringsproces⁵. Eén van de redenen kan zijn zwangerschap. Op het moment dat de periode van onthefing is afgelopen, kan een nieuwkomer alsnog instromen in het inburgeringsproces, alsnog een 'vrijstelling' of een 'onthefing voor onbepaalde tijd' krijgen (bijvoorbeeld bij blijvende medische problemen).

In één vragenlijst kan een nieuwkomer, bijvoorbeeld, zowel worden opgegeven bij 'onthefingen voor bepaalde tijd' als bij 'vrijstellingen'. Om deze dubbeltellingen te voorkomen is het standpunt ingenomen dat alle tijdelijke onthefingen uiteindelijk overgaan in 'vaststellende beschikkingen', 'vrijstellingen' of 'onthefingen voor onbepaalde tijd'. Daar waar analyses over meerdere jaren worden gepresenteerd is het aantal tijdelijke onthefingen, om deze reden, niet meegenomen.

ad.3 Wisselende gegevenssets

Voor de beschrijving van vergelijkingen tussen meerdere jaren is het belangrijk dat gegevenssets overeenkomen. De vragenlijst is gebaseerd op de Wet Inburgering Nieuwkomers. Vanaf 1999, het eerste jaar na de invoering van de WIN, komen de gegevenssets overeen. Daarom worden in dit rapport vergelijkingen tussen jaren vanaf 1999 gemaakt.

Bij de analyse van gegevens is de omvang van de instroom berekend⁶. De gerapporteerde instroom uit de vragenlijsten, bleek na analyse, op meerdere manieren geïnterpreteerd te zijn door gemeenten, waardoor deze gegevens onvoldoende betrouwbaar zijn geacht.

⁴ Dit wordt ook als 'tijdelijke onthefing' aangeduid.

⁵ Zie begrippenlijst achterin bijlagen.

⁶ Zie begrippenlijst 'berekende instroom'.

1.2 Leeswijzer

In dit rapport worden veel begrippen gebruikt die 'horen' bij inburgering. Om u, als lezer, te ondersteunen bij het lezen van dit rapport is achter in het rapport een begrip-lijst opgenomen van termen en begrippen die in het rapport worden gebruikt.

A Opbouw rapportage

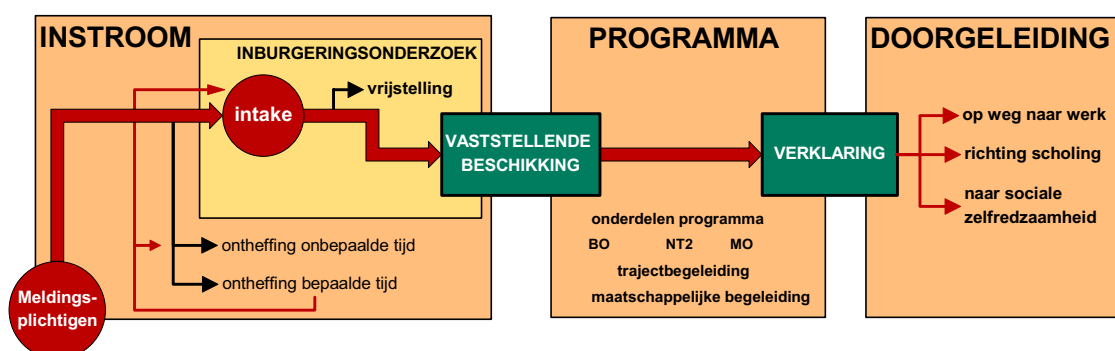
Dit rapport bestaat uit zeven hoofdstukken:

1. **Inleiding**
2. **Ontwikkelingen tot 2002** – Hierin wordt een overzicht gegeven van algemene ontwikkelingen door de jaren heen. Allereerst worden de gegevens van 2002 geplaatst naast de gegevens van eerdere jaren. Daarna worden cohortanalyses gepresenteerd van de jaren 1999 tot en met 2001. Een cohortanalyse wordt gemaakt van een herkenbare groep (bijvoorbeeld nieuwkomer die zijn ingestroomd in 2001) die alle fasen van het inburgeringsproces heeft doorlopen.
3. **Verslagjaar 2002: instroom, programma & doorgeleiding** – Het inburgeringsproces wordt in drieën verdeeld: instroom, programma & doorgeleiding. Instroom is de fase van melding tot en met het inburgeringsonderzoek, programma is de fase van het ontvangen van een beschikking tot en met het ontvangen van een verklaring en doorgeleiding is de fase na de verklaring. Bij ieder onderdeel worden voor 2002 de activiteiten in kaart gebracht.
4. **Cohortanalyses: instroom, programma & doorgeleiding** – In dit hoofdstuk worden drie cohorten gevolgd op basis van dezelfde indeling als in hoofdstuk 3.
5. **Verdieping** – Dit hoofdstuk beschrijft de samenstelling van het programma, de samenstelling van de populatie nieuwkomers en de resultaten van het NT2-onderwijs.
6. **Analyse** – Er zijn verschillende redenen waarom nieuwkomers het inburgeringsproces verlaten, dit wordt samengevat als uitstroom. In een uitstroomanalyse wordt voor verschillende jaren gekeken hoe de totale groep nieuwkomers het inburgeringsproces heeft verlaten. Daarnaast wordt er gekeken naar het rendement van het NT2-onderwijs.
7. **Bijlagen**

B Processchema's

Om de lezer zo goed mogelijk in staat te stellen de gegevens, grafieken en opmerkingen juist te interpreteren, wordt in het rapport regelmatig een processchema gepresenteerd. Het processchema geeft aan welke stappen een nieuwkomer doorloopt tijdens een inburgeringsproces van instroom tot na doorgeleiding. Op deze manier is te zien, waar begrippen moeten worden gepositioneerd in het inburgeringsproces.

Onderstaand schema verbeeldt het hele inburgeringsproces. Dit proces begint bij het moment dat een nieuwkomer meldingsplichtig wordt en eindigt op het moment dat een nieuwkomer is doorgeleid. Het inburgeringsproces is verdeeld in drie fasen: de instroom, het programma en de doorgeleiding. In hoofdstuk 3 en 4 wordt deze indeling ook gehanteerd om over activiteiten en ontwikkelingen te rapporteren.

(1) Processchema: Inburgeringsproces

2 Stand van zaken inburgering

In dit hoofdstuk wordt de stand van zaken aangegeven door enerzijds te kijken naar de activiteiten uit het jaar 2002 en anderzijds ontwikkelingen over meerdere jaren aan te geven met behulp van cohortanalyses.

In paragraaf 2.1 worden de activiteiten van het jaar 2002 geplaatst naast dezelfde sets activiteiten van 1996 tot en met 2001. Daarna worden in paragraaf 2.2, voor de jaren 1999, 2000 en 2001, de groepen nieuwkomers (meldingsplichtigen in dat jaar) gevolgd tot aan het einde van het inburgeringsproces, de doorgeleiding.

Cohortanalyse 1999 tot en met 2001

Een cohortanalyse wordt gemaakt door een groep nieuwkomers te volgen die in het zelfde jaar meldingsplichtig zijn geworden, vanaf het moment dat zij aan het inburgeringsproces beginnen totdat zij het proces weer verlaten.

Op basis van de vragenlijsten 2002 is voor een groot deel bekend geworden hoe de groep nieuwkomers die in 2001 is gestart, het inburgeringsproces heeft doorlopen. Dit is de meest recente cohort die kan worden gepresenteerd. Ontwikkelingen worden in dit rapport aangegeven op basis van de cohorten van de jaren 1999 tot en met 2001.

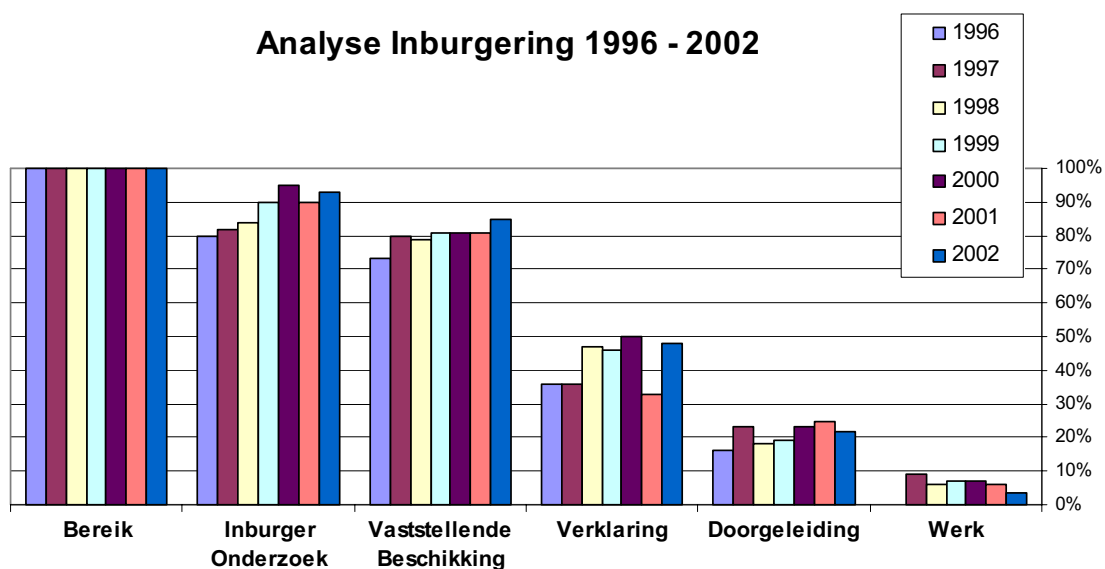
Het is niet mogelijk om het hele inburgeringsproces voor de groep nieuwkomers die in 2002 is ingestroomd te presenteren. Van deze groep zal een groot deel pas in 2003 of later het inburgeringsproces verlaten.

2.1 Activiteiten van 1996-2002

De grafiek in deze paragraaf is opgesteld conform grafiek 2 uit de rapportages van voorgaande jaren en aangevuld met de gegevens 2002. De grafiek is gebaseerd op het aantal keer dat iets voorkomt in het verslagjaar T en volgt dus niet een groep nieuwkomers. Deze grafiek geeft een beeld van trends door de jaren heen. Het laat zien in welke richting zich de uitvoering van het inburgeringsbeleid ontwikkelt.

In voorgaande jaren is gekozen voor het vergelijken van het aantal keer dat bepaalde activiteiten voorkwamen in dat jaar. Door de variërende duur van inburgeringstrajecten én de variërende aantallen nieuwkomers per jaar, betekende dat bijvoorbeeld dat de verklaringen deels andere personen betrof dan de beschikkingen. Wel is deze weergave een goede indicator voor het verloop van het proces.

Echte vergelijkingen op persoonsniveau kunnen worden gemaakt aan de hand van een cohortanalyse.

(2) Grafiek: Analyse inburgering 1996-2002

Interpretatie van grafiek

Het bereik⁷ is in de grafiek voor alle jaren op 100% gesteld. Hierdoor wordt inzichtelijk hoe vaak een activiteit voorkomt in een jaar ten opzichte van andere jaren. Zo stijgt, als voorbeeld, het percentage vaststellende beschikkingen ten opzichte van het bereik gestaag van 73% in 1996 naar 85% in 2002.

⁷ Zie begrippenlijst in de bijlagen.

De laatste kolom 'werk' is aangegeven omdat dit enerzijds één van de mogelijkheden van doorgeleiding is (naast educatieve- en sociale zelfredzaamheid) en anderzijds omdat werk een goed zichtbare vorm van participatie in de samenleving is. De kolom werk is hier een optelsom van specifieke gegevens uit de vragen 8, 18 en 29 van de vragenlijst. In deze vragen wordt nader gespecificeerd, waarom nieuwkomers het inburgeringsproces hebben verlaten. Van deze vragen zijn de aantallen opgeteld, die aangeven dat nieuwkomers het inburgeringsproces hebben verlaten vanwege werk⁸. In latere analyses wordt het begrip 'werk' aangepast, hier is echter de definitie van voorgaande rapportages aangehouden, omwille van de vergelijking met eerdere jaren.

Een overzicht van de prestaties van 2002 in getallen kunt u vinden in bijlage 7.2.

⁸ Verderop in het rapport wordt het begrip 'uitstroom naar werk' gehanteerd, waarbij ook een andere definitie hoort.

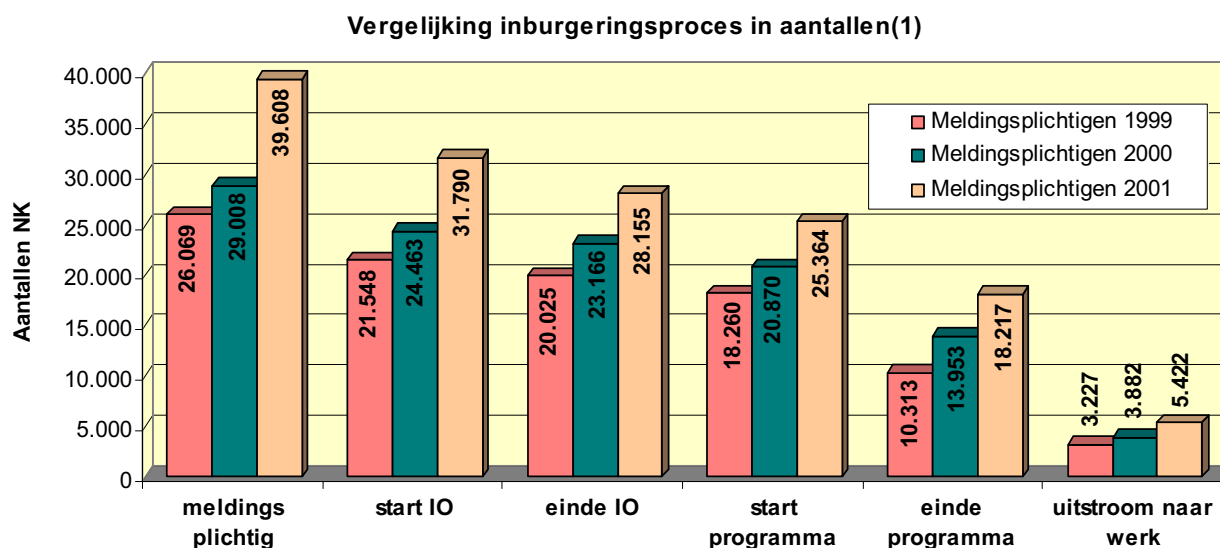
2.2 Cohortanalyses 1999-2001

Zoals in paragraaf 2.1 is aangegeven zijn, om de resultaten van verschillende groepen nieuwkomers goed met elkaar te kunnen vergelijken, cohortanalyses gemaakt van de jaren 1999 tot en met 2001. Met een cohortanalyse worden alle nieuwkomers die meldingsplichtig werden in een bepaald jaar gevolgd totdat zij het inburgeringsproces verlaten, ongeacht in welk jaar. De laatste cohort is die van 2001. Deze cohort loopt door tot 2002 omdat de nieuwkomers die in dat jaar zijn ingestroomd deels in 2002 uitstromen.

Een cohortanalyse bestrijkt minimaal twee jaar, omdat binnen de termijnen van de WIN een nieuwkomer langer dan een jaar over een inburgeringstraject kan doen. Meer dan 90% van de nieuwkomers blijkt na 2 jaar uit het inburgeringsproces te zijn gestroomd. Door de verwerking van de verslagen over het jaar 2002 kunnen nu voor het eerst drie opeenvolgende cohorten worden vergeleken. De eerste cohort begint in 1999, het eerste volledige jaar na invoering van de WIN. Omdat het over drie cohorten gaat, zijn nu trends/ontwikkelingen zichtbaar.

In deze paragraaf wordt eerst een vergelijking gemaakt tussen de verschillende cohorten in aantallen dan in percentages. Daarna worden de afzonderlijke cohorten gepresenteerd.

Cohortvergelijkingen in aantallen

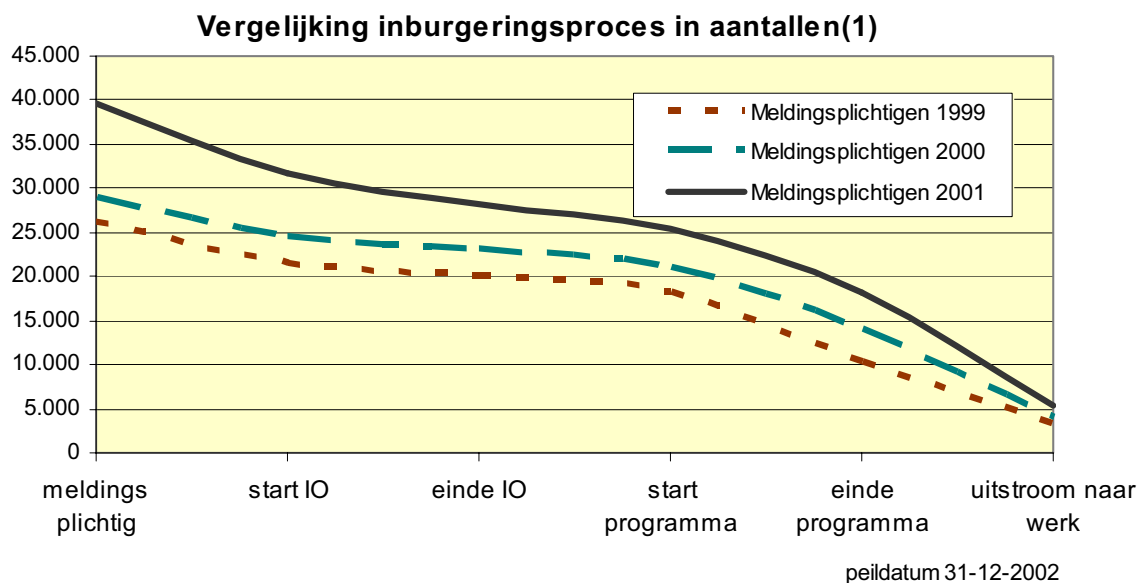

(3) Grafiek: Vergelijking van het inburgeringsproces in aantallen (1)

Bovenstaande grafiek is samengesteld uit de cohorten 1999 tot en met 2001. Het valt op dat in 2001 het aantal meldingsplichtigen erg hoog is ten opzichte van eerdere jaren. Waar in 1999 26.069 nieuwkomers meldingsplichtig werden, is dat in 2001 geste-

gen tot 39.608. Deze toename komt ook terug bij de start van het programma (het aantal nieuwkomers dat een beschikking heeft ontvangen) en het einde van het programma (het aantal nieuwkomers dat een verklaring ontvangt).

Wanneer de toppen van de kolommen met elkaar verbonden worden, ontstaat onderstaande grafiek. Uit deze grafiek is af te lezen of in een bepaald jaar de doorstroom van het inburgeringsproces verschilt met die van andere jaren.

(4) Grafiek: Vergelijking van het inburgeringsproces in aantallen (2)

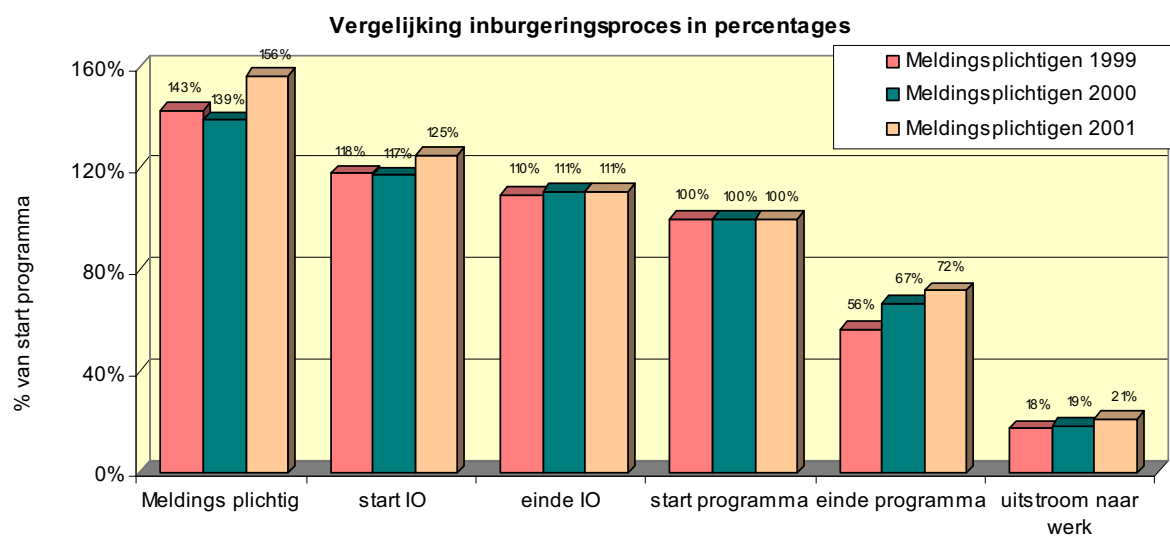
Wat deze grafiek laat zien is dat hoewel in 2001 meer personen meldingsplichtig zijn geworden, het aantal nieuwkomers dat uitstroomt naar werk nagenoeg even groot is als in voorgaande jaren. Vooral voor het einde van het inburgeringsonderzoek en na het einde van het programma worden de verschillen tussen de jaren kleiner.

Nieuwkomers met een verklaring kunnen worden doorgeleid naar educatie, sociale zelfredzaamheid of werk. In deze grafieken is voor 'uitstroom werk' gekozen. Dit is dus één van de doelen, waarbinnen nieuwkomers het inburgeringsproces kunnen verlaten. Uit deze grafieken mag dus niet gelezen worden dat na de verklaringen een beperkt aandeel nieuwkomers naar werk is uitgestroomd en dat het overige gedeelte is uitgevallen. Een analyse van de uitstroom vindt u in paragraaf 6.1.

Keuze voor uitstroom naar werk

Met 'uitstroom naar werk' wordt aangegeven hoeveel nieuwkomers het inburgeringsproces verlaten in de richting van werk. Dit is een ander begrip dan bij de kolom 'werk' in grafiek 3 is aangegeven. In het vervolg van dit rapport wordt 'uitstroom naar werk' aangegeven. Dit is een optelsom van de vragenlijstopties 'doorgeleid naar werk', 'niet-doorgeleid vanwege werk' en de 'combinatie scholing/werk'.

Cohortvergelijkingen in percentages

(5) Grafiek: Vergelijking van het inburgeringsproces in percentages

In bovenstaande grafiek is voor ieder jaar de start van het programma (het aantal nieuwkomers met een vaststellende beschikking) op 100% gesteld. De overige onderdelen van het inburgeringsproces worden hieraan gerelateerd. Hiervoor is gekozen omdat het aantal vaststellende beschikkingen het aantal personen aangeeft wat daadwerkelijk een programma gaat volgen.

Uit bovenstaande grafiek kan worden afgelezen dat van de groep uit 2001 die met een programma zijn gestart, meer nieuwkomers het programma doorlopen (72%) dan in de jaren daarvoor (2000 – 67%, 1999 – 56%). Dit betekent dat gemeenten en ROC's beter in staat zijn gebleken om cursisten te behouden.

Dit betekent overigens niet dat de resultaten van de programma's ook inhoudelijk verbeterd zijn. Daarvoor moet bijvoorbeeld ook gekeken worden naar het verschil in start- en eindniveaus van de taaltrajecten (zie paragraaf 6.2)

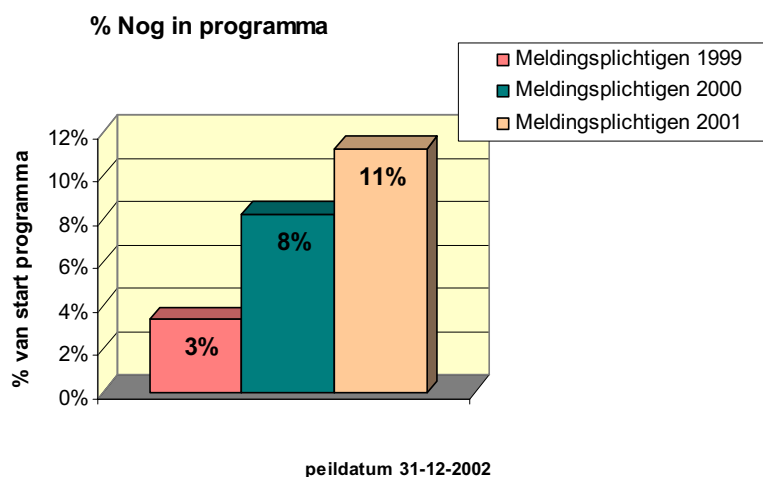
Een tweede aspect dat opvalt, is de toename van het aantal meldingsplichtigen in 2001 ten opzichte van het aantal beschikkingen. Waar in 1999 en 2000 van de 100 meldingsplichtigen ca. 71 een vaststellende beschikking ontvingen is dit aantal gedaald naar ca. 64 in 2001. Tegen het einde van het inburgeringsonderzoek is dit verschil echter verdwenen. Dit is vooral te verklaren door de forse toename van de uitval tijdens het inburgeringsonderzoek⁹. Deze vorm van uitval is in deze grafiek het verschil tussen de kolommen 'start IO' en 'einde IO'. Ook het aantal nieuwkomers dat in 2001 een vrijstelling heeft ontvangen, is van invloed op dit verschil. Het aantal vrijstellingen is echter afgenomen.

⁹ Zie tabel 'Uitval in aantallen' in paragraaf 6.1 D

Percentage nog in programma

Uit ieder jaar is van een groep nieuwkomers onbekend hoe zij het inburgeringsproces hebben verlaten. Dit komt doordat van die personen de uitstroom niet meer wordt opgegeven via de vragenlijsten. De vragenlijst geeft slechts de mogelijkheid tot een jaar terug (T-1) aan te geven wanneer nieuwkomers zijn gestart met hun inburgeringsproces. Indien een persoon in 1999 instroomt en 31 december 2000 nog op school zit, is deze persoon in de rapportage 2001 niet meer te herkennen als instroom 1999.

De omvang van de groep waarbij dit voorkomt is exact bekend en kan daardoor worden verrekend in de cohortanalyse. Onderstaande grafiek geeft aan om hoeveel nieuwkomers het gaat voor de jaren 1999 t/m 2001.

(6) Grafiek: percentage nog in programma

Uit nevenstaande grafiek kan worden afgeleid dat de groep nieuwkomers 2001 gemiddeld langer in het inburgeringsproces zit dan de nieuwkomers uit de jaren daarvoor. Eén van de mogelijke oorzaken hiervoor is de toename van het aantal ontheffingen voor bepaalde tijd (tijdelijke ontheffingen). Van de meldingsplichtigen uit 1999 ontving 7% een ontheffing voor onbepaalde tijd. Voor de groep 2001 is dit percentage 9%.

Er zijn drie mogelijke oorzaken van langer durende inburgeringsprocessen:

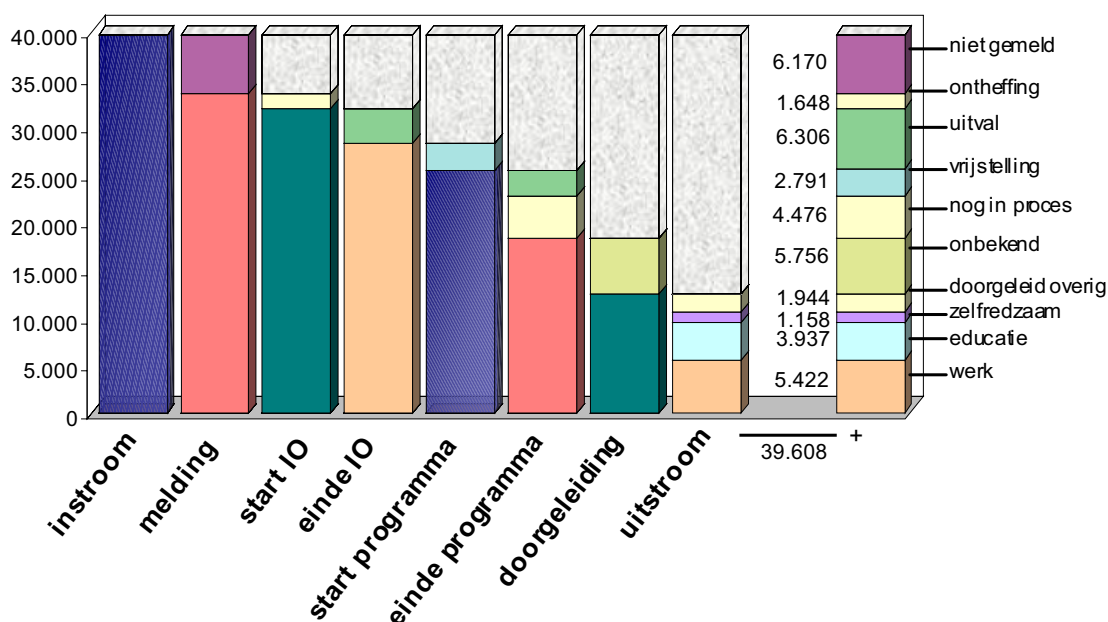
1. een nieuwkomer heeft een tijdelijke ontheffing ontvangen (zie hierboven);
2. een nieuwkomer is te laat gestart met het inburgeringsproces (melding voor inburgeringsonderzoek);
3. het programma duurt langer dan een jaar.

Cohortgegevens 2001 - 1999

Hieronder wordt voor ieder jaar een cohortgrafiek gepresenteerd. Van links naar rechts is in kolommen het inburgeringsproces chronologisch weergegeven van instroom tot aan de uitstroom. In de losse kolom 'totalen' staat weergegeven op welke wijze de groep nieuwkomers uiteindelijk dat cohort heeft verlaten.

Hoe verder in het proces, hoe minder nieuwkomers er nog deelnemen aan het proces. De categorie 'reeds benoemd' geeft aan welk gedeelte, op een bepaald moment, is uitgestroomd. Zo staat bijvoorbeeld bovenaan de kolom 'start IO' een gedeelte 'reeds benoemd'. Dit gedeelte komt exact overeen met het gedeelte 'niet gemeld' uit de kolom daarvoor. Dit betekent dat bij de start van het inburgeringsonderzoek alleen de personen die zich hebben gemeld in het proces zitten.

Verloop inburgeringsproces 2001

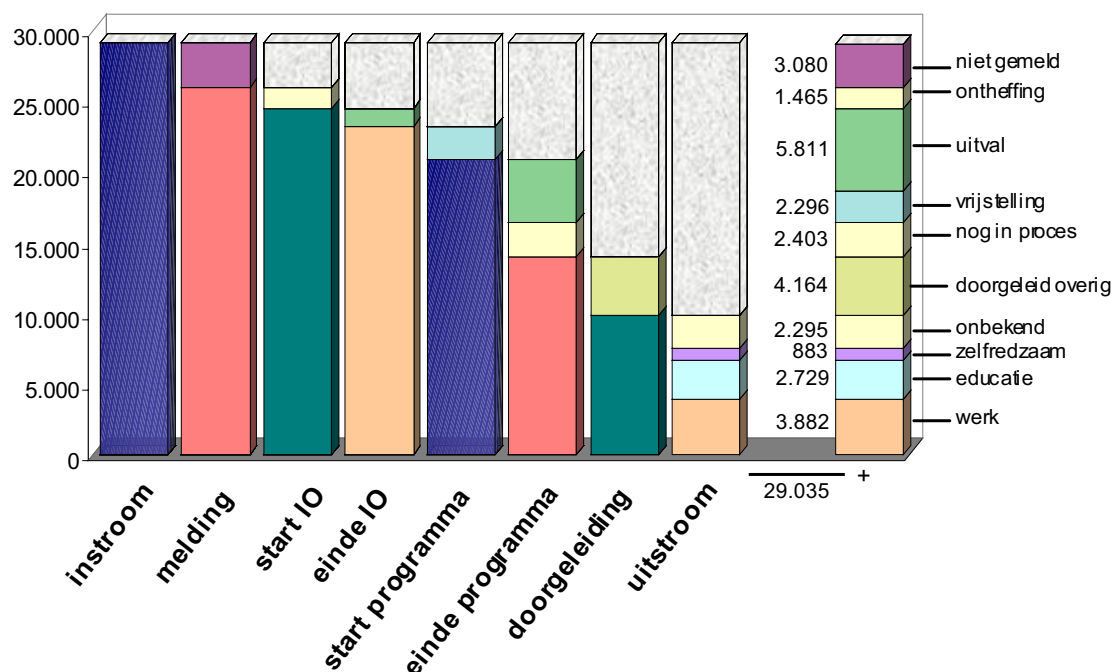

(7) Grafiek: Verloop inburgeringsproces 2001

In 2001 zijn 39.608 nieuwkomers meldingsplichtig geworden. Daarvan zijn 31.790 personen begonnen aan het inburgeringsonderzoek. 25.364 nieuwkomers hebben uiteindelijk een vaststellende beschikking ontvangen en zijn daarmee begonnen aan een programma. 18.217 nieuwkomers hebben een verklaring ontvangen en daarvan zijn er 12.461 doorgelid. 5.422 zijn uitgestroomd op weg naar werk, 3.937 naar educatie en 1.158 naar sociale zelfredzaamheid.

Van de groep nieuwkomers uit 2001 is van 5.756 onbekend hoe zij het inburgeringsproces hebben verlaten en van 6.306 bekend dat zij zijn uitgevallen.

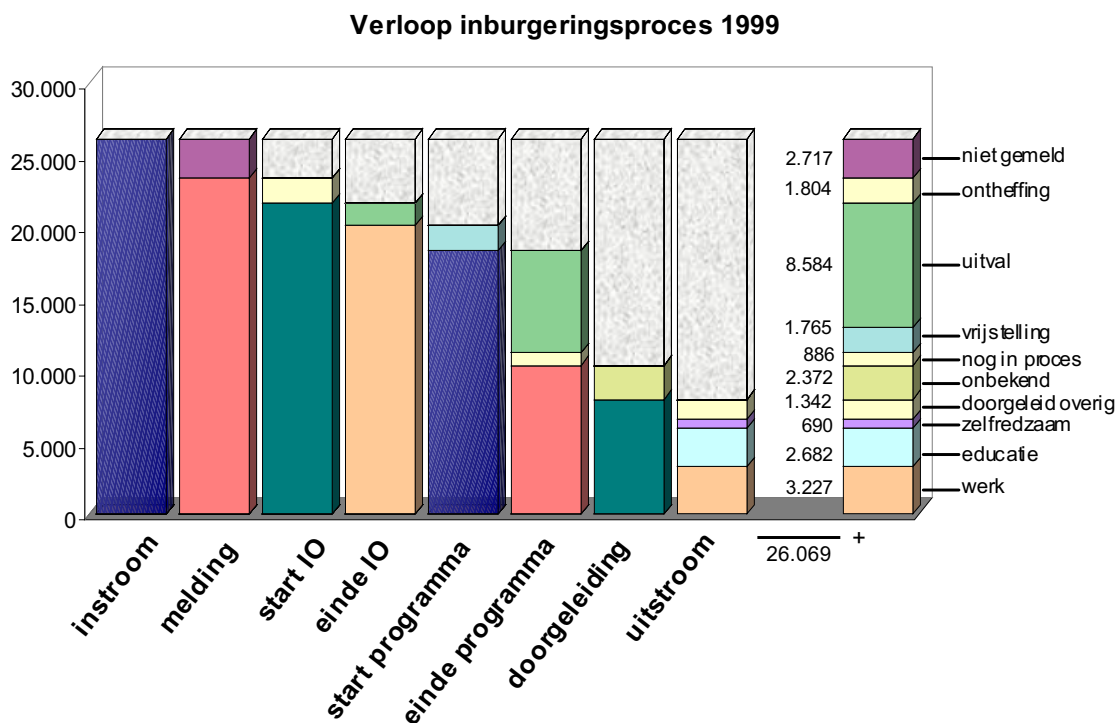
Verloop inburgeringsproces 2000

(8) Grafiek: Verloop inburgeringsproces 2000

In 2000 zijn 29.035 nieuwkomers meldingsplichtig geworden. Daarvan zijn 24.490 personen begonnen aan het inburgeringsonderzoek. 20.870 nieuwkomers hebben uiteindelijk een vaststellende beschikking ontvangen en zijn daarmee begonnen aan een programma. 13.953 personen hebben een verklaring ontvangen en daarvan zijn er 9.789 doorgeleid. 3.882 zijn uitgestroomd op weg naar werk, 2.729 naar educatie en 883 naar sociale zelfredzaamheid.

Van de groep nieuwkomers uit 2000 is van 4.164 onbekend hoe zij het inburgeringsproces hebben verlaten en van 5.811 bekend dat zij zijn uitgevallen.

(9) Grafiek: Verloop inburgeringsproces 1999

In 1999 zijn 26.069 nieuwkomers meldingsplichtig geworden. Daarvan zijn 21.548 personen begonnen aan het inburgeringsonderzoek. 18.260 nieuwkomers hebben uiteindelijk een vaststellende beschikking ontvangen en zijn daarmee begonnen aan een programma. 10.313 personen hebben een verklaring ontvangen en daarvan zijn er 7.941 doorgeleid. 3.227 zijn uitgestroomd naar werk, 2.682 naar educatie en 690 naar sociale zelfredzaamheid.

Van de groep nieuwkomers uit 1999 is van 2.372 onbekend hoe zij het inburgeringsproces hebben verlaten en van 8.584 bekend dat zij zijn uitgevallen.

Vergelijking tussen jaren

De waarden in bovenstaande grafieken vertonen onderlinge verschillen tussen de jaren. Deze verschillen worden op meerdere plaatsen in dit rapport nader geanalyseerd. Analyses over het hele inburgeringsproces worden in onderstaande alinea's gepresenteerd. In hoofdstuk 4 worden de verschillen per fase van het inburgeringsproces nader bekeken (instroom, programma en doorgeleiding). In paragraaf 6.1 wordt specifiek gekeken naar de wijze waarop de groepen nieuwkomers het inburgeringsproces hebben verlaten: de uitstroomanalyse.

Tabel cohorten 1999-2001

In onderstaande tabel zijn de gegevens voor de verschillende cohortjaren naast elkaar gezet.

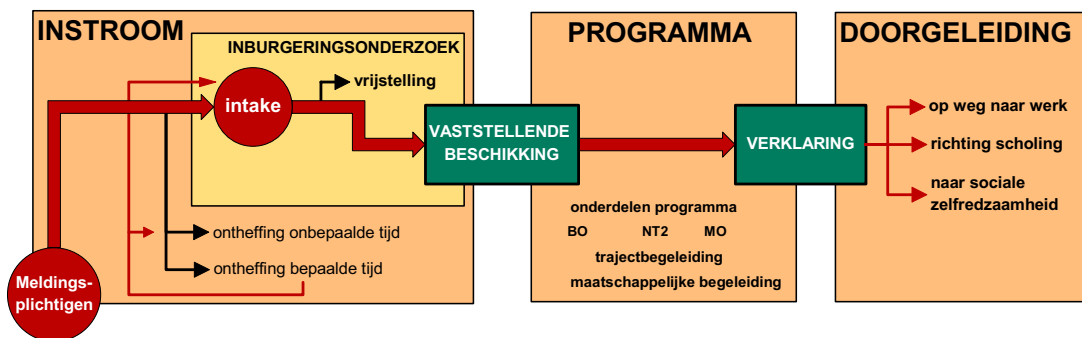
Verloop Inburgeringsproces 1999 - 2001									
	MP 1999			MP 2000			MP 2001		
	aantal	proces tov instroom	uitstroom tov instroom	aantal	proces tov instroom	uitstroom tov instroom	aantal	proces tov instroom	uitstroom tov instroom
Instroom	26.069	100%		29.035	100%		39.608	100%	
Niet gemeld	2.717		10%	3.080		11%	6.170		16%
Gemeld	23.352	90%		25.955	89%		33.438	84%	
Ontheffing	1.804		7%	1.465		5%	1.648		4%
Start IO	21.548	83%		24.463	84%		31.790	80%	
Uitval	8.584		33%	5.811		20%	6.306		16%
Einde IO	20.025	77%		23.166	80%		28.155	71%	
Vrijstelling	1.765		7%	2.296		8%	2.791		7%
Beschikking	18.260	70%		20.870	72%		25.364	64%	
Nog in proces	886		3%	2.403		8%	4.476		11%
Verklaringen	10.313	40%		13.953	48%		18.217	46%	
Onbekend	2.372		10%	4.164		14%	5.756		15%
Doorgeleiding	7.941	30%		9.789	34%		12.461	31%	
Doorgeleid overig	1.342		5%	2.295		9%	1.944		5%
Sociaal zelfredzaam	690		3%	883		3%	1.158		3%
Educatie	2.682		10%	2.729		9%	3.937		9%
Werk	3.227		12%	3.882		13%	5.422		14%
			100%			100%			100%

(10) Tabel: Cohorten 1999-2001

Wat opvalt, is dat het aandeel onbekend in de loop der jaren afneemt. Dit betekent dat gemeenten en ROC's beter zicht hebben op richting die nieuwkomers gaan na het uitreiken van de verklaringen (werk, educatie, sociale zelfredzaamheid).

3 Verslagjaar 2002: instroom, programma & doorgeleiding

In dit hoofdstuk worden de gegevens over de activiteiten in 2002 toegelicht. Hiervoor wordt het inburgeringsproces in drie fases opgedeeld: de instroom-, de programma- en de doorgeleidingsfase. Deze zelfde indeling wordt gehanteerd in hoofdstuk 4 waar specifiek naar de cohorten wordt gekeken. Onderstaand processchema geeft weer hoe dit hoofdstuk is ingedeeld.

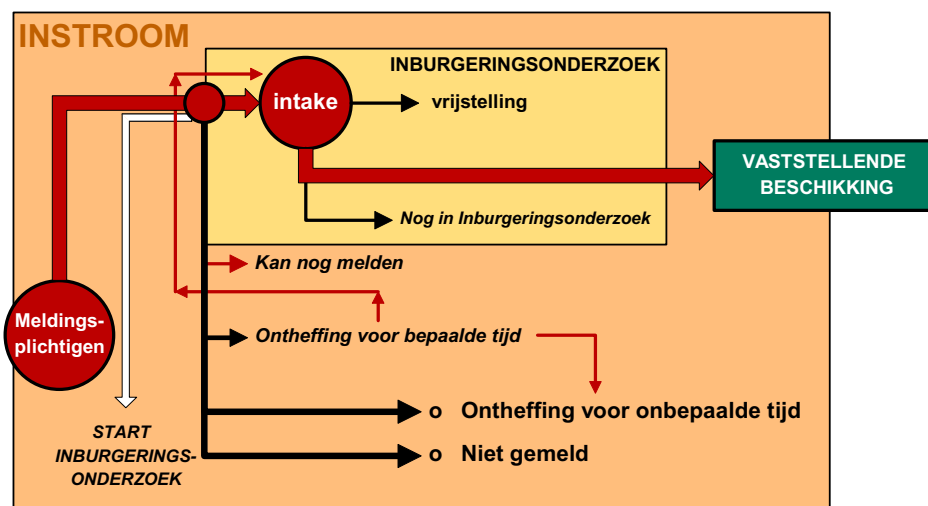
(11) Processchema: Inburgeringsproces in drie fasen

In dit hoofdstuk wordt niét beschreven hoe de groep nieuwkomers die in 2002 meldingsplichtig is geworden het inburgeringsproces doorloopt (dus geen cohortbeschrijving). Wél wordt beschreven hoe vaak activiteiten in 2002 zijn verricht om het inburgeringsbeleid uit te voeren. Een cohortbeschrijving van de groep nieuwkomers 2002 kan pas op basis van de gegevens van de vragenlijst 2003, worden samengesteld.

3.1 Instroom 2002

A Omschrijving instroom

Met instroom wordt de eerste fase van het inburgeringsproces bedoeld, vanaf het moment dat personen meldingsplichtig worden tot en met het moment dat zij het inburgeringsonderzoek afronden. Van deze personen wordt in het inburgeringsonderzoek ten eerste bepaald of zij werkelijk nieuwkomer zijn. Daarna wordt bepaald welk type programma zij moeten volgen. Dit wordt vastgelegd in een vaststellende beschikking. Wanneer nieuwkomers géén programma nodig hebben, ontvangen ze een vrijstelling. Onderstaand processchema geeft aan hoe de fase van instroom verloopt. Direct wordt duidelijk dat een nieuwkomer op verschillende manieren de fase van instroom kan verlaten.

(12) Afbeelding: Processchema instroom

Voorlopige instroom: dubbeltellingen

De titel van deze alinea 'Voorlopige instroom 2002' geeft aan dat voor 2002 op basis van de vragenlijst nog niet met zekerheid is vast te stellen hoeveel nieuwkomers meldingsplichtig zijn geworden. In bovenstaand processchema is te zien dat zowel naar de categorie 'kan nog melden', categorie 'nog in inburgeringsonderzoek' als naar de categorie 'ontheffing voor bepaalde tijd' de relatie met meldingsplichtigen is weergegeven als stippellijn. Voor deze categorieën geldt dat zij van tijdelijke aard zijn.

Met de categorie 'kan nog melden' wordt bedoeld dat nieuwkomers op de peildatum van de vragenlijst (31-12-2002) zich volgens de wettelijke termijnen nog mogen melden. De categorie 'nog in inburgeringsonderzoek' geeft aan dat nieuwkomers op de peildatum van vragenlijst (31-12-2002) het inburgeringsonderzoek nog niet hebben afgerond. Zij zullen dat begin 2003 doen.

De categorie 'ontheffing voor bepaalde tijd' (tijdelijke ontheffing) impliceert dat nieuwkomers uiteindelijk op een andere wijze in het inburgeringsproces terechtkomen. Nadat de tijdelijke ontheffing is verlopen, moeten nieuwkomers zich weer opnieuw melden voor het inburgeringsonderzoek. Zij kunnen dan een ontheffing voor onbepaalde tijd, een vrijstelling of een vaststellende beschikking ontvangen.

Zowel de categorieën 'kan nog melden' en 'nog in inburgeringsonderzoek', als de categorie 'ontheffing voor bepaalde tijd' leveren het gevaar op van dubbeltellingen omdat personen alsnog onder een andere noemer het inburgeringsproces vervolgen. Bij de presentatie van de gegevens over 2002 zijn deze gegevens niet meegenomen, omdat niet duidelijk is in welke mate er op 31 december 2002 al sprake is van dubbeltellingen. Pas aan het eind van 2003 is zeker dat alle ontheffingen voor bepaalde tijd, alle personen die zich nog kunnen melden en degenen die nog in inburgeringsonderzoek zitten, tot de groep van dubbeltellingen behoort. Voor de cohorten, die in andere hoofdstukken worden besproken, zijn deze categorieën niet meegenomen in de berekeningen. Waar in dit rapport het aantal meldingsplichtigen voor 2002 is weergegeven, zijn deze categorieën ook niet meegeteld.

Van meldingsplicht naar start van het inburgeringsonderzoek

Nadat een nieuwkomer meldingsplichtig is geworden, moet deze persoon zich wenden tot de gemeente voor een afspraak voor het inburgeringsonderzoek. Het is niet zo dat alle nieuwkomers ook aan het inburgeringsonderzoek deelnemen. Er zijn drie oorzaken waardoor zij niet deelnemen:

1. Een meldingsplichtige meldt zich niet voor het inburgeringsonderzoek en komt ook niet opdagen na meerdere verzoeken tot melding. De gemeente geeft iemand in de vragenlijst op als 'niet gemeld'.
2. Van een nieuwkomer wordt vastgesteld dat hij/zij niet in staat is het inburgeringsproces te volgen (vb. psychische, medische gronden). Er wordt een ontheffing voor onbepaalde tijd afgegeven.
3. Er wordt bepaald dat de nieuwkomer nu niet in staat is het inburgeringsproces voort te zetten, maar dat in een later stadium nog wel moet doen (vb. zwangerschap). Er wordt een ontheffing voor bepaalde tijd (tijdelijke ontheffing) afgegeven.

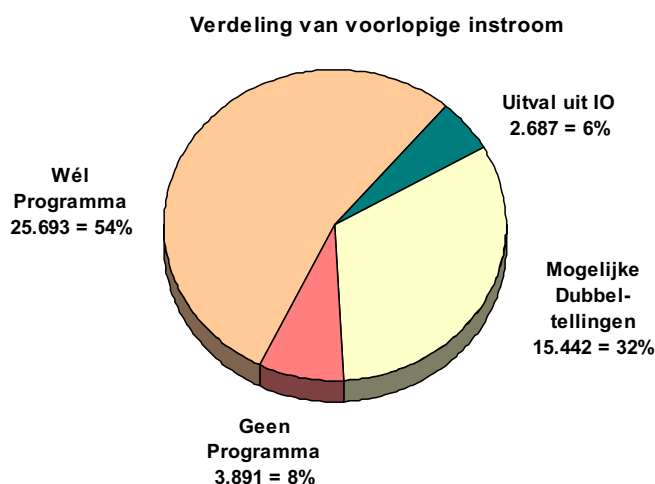
Start en Einde inburgeringsonderzoek

Alle nieuwkomers die geen ontheffing krijgen moeten deelnemen aan het inburgeringsonderzoek. Uiteindelijk starten alleen die nieuwkomers met het inburgeringsonderzoek die zich ook daadwerkelijk gemeld hebben en die geen ontheffing hebben gekregen. Nieuwkomers kunnen volgens de WIN op twee manieren het inburgeringsonderzoek verlaten. Enerzijds met een vaststellende beschikking: dit zijn de nieuwkomers die een programma moeten volgen. Anderzijds met een vrijstelling.

B Van instroom naar einde inburgeringsonderzoek

In het processchema instroom (hierboven) is te zien dat er meerdere mogelijkheden zijn om de instroomfase te verlaten. Onderstaand cirkeldiagram geeft voor 2002 de verdeling aan binnen de instroomfase. Het diagram laat zien hoeveel keer in 2002:

1. nog niet is vastgesteld of een nieuwkomer een programma moet volgen¹⁰ - hier kunnen *dubbeltellingen* uit voortkomen,
2. is vastgesteld dat een nieuwkomer *géén programma* hoeft te volgen¹¹,
3. is vastgesteld dat een nieuwkomer *wél een programma* moet volgen¹²
4. een nieuwkomer is *uitgevallen* tijdens de instroomfase¹³,

(13) Grafiek: Verdeling voorlopige instroom

Bovenstaande tabel is een specificatie de grafiek hier linksboven. Zowel de grafiek als de tabel geven aan op welke wijze het aantal nieuwkomers wat zich in 2002 moest melden is verdeeld tijdens de instroomfase. De grafiek geeft daarnaast aan dat van 15.442 nieuwkomers in 2002 nog niet is vastgesteld of zij een programma moeten gaan volgen. Dit is de groep die voor dubbeltellingen kan zorgen. Van deze groep nieuwkomers zal in 2003 bekend worden hoe zij de instroomfase gaan verlaten.

¹⁰ Nog niet vastgesteld = Kan nog melden voor inburgeronderzoek (vraag 3), ontheffingen bepaalde tijd of nog in inburgeronderzoek (vraag 7).

¹¹ Geen programma = vrijstellingen (vraag 9), ontheffingen onbepaalde tijd (vraag 5).

¹² Wel programma = vaststellende beschikkingen.

¹³ Uitval = niet gemeld voor inburgeringsonderzoek (vraag 4) of uitval uit inburgeringsonderzoek (vraag 8).

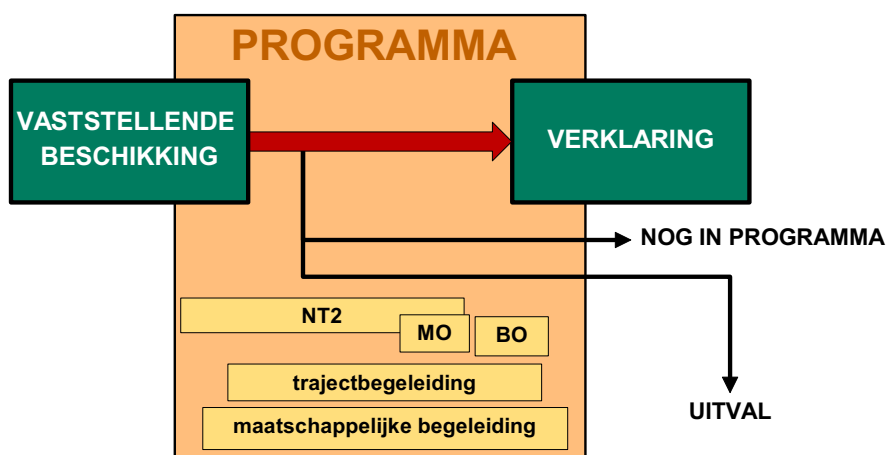
3.2 Programma 2002

A Omschrijving programma

Met een programma wordt de fase van het inburgeringsproces tussen het afgeven van een vaststellende beschikking en het afgeven van een verklaring bedoeld.

Processchema programma

Het programma kent een aantal verplichte elementen en een drietal variabele elementen. In onderstaand processchema is dit weergegeven.

(15) Processchema: Programma 2002

De variabele onderdelen Maatschappijoriëntatie (MO), Nederlands als tweede taal (NT2) en Beroepenoriëntatie (BO) worden aangepast aan de behoefte van de individuele nieuwkomer. Dit wordt neergelegd in de vaststellende beschikking als resultante van het inburgeringsonderzoek.

Programma (of trajectplan) versus Inburgeringsprogramma

In de WIN wordt het begrip inburgeringsprogramma gebruikt. Dit is echter niet exact hetzelfde als het programma zoals in deze paragraaf wordt beschreven. Het verschil tussen beiden is het aspect doorgeleiding, wat in de WIN tot het inburgeringsprogramma wordt gerekend. Een inburgeringsprogramma¹⁴ wordt in de WIN omschreven als een samenstelling van:

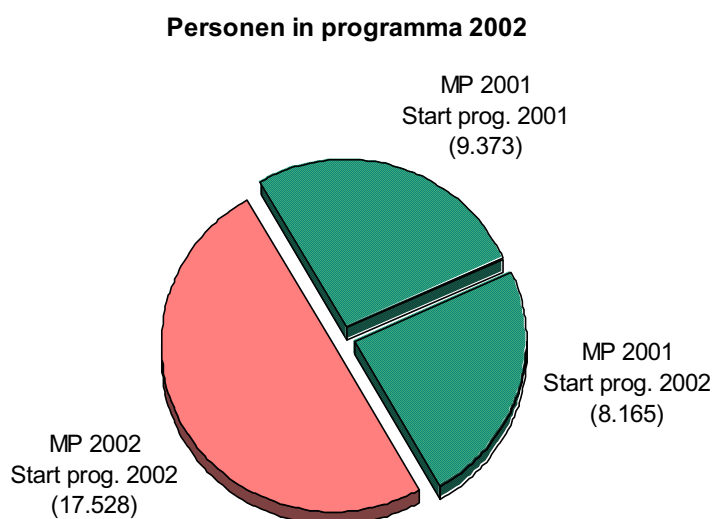
1. Een op het niveau van de nieuwkomer gericht **educatief programma**, dat de volgende onderdelen kan bevatten:
 - Een opleiding Nederlands als tweede taal I of II.
 - Een opleiding gericht op sociale zelfredzaamheid.
 - Een opleiding gericht op breed maatschappelijk functioneren, bestaande uit maatschappelijke oriëntatie (MO) en beroeporiëntatie (BO).
2. Een **toets** (verplicht element), op basis waarvan de verklaring wordt afgegeven.
3. **Maatschappelijke begeleiding** (verplicht element).
4. **Doorgeleiding** (verplicht element) naar een instantie die zorgdraagt voor verdere scholing of voor toegang tot de arbeidsmarkt, voor zover de nieuwkomer daarvoor in aanmerking komt.

Omdat doorgeleiding een apart deel van het inburgeringsproces is, volgend op het programma wordt in deze rapportage met programma bedoeld, de stappen 1,2 en 3, waarbij de ROC-verklaring (afronding van punt 1) wordt gezien als afsluiting van het programma.

¹⁴ Wet Inburgering Nieuwkomers, Hoofdstuk 3, artikel 6.

B Doorstroom programma 2002

De nieuwkomers die tijdens 2002 aan een programma deelnamen, zijn op verschillende momenten gestart. Onderstaande grafieken geven een beeld van de samenstelling van de groep nieuwkomers die in 2002 aan een programma hebben deelgenomen.

(16) Grafiek: Personen in programma 2002 (MP=Meldingsplichtig)

Bovenstaande grafiek laat van alle nieuwkomers in een programma in 2002 zien:

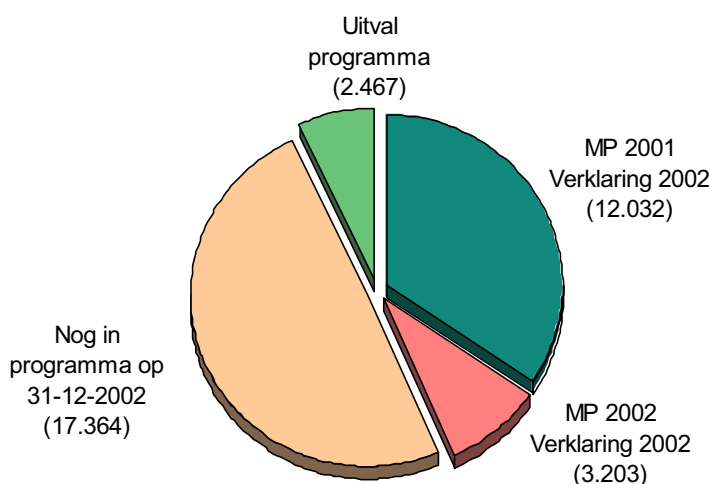
1. in welk jaar zij meldingsplichtig zijn geworden;
2. wanneer zij aan een programma zijn begonnen.

Op deze manier wordt duidelijk hoe de samenstelling is van de nieuwkomers die op enig moment in 2002 in een programma zaten. Er zijn drie groepen te onderscheiden:

1. Nieuwkomers die zowel meldingsplichtig werden als een vaststellende beschikking hebben ontvangen in 2002 (17.528).
2. Nieuwkomers die meldingsplichtig werden in 2001, maar hun vaststellende beschikking hebben ontvangen in 2002¹⁵ (8.165).
3. Nieuwkomers die in 2001 al in een programma zaten, maar ook in 2002 het programma nog volgen (9.373). Dit is de doorstroom uit 2001.

¹⁵ Dit kan voorkomen, omdat de jaarwisseling in het inburgeringsonderzoek viel.

Stand programma 31-12-2002

(17) Grafiek: Stand programma 31-12-2002 (MP=meldingsplichtig)

Bovenstaande grafiek geeft weer van de groep nieuwkomers die in 2002 aan een programma deelnamen in welke situatie zij zich bevonden op 31-12-2002. Deze groep is te verdelen in vier subgroepen:

1. Nieuwkomers die zijn uitgevallen tijdens het programma in 2002 (2.467).
2. Nieuwkomers die eind 2002 nog in het programma zitten (17.364).
3. Nieuwkomers die in 2002 zijn begonnen met een programma en ook in 2002 een verklaring hebben ontvangen (3.203).
4. Nieuwkomers die in 2001 meldingsplichtig werden en in 2002 een verklaring hebben ontvangen (12.032)

Verdeling van verklaringen

Naar verwachting zou het grootste deel van de nieuwkomers die in 2001 meldingsplichtig is geworden in 2002 een verklaring moeten ontvangen. In totaal nemen er in 2002 17.538 (8.165 + 9.373) nieuwkomers deel aan een programma die meldingsplichtig zijn geworden in 2001. Daarvan ontvangen 12.032 een verklaring. Het verschil van 5.506 is te verklaren doordat enerzijds deze nieuwkomers na 31-12-2002 nog aan een programma deelnemen¹⁶. Anderzijds kunnen deze nieuwkomers zijn uitgevallen.

In de kolom van verklaringen zijn nog maar twee categorieën terug te vinden. De gegevens over de verklaringen laten niet toe een onderscheid te maken in de groep nieuwkomers uit 2001. Bij de kolom verklaringen is het namelijk onbekend welk deel in 2002 is uitgereikt aan nieuwkomers uit 2001, die in 2002 zijn begonnen met een programma en welk deel aan nieuwkomers die in 2001 zijn begonnen met hun programma.

¹⁶ Zij zijn overigens in 2003 op basis van de vragenlijst niet meer herkenbaar als nieuwkomers uit het jaar 2001, omdat de optie T-2 niet is toegevoegd aan de vragenlijst.

Het beeld dat slechts een klein gedeelte van de nieuwkomers die in 2002 meldingsplichtig is geworden ook een verklaring in hetzelfde jaar ontvangt is logisch. Een programma duurt vaak zo lang dat de nieuwkomer pas het jaar daarna zijn verklaring krijgt.

Uitval & nog in programma 2002

In 2002 is 2.467 keer gemeld dat een nieuwkomer is uitgevallen tijdens het programma.¹⁷ Een andere verklaring voor het verschil tussen het aantal verklaringen en het aantal beschikkingen dat is afgegeven in 2002 is de categorie 'nog in programma'. Hiermee wordt bedoeld dat op de peildatum van de vragenlijst (31-12-2002) nog nieuwkomers aan het programma deelnemen. Deze nieuwkomers hebben hun programma in 2003 vervolgd. Voor 2002 is 17.364 keer opgegeven dat een nieuwkomer op de peildatum nog in het programma zat.¹⁸

Onderstaand overzicht geeft weer hoe de doorstroom tijdens het programma in 2002 eruit ziet. Met MP wordt bedoeld het jaar waarin een nieuwkomers meldingsplichtig is geworden. De linkerkolom 'instroom programma' geeft de verdeling van vaststellende beschikkingen weer.

Instroom programma		Uitstroom programma	
MP 2002 – start progr. 2002	17.528	Verklaring MP 2002	3.203
MP 2001 – start progr. 2002	8.165	Verklaring MP 2001	12.032
MP 2001 – start progr. 2001	9.373	Nog in programma 31-12-2002	17.364
		Uitval uit programma	2.467
+ 35.066		+ 35.066	

(18) Tabel: Samenstelling instroom versus uitstroom programma 2002

¹⁷ Zie vraag 18 van de vragenlijst.

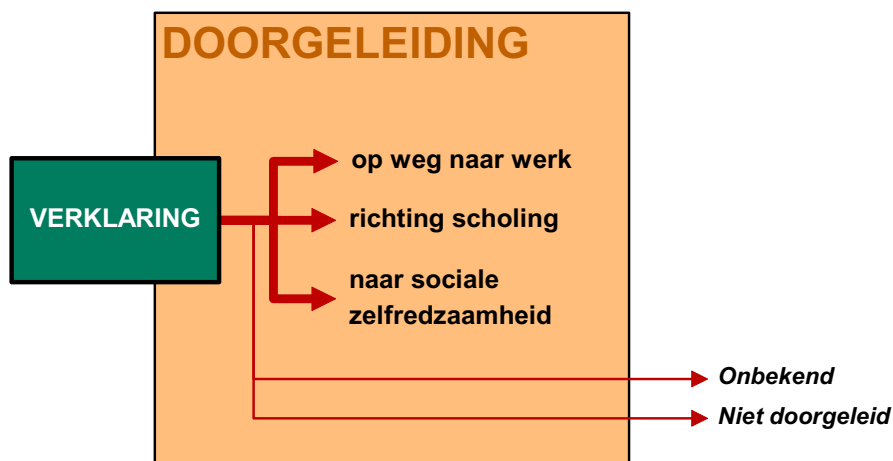
¹⁸ Zie vraag 30 van de vragenlijst.

3.3 Doorgeleiding 2002

A Omschrijving doorgeleiding

Met de doorgeleiding wordt het inburgeringsproces afgesloten. Nadat een nieuwkomer een programma heeft afgerond wordt hij/zij in staat geacht de weg te vinden naar werk, vervolgeducatie of sociale zelfredzaamheid. De trajectbegeleider geleidt de ex-nieuwkomer door naar een volgende fase op weg naar integratie. Aan de nieuwkomer wordt een inburgeringscertificaat uitgereikt als officieel einde van het inburgeringsproces.

Onderstaand processchema geeft weer hoe de fase van doorgeleiding eruit ziet. Niet alle nieuwkomers stromen na het ontvangen van een verklaring door naar werk, educatie of zelfredzaamheid. Ook komt het voor dat nieuwkomers na het ontvangen van een verklaring niet worden doorgeleid, of dat het niet bekend is wat zij zijn gaan doen.

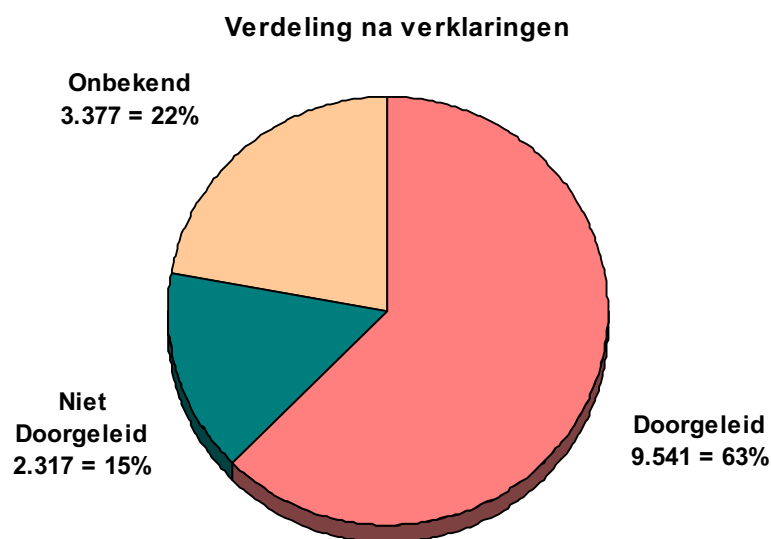

(19) Processchema doorgeleiding

Aangezien er sprake is van doorgeleiding ná het afronden van het programma, vertellen de gegevens over doorgeleiding in 2002 vooral iets over nieuwkomers die gestart zijn in 2001 of eerder. In de vorige paragraaf (3.2) is al aangegeven dat van de afgegeven verklaringen in 2002, 79% (12.032) is uitgereikt aan nieuwkomers die zijn gestart in 2001. De meeste nieuwkomers die gestart zijn in 2002 zijn nog niet aan de fase van doorgeleiding toegekomen.

B Percentage onbekend 2002

Wanneer nieuwkomers niet worden doorgeleid, kunnen gemeenten dit aangeven in de vragenlijst. De som van doorgeleid en niet-doorgeleid zou overeen moeten komen met het aantal verklaringen. Dit blijkt echter niet het geval te zijn. De som van doorgeleid en niet-doorgeleid is minder dan het aantal verklaringen. Het ontbrekende aantal kan niet worden verklaard en wordt als onbekend aangegeven. Navraag bij gemeenten over deze onbekende groep, leverde géén extra informatie op. De som van alle drie de opties (doorgeleid, niet-doorgeleid en onbekend) is wel hetzelfde als het aantal verklaringen (in totaal 15.235).

(20) Grafiek: verdeling verklaringen nieuwkomers 2002

Hoe moet nu de categorie 'onbekend' voor 2002 worden geïnterpreteerd? Het aantal afgegeven verklaringen in 2002 is bekend. Ook is bekend hoeveel nieuwkomers zijn doorgeleid. In de categorie 'onbekend' zitten dus alle nieuwkomers die op 31-12-2002 óf uitgevallen zijn, óf net hun verklaring hebben ontvangen en in 2003 pas worden doorgeleid. Eind 2002 is van 3.377 nieuwkomers onbekend of zij nog worden doorgeleid, of dat zij zijn uitgevallen tijdens de doorgeleiding. De exacte gegevens hierover worden beschikbaar bij de verwerking van de vragenlijsten over het jaar 2003.

C Drie doelen van het inburgeringsproces

In dit rapport is meerdere keren aangegeven, dat de WIN spreekt van drie richtingen van doorgeleiding (de zgn. doelen van het inburgeringsproces): naar educatie, naar werk en naar sociale zelfredzaamheid. Deze driedeling wordt in de vragenlijst bij de doorgeleiding niet gehanteerd, maar kan wel worden afgeleid uit vraag 29. In deze paragraaf wordt de relatie gelegd tussen de deze vraag en de drie doelen.

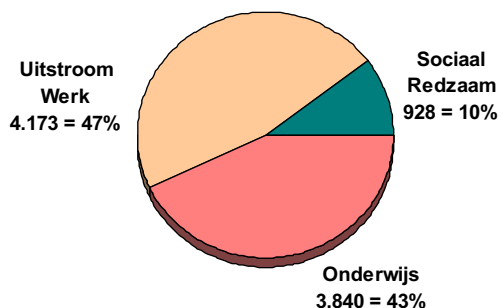
Interpretatie vragenlijst

De vragenlijst maakt in vraag 29 onderscheid tussen doorgeleid en niet-doorgeleid. De scheiding tussen deze twee categorieën is niet geheel duidelijk. Niet doorgeleid heeft de associatie met het op een niet correcte manier uitstromen uit het inburgeringsproces. In de vragenlijst worden echter ook de opties aangegeven niet-doorgeleid vanwege werk en niet-doorgeleid vanwege sociale zelfredzaamheid. Onderstaande tabel geeft de relatie weer tussen de categorieën in de vragenlijst en de drie doelen van het inburgeringsproces.

Doel	Categorie	aantal	perc.
Uitstroom naar werk	Arbeidsvoorziening	1.561	10%
	Arbeidsvoorziening + Vervolgscholing / Onderwijs	1.223	8%
	Niet doorgeleid; reeds werk gevonden	1.389	9%
	Totaal uitstroom naar werk	4.173	27%
Educatie	Vervolgscholing/Onderwijs	3.840	26%
Sociaal Zelfredzaam	Niet doorgeleid, doel was Sociale Zelfredzaamheid	928	6%
Doorgeleid overig	Overige redenen	2.917	19%
Onbekend	(berekend) ¹⁹	3.377	22%
Totaal van de verklaringen		15.235	100%

(21) Tabel: Doorgeleiding 2002

Doorgeleiding naar drie doelen 2002
als % van verklaringen

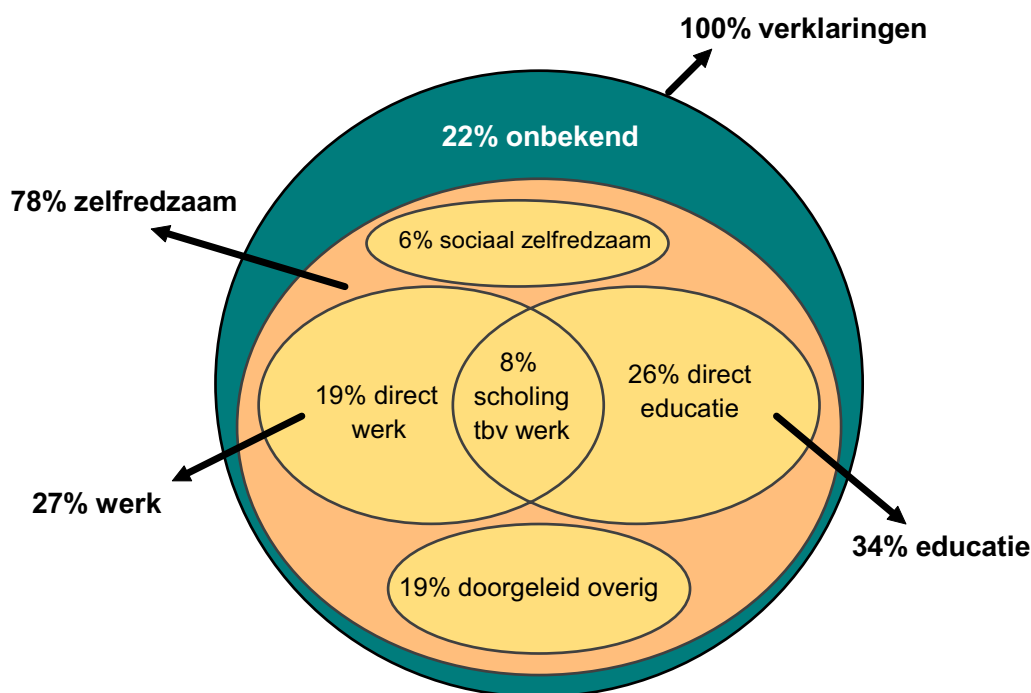
(22) Grafiek: Doorgeleiding naar drie doelen

In nevenstaand cirkeldiagram is weergegeven hoeveel keer in 2002 een nieuwkomer uitgestroomd is naar werk, naar educatie of naar sociale zelfredzaamheid. Uit deze grafiek blijkt dat de uitstroom naar werk het grootste aandeel heeft in de doorgeleiding. Er is in totaal 4.173 keer een nieuwkomer uitgestroomd naar werk in 2002.

¹⁹ Voor uitleg over deze categorie, zie paragraaf 6.1 C, punt 3.

D Totale uitstroom 2002

Onderstaande figuur geeft een beeld waar de nieuwkomers terechtkomen die in 2002 een verklaring hebben ontvangen. Onder 'werk' wordt verstaan alle personen die in staat zijn werk te vinden. Hier hoort dus ook de groep bij die in de vragenlijst is aangeduid als 'niet-doorgeleid' vanwege werk. De percentages zijn ook terug te vinden in bovenstaande tabel.

(23) Figuur: Sociale zelfredzaamheid als verzameling

Interpretatie figuur

Van 78% van de nieuwkomers die in 2002 een verklaring ontvangen is bekend in welke 'richting' zij gaan na het ontvangen van de verklaring en mag aangenomen worden dat zij naar een situatie van sociale zelfredzaamheid worden doorgeleid. Van 19% van de nieuwkomers met een verklaring wordt aangegeven dat zij wel zijn doorgeleid, maar wordt niet aangegeven op welke wijze (cat. overige reden). Van 22% is niet opgegeven wat er is gebeurd, na het ontvangen van een verklaring.

De 8% die zowel bij educatie als bij werk wordt aangegeven, (overlappende verzamelingen) duidt op het aandeel dat zowel wordt doorgeleid naar werk maar ook, om dat te bereiken, onderwijs zal blijven volgen.

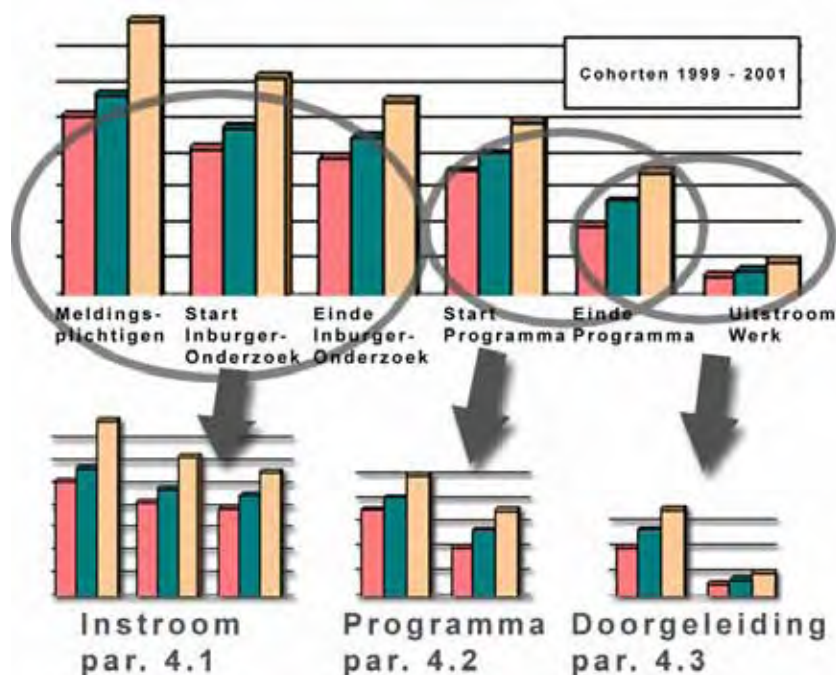
4 Cohortanalyses: instroom, programma & doorgeleiding

Daar waar onderlinge vergelijkingen worden gemaakt tussen meerdere jaren zijn in dit rapport de gegevens tot en met cohort 2001 gepresenteerd. Om jaren onderling te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de groep nieuwkomers die in een bepaald jaar meldingsplichtig zijn geworden helemaal te kunnen volgen. Bij het volgen van een groep nieuwkomers die in het zelfde jaar meldingsplichtig zijn geworden, wordt hier gesproken van een cohortanalyse.

De gegevens over de groep nieuwkomers die in 2001 meldingsplichtig is geworden, zijn pas beschikbaar gekomen met de analyse van de vragenlijst uit 2002. De vragenlijst 2002 geeft antwoorden op de vraag of en hoe de instroom 2001 het proces heeft afgerond.

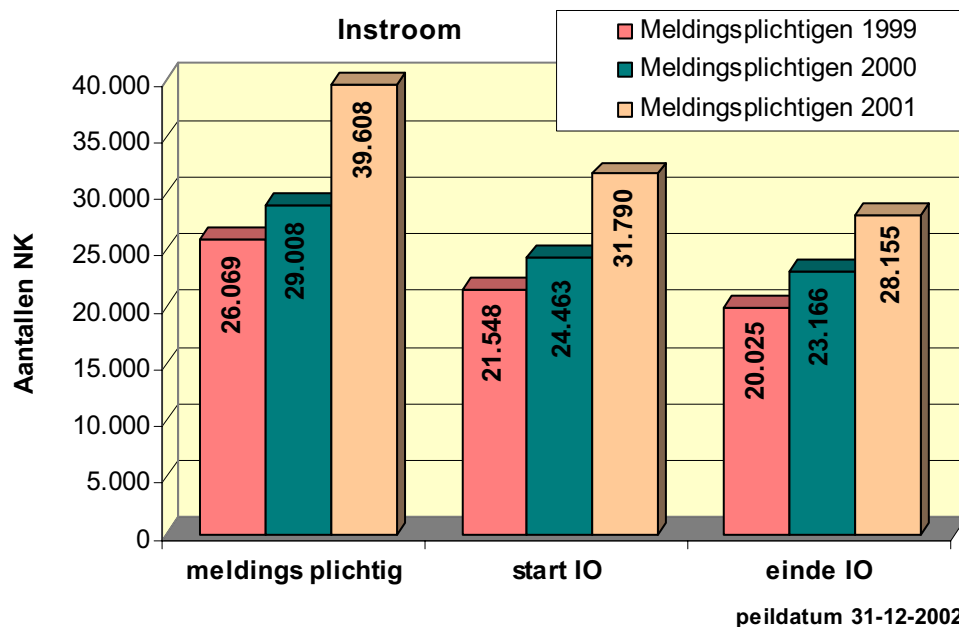
Indeling in drie fasen

Naar analogie van hoofdstuk 3 wordt ook in dit hoofdstuk het inburgeringsproces in drie fasen opgedeeld. Voor de beschrijving van die fasen wordt verwezen naar de inleidende paragrafen uit hoofdstuk 3. Onderstaande afbeelding geeft weer hoe dit hoofdstuk is opgebouwd.

(24) Afbeelding: verdeling proces over paragrafen

4.1 Instroom 1999-2001

(25) Grafiek: Ontwikkeling instroom 1999-2001 in aantallen

De grafiek hierboven geeft een beeld van de ontwikkeling van de instroom voor de nieuwkomers uit 1999, 2000 en 2001. Vanaf 1999 is het aantal nieuwkomers dat per jaar aan het inburgeringsproces moet beginnen toegenomen. Waar in 1999 ca. 26.000 nieuwkomers zich moesten melden, is dit aantal gestegen naar ca. 40.000 in 2001.

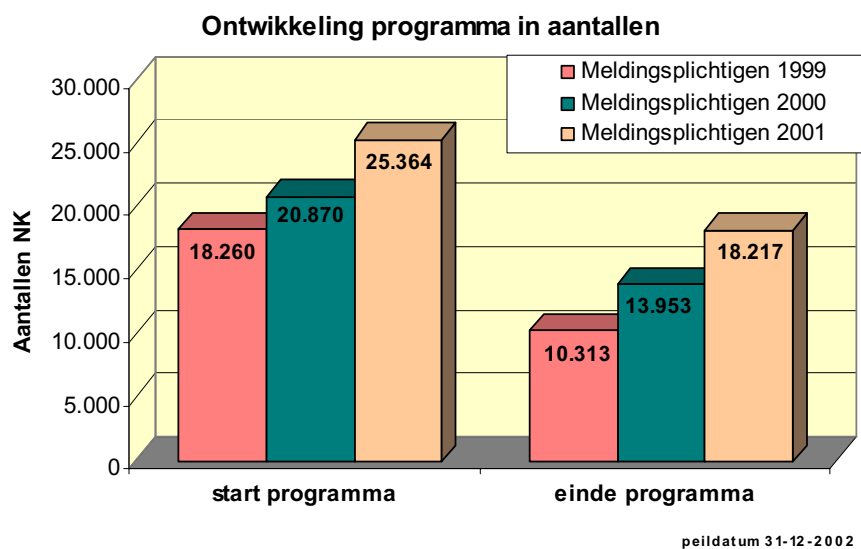
In 2001 is het verschil tussen het aantal meldingsplichtige nieuwkomers en het aantal nieuwkomers dat het inburgeringsonderzoek start (start IO) het grootst. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat personen zich niet melden, of doordat zij een ontheffing krijgen voor het inburgeringsproces.

Het verschil tussen de start en het einde van het inburgeringsonderzoek wordt gevormd door uitval. In hoofdstuk 3 wordt aangegeven dat nieuwkomers 'nog in het inburgeringsonderzoek' kunnen zitten. In deze grafiek is dat niet het geval, omdat in de cohorten deze categorie niet meer geldt.

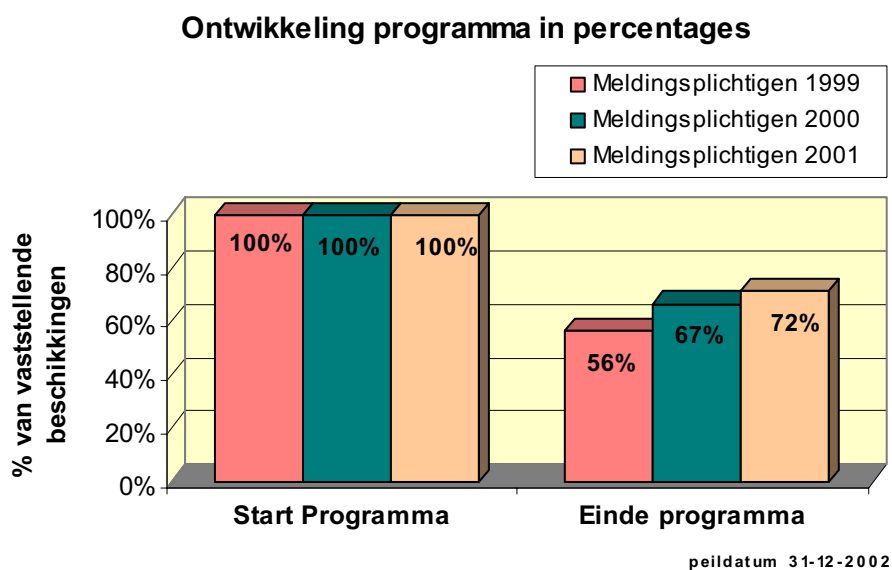
In 1999 vallen tijdens het inburgeringsonderzoek ca. 1.523 nieuwkomers uit. In 2000 en 2001 is dat respectievelijk 1.324 en 3.635. Meer informatie over deze uitval wordt gegeven in paragraaf 6.1.

4.2 Programma 1999-2001

In de vorige paragraaf werd geconcludeerd dat tijdens de fase van instroom het aantal personen is toegenomen. Ook voor het programma is een stijging van het aantal nieuwkomers te zien. Onderstaande grafiek geeft aan dat in 1999 iets meer dan 18.000 nieuwkomers een vaststellende beschikking hebben ontvangen (start programma). In 2001 is dit aantal gestegen tot boven de 25.000.

(26) Grafiek: Ontwikkeling Programma in aantallen

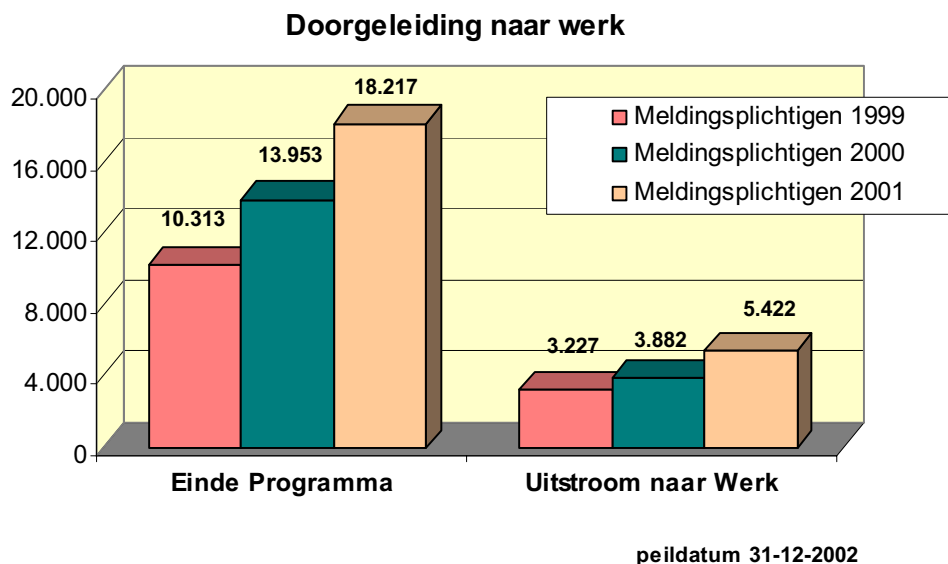
(27) Grafiek: Ontwikkeling Programma in percentages

In bovenstaande grafiek is het aantal vaststellende beschikkingen op 100% gezet. Het valt op dat vanaf de groep uit 1999 een steeds groter aandeel van de nieuwkomers dat een programma volgt, het programma ook afrond (aandeel verklaringen). Dit betekent dat het ROC en de gemeente steeds beter in staat zijn om cursisten binnen het programma te houden, totdat ze het programma hebben afgerond.

Uit de groep 1999 ontving 56% van de nieuwkomers met een beschikking een verklaring, uit de groep 2001 is dit aandeel gestegen naar 72%. Dit betekent ook dat het aandeel nieuwkomers dat zonder verklaring het programma verlaat afneemt. Toch is dit percentage voor 2001 nog altijd 28%. Deze 28% is samengesteld uit twee groepen.

1. Ten eerste de groep met een beschikking waarvan niet bekend is of zij een verklaring hebben ontvangen. Wanneer nieuwkomers meerdere jaren over een inburgeringsprogramma doen, biedt de vragenlijst geen mogelijkheid om deze groep te blijven volgen. Voor 2001 gaat het om 18% van de nieuwkomers met een beschikking. Voor 2000 is dit 12% en voor 1999 is dit 5%.
2. Ten tweede de groep met een beschikking die gedurende het programma uitvalt. De uitval uit het programma bedraagt 10% (28-18). Meer hierover vindt u in hoofdstuk 5.

4.3 Doorgeleiding 1999-2001

(28) Grafiek: Einde programma en uitstroom naar werk in procenten

Bovenstaande grafiek laat het laatste deel van de cohortgrafiek uit hoofdstuk 2 zien. Het gedeelte waarin nieuwkomers ná het programma kunnen worden doorgeleid. In deze rapportage is ervoor gekozen 'uitstroom naar werk' als voorbeeld te laten zien. Naast uitstroom naar werk kunnen nieuwkomers worden doorgeleid naar educatie of sociale zelfredzaamheid.

Wat opvalt is dat, hoewel het percentage verklaringen toeneemt, het percentage 'uitstroom naar werk' dit in veel mindere mate doet. Het lijkt alsof er relatief meer nieuwkomers zijn doorgeleid naar educatie of sociale zelfredzaamheid. Om hier meer inzicht in te krijgen worden hieronder de aantallen over doorgeleiding gepresenteerd.

Cohortgegevens doorgeleiding			
	Cohort MP jaar 1999	Cohort MP jaar 2000	Cohort MP jaar 2001
Naar arbeidsvoorziening	1.618	1.594	2.697
Vervolgscholing/onderwijs	2.682	2.729	3.937
Arbeidsvoorziening+scholing	406	1.038	1.156
Niet doorgeleid, reeds werk	1.203	1.250	1.569
Niet doorgeleid, vanwege sociale zelfredzaamheid	690	883	1.158
Overig	1.342	2.295	1.944
totaal doorgeleid	7.941	9.789	12.461

(29) Tabel: Doorgeleiding in aantallen 1999-2001

Bovenstaande tabel geeft weer op welke wijze de vragenlijst van het rijk categorieën onderscheidt binnen de doorgeleiding. Van deze indeling is:

- **Uitstroom naar werk** de combinatie van 'arbeidsvoorziening', 'arbeidsvoorziening + scholing' en 'Niet doorgeleid, reeds werk gevonden'.
- **Educatie** gelijk aan 'Vervolgscholing/onderwijs'.
- **Sociale zelfredzaamheid** hetzelfde. Sociale zelfredzaamheid wordt in de regel geassocieerd met sociale activering, waarvoor in het kader van het lokaal sociaal beleid programma's worden ontwikkeld.

Onderstaande tabel geeft de verdeling weer van het aantal nieuwkomers dat is doorgeleid over de drie doelperspectieven.

Cohortgegevens doorgeleiding drie doelen			
	jaar 1999	jaar 2000	jaar 2001
Uitstroom naar werk	3.227 (40%)	3.882 (40%)	5.422 (44%)
Educatie	2.682 (34%)	2.729 (28%)	3.937 (32%)
Sociale Zelfredzaamheid	690 (9%)	883 (9%)	1.158 (9%)
overig	1.342 (17%)	2.295 (23%)	1.944 (15%)
totaal doorgeleid	7.941 (100%)	9.789 (100%)	12.461 (100%)

(30) Tabel cohortgegevens doorgeleiding over drie perspectieven

Uit de gegevens van deze tabel blijkt dat de doorgeleiding van de groepen nieuwkomers uit 1999, 2000 en 2001 een relatief stabiel patroon laat zien. Alleen in 2000 is het aandeel 'overig' substantieel hoger dan in de ander jaren.

Wanneer de doorgeleiding wordt gerelateerd aan het aantal beschikkingen dat voor de betreffende groep nieuwkomers is afgegeven, kan helder worden gemaakt welk deel van de nieuwkomers die een programma zijn begonnen, naar welk doel worden doorgeleid. Onderstaande tabel geeft dat overzicht.

Cohortgegevens doorgeleiding drie doelen			
	jaar 1999 % van beschikkingen	jaar 2000 % van beschikkingen	jaar 2001 % van beschikkingen
Uitstroom naar werk	18%	19%	21%
Educatie	15%	13%	16%
Sociale Zelfredzaamheid	4%	4%	5%
overig	7%	11%	8%
totaal doorgeleid	34%	47%	50%

Uit de gegevens over doorgeleiding blijkt dat de toename van het aantal nieuwkomers ook hier zichtbaar wordt. In alle drie de fasen van het inburgeringsproces (instroom, programma en doorgeleiding) is dus een toename van het aantal nieuwkomers herkenbaar.

5 Verdieping

Naast de gegevens over de verschillende fasen in het inburgeringsproces biedt de gegevensset uit de vragenlijst meer informatie over de activiteiten binnen het nieuwkomersbeleid in 2002.

In dit hoofdstuk wordt eerst gekeken naar de samenstelling van het programma in 2002, dan naar de samenstelling van de populatie nieuwkomers en vervolgens naar de resultaten van het NT2-onderwijs.

5.1 Samenstelling programma 1999-2002

Combinaties van programmaonderdelen

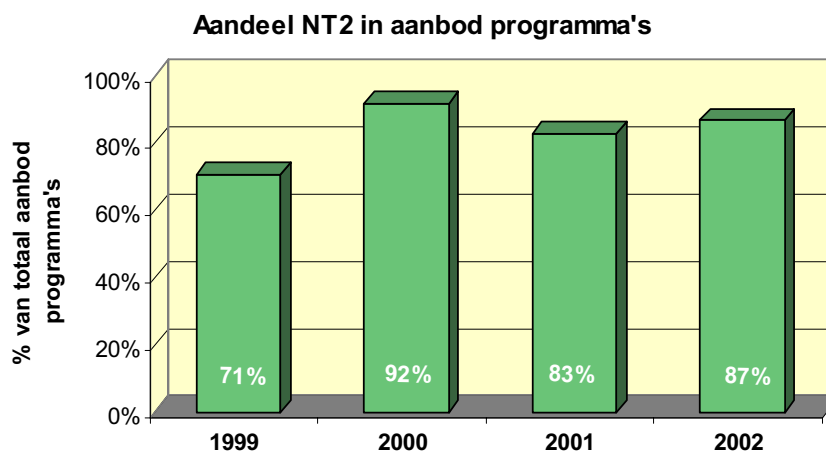
Onderstaande tabel geeft weer op welke wijze programma's uit de jaren 1999 tot en met 2002 zijn samengesteld. Bij de omschrijving van het programma (paragraaf 3.2) is uitgelegd welke onderdelen in een programma verplicht zijn en welke niet. De tabel is samengesteld op basis van informatie uit vraag 13 van de vragenlijst.

Samenstelling Programma's				
	1999	2000	2001	2002
Uitsluitend verplichte onderdelen	12%	3%	13%	6%
Verplichte onderd. + BO	3%	1%	1%	1%
Verplichte onderd. + MO	1%	1%	1%	1%
Verplichte onderd. + MO + BO	13%	3%	2%	5%
Verplichte onderd. + NT2	3%	5%	5%	6%
Verplichte onderd. + NT2 + BO	1%	2%	1%	1%
Verplichte onderd. + NT2 + MO	10%	11%	15%	15%
Verplichte onderd. + NT2 + MO + BO	57%	74%	62%	65%
totaal	100%	100%	100%	100%

(31) Tabel: samenstelling programma's

Nederlands als tweede taal (NT2)

Uitgaande van het totale aantal programma's (vaststellende beschikking op 100%) is in onderstaande grafiek weergegeven welk aandeel van de programma's NT2 bevatten in de jaren 1999 tot en met 2002.

(32) Grafiek: Aandeel NT2 in traject/programma

Aan deze grafiek is te zien dat 87% van alle programma's die in 2002 zijn vastgesteld NT2 bevatten. 13% van alle programma's had géén NT2 als onderdeel. Bij deze nieuwkomers is op andere gronden dan taalachterstand, een achterstand geconstateerd. Hoe die 13% is opgebouwd (immigratiecategorie, vooropleiding, etc.) is niet bevestigd.

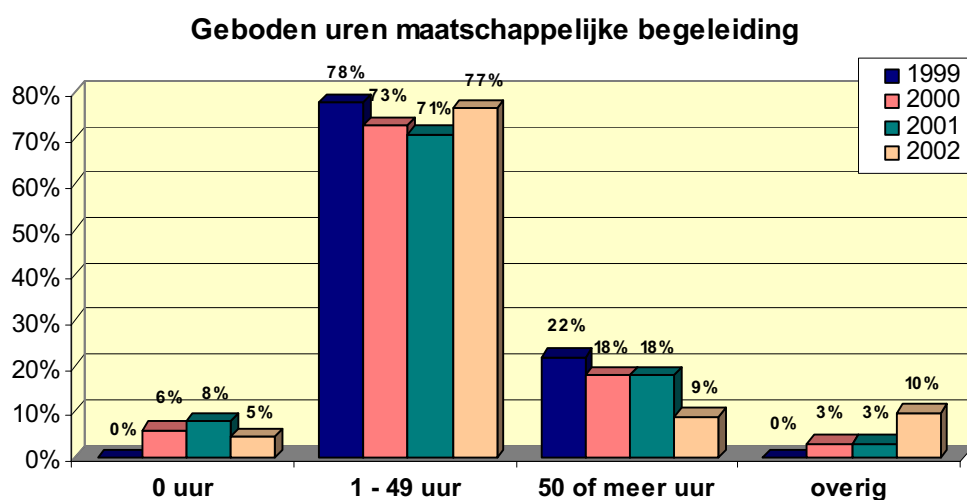
A Maatschappelijke- & Trajectbegeleiding

Hieronder worden twee grafieken gepresenteerd over trajectbegeleiding en maatschappelijke begeleiding. In bijlage 7.2 is een overzicht opgenomen van de absolute getallen.

Maatschappelijke begeleiding

Onder maatschappelijke begeleiding wordt verstaan, het geven van informatie, advies en ondersteuning aan de nieuwkomer zodat deze zelfstandig in de lokale samenleving kan participeren en aan sociale activiteiten kan deelnemen.

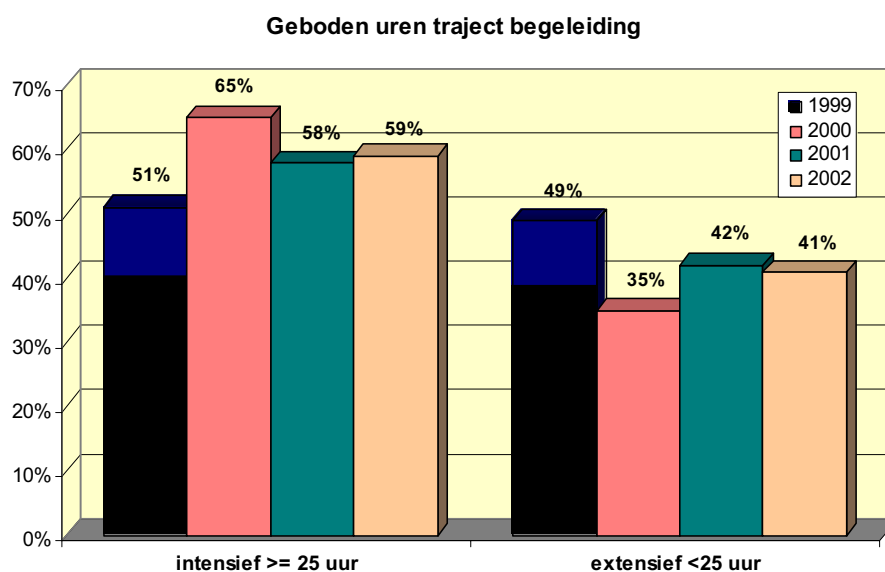
In onderstaande grafiek is aangegeven hoeveel uur maatschappelijke begeleiding tussen 1999 en 2002 is geboden aan nieuwkomers. De informatie is afkomstig uit vraag 26 van de vragenlijst. Per jaar is de optelsom van de kolommen 100%.

(33) Grafiek: Maatschappelijke begeleiding

Trajectbegeleiding

Het is de trajectbegeleider die de nieuwkomer vanaf het moment van aanmelding tot aan de doorgeleiding persoonlijk begeleidt, steunt bij eventuele problemen en zondig motiveert. De basis van de trajectbegeleiding vormt het opstellen van een individueel plan voor de duur van het gehele inburgeringsprogramma. De trajectbegeleider geeft zodoende aan de hand van dit plan inhoud aan het begrip individueel maatwerk (impliciete doelstelling van de WIN).

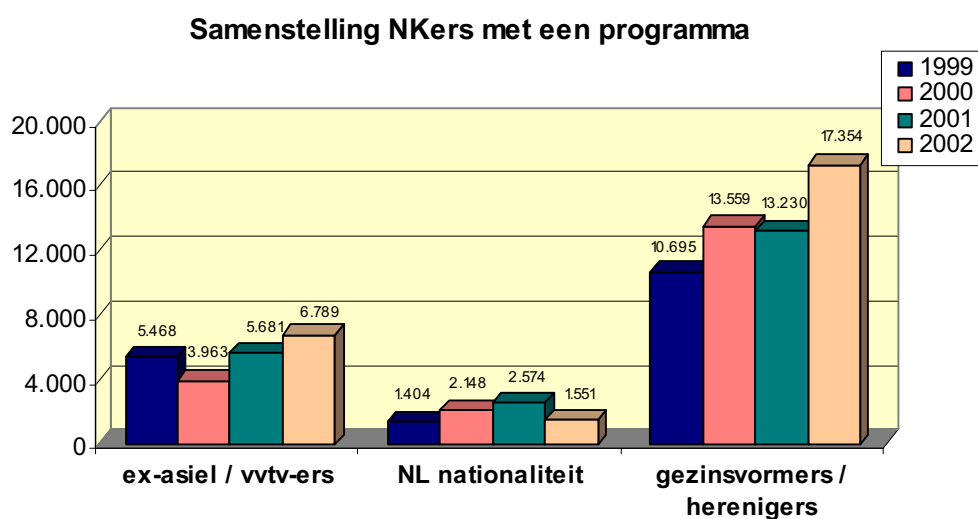
(34) Grafiek: Trajectbegeleiding

De informatie over trajectbegeleiding is afkomstig van de antwoorden op vraag 28 van de vragenlijst. In de vragenlijst wordt het onderscheid gemaakt in extensief bij minder dan 25 uur begeleiding per nieuwkomer en intensief bij meer dan 25 uur begeleiding. De grafiek hierboven toont dat de meeste nieuwkomers 'intensieve' trajectbegeleiding krijgen.

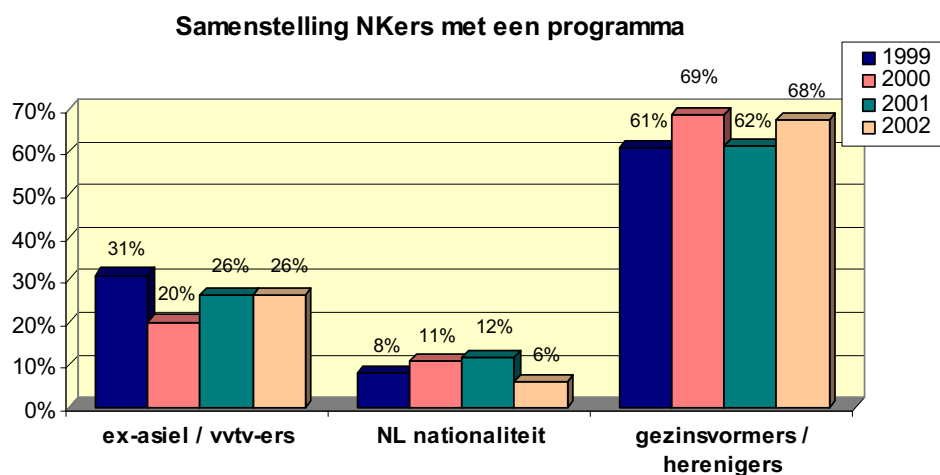
5.2 Samenstelling populatie 1999-2002

A Vaststellende beschikkingen 1999-2002

Bovenstaande grafieken geven aan hoe de groep nieuwkomers die in een bepaald jaar een vaststellende beschikking ontvangen, verdeeld is over de drie verschillende immigratiecategorieën. Qua aantallen neemt het aantal gezinsherenigers en gezinsvormers dat aan een programma begint tussen 1999 en 2002 toe. Procentueel is echter een stabiel beeld te zien.

(35) Grafiek: samenstelling populatie programmanieuwkomers in aantallen

(36) Grafiek: samenstelling populatie programmanieuwkomers in percentages – De optelsom van de kolommen vormt per jaar 100%.

B Immigratiecategorie, geslacht & leeftijd 1999-2002

In vraag 10 en 12 van de vragenlijst wordt voor de vaststellende beschikkingen en de vrijstellingen gevraagd naar de samenstelling van groepen nieuwkomers in termen van leeftijd, immigratiecategorie en geslacht. Het gaat hier over de beschikkingen en vrijstellingen die in de betreffende verslagjaren zijn afgegeven.

Onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht voor de jaren 1999 tot en met 2002.

Samenstelling Nieuwkomersgroepen met een Vaststellende Beschikking 1999 - 2002				
	1999	2000	2001	2002
ex-asiel / vvtv-ers	31,1%	20,1%	26,4%	26,4%
NL nationaliteit	8,0%	10,9%	12,0%	6,0%
gezinsvormers / herenigers	60,9%	68,9%	61,6%	67,5%
man	42,5%	49,8%	42,9%	39,9%
vrouw	57,5%	50,2%	57,1%	60,1%
16/17 jaar niet/deels leerplichtig	1,7%	1,5%	1,5%	0,7%
18 - 25 jaar	33,5%	33,5%	31,9%	31,9%
26 - 39 jaar	50,6%	49,4%	49,5%	50,6%
40 - 49 jaar	10,9%	11,8%	12,6%	12,6%
50 - 64 jaar	3,0%	3,3%	4,0%	3,9%
65 jaar en ouder	0,3%	0,4%	0,4%	0,3%

Samenstelling Nieuwkomersgroepen met een Vrijstellende Beschikking 1999 - 2002				
	1999	2000	2001	2002
ex-asiel / vvtv-ers	30,5%	20,2%	20,3%	25,0%
NL nationaliteit	26,2%	34,5%	38,5%	26,1%
gezinsvormers / herenigers	43,3%	45,3%	41,2%	49,0%
man	46,5%	44,4%	47,8%	50,1%
vrouw	53,5%	55,6%	52,2%	49,9%
16/17 jaar niet/deels leerplichtig	4,3%	4,2%	4,2%	4,1%
18 - 25 jaar	33,7%	32,6%	36,4%	34,7%
26 - 39 jaar	45,2%	45,3%	41,7%	42,3%
40 - 49 jaar	11,7%	11,0%	10,7%	10,9%
50 - 64 jaar	5,0%	5,6%	5,6%	5,3%
65 jaar en ouder	0,0%	1,3%	1,4%	2,8%

(37) Samenstelling nieuwkomersgroepen met een vaststellende of een vrijstellende beschikking

Wat opvalt

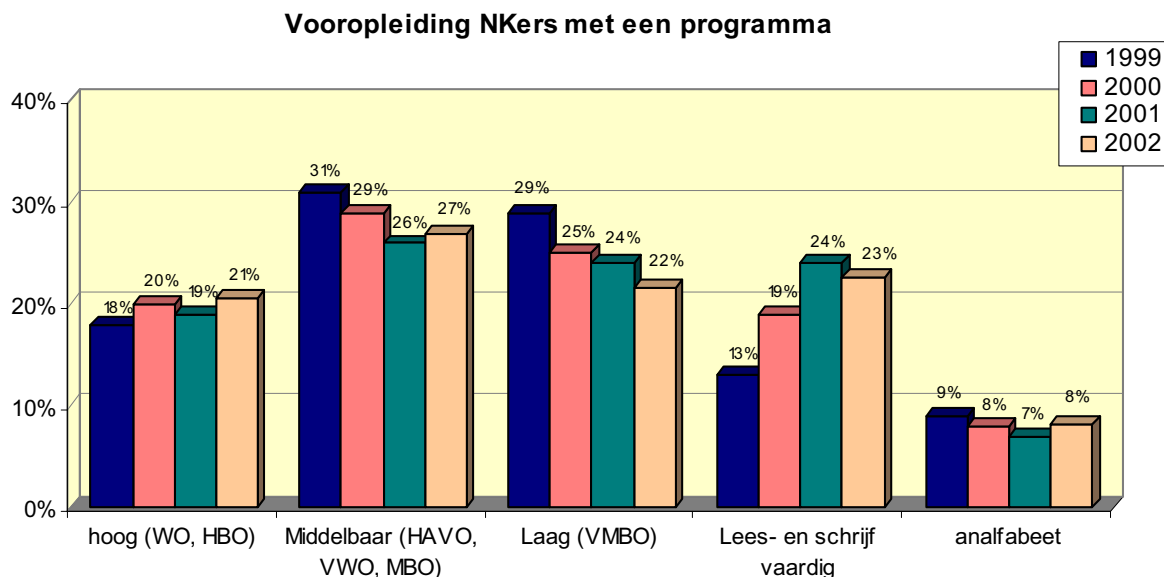
- Uit bovenstaande tabel blijkt een redelijk stabiel beeld van de populatie nieuwkomers. Tussen 1999 en 2002 zijn er geen spectaculaire wijzigingen in de samenstelling van de groep nieuwkomers in termen van immigratie, geslacht en leeftijd.
- Van alle vaststellende beschikkingen gaat gemiddeld 9,2% per jaar naar nieuwkomers met een Nederlandse nationaliteit. Bij vrijstellingen is dit percentage 31,2%, terwijl deze groep relatief klein is ten opzichte van de andere twee immigratiecategorieën.
- 84% van alle nieuwkomers met een vaststellende beschikking is onder de 40 jaar. Voor de vrijstellende beschikkingen is dit percentage 81%.

- Het aandeel nieuwkomers met een vaststellende beschikking dat een Nederlands paspoort heeft stijgt in de jaren 1999 tot 2001 langzaam naar 12%. In 2002 halveert dit percentage zich ineens tot 6%.
- Het aandeel minderjarigen (16/17 jaar) daalt van 1,7% in 1999 tot 0,7% in 2002. Hier is vermoedelijk een relatie te leggen met het AMA-beleid²⁰.

Het aandeel asielzoekers blijft in de jaren redelijk gelijk. Sinds de invoering van de Nieuwe Vreemdelingenwet geldt een strenger asielbeleid. Dit zou de verwachting kunnen wekken dat het aandeel ex-asielzoekers afneemt. Naar alle waarschijnlijkheid zal het effect van de Vreemdelingenwet pas in latere jaren zichtbaar zijn. De asielzoekers verblijven immers eerst een periode in de daarvoor bestemde opvang, alvorens zij zich kunnen aanmelden voor een nieuwkomerstraject.

²⁰ AMA = Alleenstaande Minderjarige Asielzoeker

C Vooropleiding nieuwkomers 1999-2002

(38) Grafiek: Vooropleiding programmanieuwkomers

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat het opleidingsniveau van nieuwkomers verschuift naar een gemiddeld lager niveau. Waar in 1999 het grootste gedeelte van de nieuwkomers die aan een programma deelnamen, middelbaar en laag opgeleid was, zien we in 2001 en 2002 dat dit accent verschuift naar de niveaus laag en lees- en schrijfvaardig. Het aantal analfabeten en hoog opgeleiden blijft als aandeel van het aantal programmanieuwkomers gelijk.

5.3 Ontwikkeling NT2 2002

Deze paragraaf geeft een exacte weergave van gegevens uit de vragenlijsten 2002. Een analyse over het rendement op taalgebied staat in hoofdstuk 6.

Gemiddelde resultaten NT2 in 2002

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de antwoorden op vraag 15, 16 en 20 van de vragenlijst. Een uitgebreide tabel vindt u in de bijlagen. De tabel geeft aan dat op alle deelgebieden van NT2 het getoetste eindniveau onder NT2-niveau 2 ligt. Dit niveau is het streefniveau van de WIN. Het gemiddelde startniveau ligt voor alle deelgebieden op of onder de 0,4.

Gemiddeld Start-, Beoogd- en Getoetst niveau NT2 2002				
	lezen	schrijven	luisteren	spreken
startniveau	0,39	0,37	0,40	0,34
getoetst niveau	1,38	1,28	1,38	1,22
beoogd eindniveau	2,15	2,14	2,15	2,16

(39) Tabel: Resultaten NT2

Relatie tussen startniveau en eindniveau in 2002

Onderstaande tabellen zijn gebaseerd op vraag 21. Onderstaande tabel is een matrix die aangeeft op welk percentage een groep, die op een bepaald niveau is gestart, is uitgekomen. In deze tabellen zijn de verschillende vaardigheden (spreken, luisteren, schrijven en lezen) opgenomen. Een uitsplitsing voor de afzonderlijke vaardigheden is opgenomen in de bijlage 'Resultaten NT2 2002'.

Als voorbeeld: Van alle personen die gestart zijn op niveau 0 is 6,7% geëindigd op niveau 3. De donkere vlakken zijn de percentages van personen die op het zelfde niveau zijn geëindigd als gestart.

Toegevoegde waarde NT2 per startniveau								
getoetst niveau								
Aantallen	Startniveau	0	1	2	3	4	5	totaal
24.233	0	29,9%	36,7%	25,0%	6,7%	0,9%	0,8%	100,0%
5.810	1	12,1%	29,3%	36,5%	14,4%	4,3%	3,5%	100,0%
3.619	2	7,2%	11,5%	42,5%	28,5%	7,3%	3,0%	100,0%
1.311	3	7,5%	7,5%	18,8%	34,6%	22,0%	9,6%	100,0%
716	4	29,1%	23,2%	13,3%	16,9%	13,5%	4,1%	100,0%
192	5	14,1%	33,3%	25,5%	13,5%	6,3%	7,3%	100,0%
35.881	totaal							

(40) Tabel: Relatie tussen startniveau en eindniveau per groep

Opmerkelijk is dat een aantal personen in niveau achteruit gaan tijdens het programma. (vb. 29,1% van de personen die geïndiceerd zijn op niveau 4 aan het begin van hun programma, eindigen met niveau 0!) Hierbij moet opgemerkt worden dat bij navraag bij gemeenten als reden werd opgegeven dat bij begin en eind verschillende toetsen worden gebruikt die niet op eenzelfde schaal kunnen worden ondergebracht.

Onderstaande tabel geeft voor de groep nieuwkomers die op hetzelfde niveau zijn geëindigd aan op wel niveau deze groep gestart is. Zo is van alle personen die geëindigd zijn op niveau 3, 20,4% gestart met niveau 1.

Toegevoegde waarde NT2 per eindniveau						
getoetst niveau						
startniveau	0	1	2	3	4	5
0	84,8%	78,4%	59,9%	39,6%	20,0%	29,9%
1	8,2%	15,0%	21,0%	20,4%	21,8%	29,6%
2	3,1%	3,7%	15,2%	25,3%	23,2%	15,7%
3	1,1%	0,9%	2,4%	11,1%	25,4%	18,5%
4	2,4%	1,5%	0,9%	3,0%	8,5%	4,3%
5	0,3%	0,6%	0,5%	0,6%	1,1%	2,1%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantallen	8.532	11.351	10.099	4.083	1.136	680

(41) Tabel 30: Relatie tussen startniveau en eindniveau totaal

Een nadere analyse van de taaltrajecten is te vinden in paragraaf 6.2

6 Analyse

In dit hoofdstuk wordt voor twee onderwerpen, uitstroom en NT2, verder gekeken hoe gegevens in combinatie met elkaar nieuwe informatie kunnen opleveren.

Uitstroomanalyse

Met uitstroom wordt bedoeld op welke wijze nieuwkomers het inburgeringsproces verlaten. Volgens de WIN kan dat via ontheffingen voor onbepaalde tijd, vrijstellingen en via doorgeleidingen. Uit de praktijk blijkt dat ook een gedeelte van de nieuwkomers zich niet meldt of uitvalt. Ten slotte is het van een deel van de nieuwkomers niet bekend hoe zij het inburgeringsproces hebben verlaten. In paragraaf 6.1 wordt de uitstroom van de nieuwkomers uit de jaren 1999-2001 geanalyseerd.

Rendement NT2

Er is een ontwikkeling waarneembaar waarbij nieuwkomers op taalgebied steeds minder resultaten boeken. Parallel hieraan is een ontwikkeling waarneembaar dat nieuwkomers in een programma minder uren taal volgen dan in de beschikking is overeengekomen. In paragraaf 6.2 wordt beschreven hoe deze ontwikkelingen zich manifesteren.

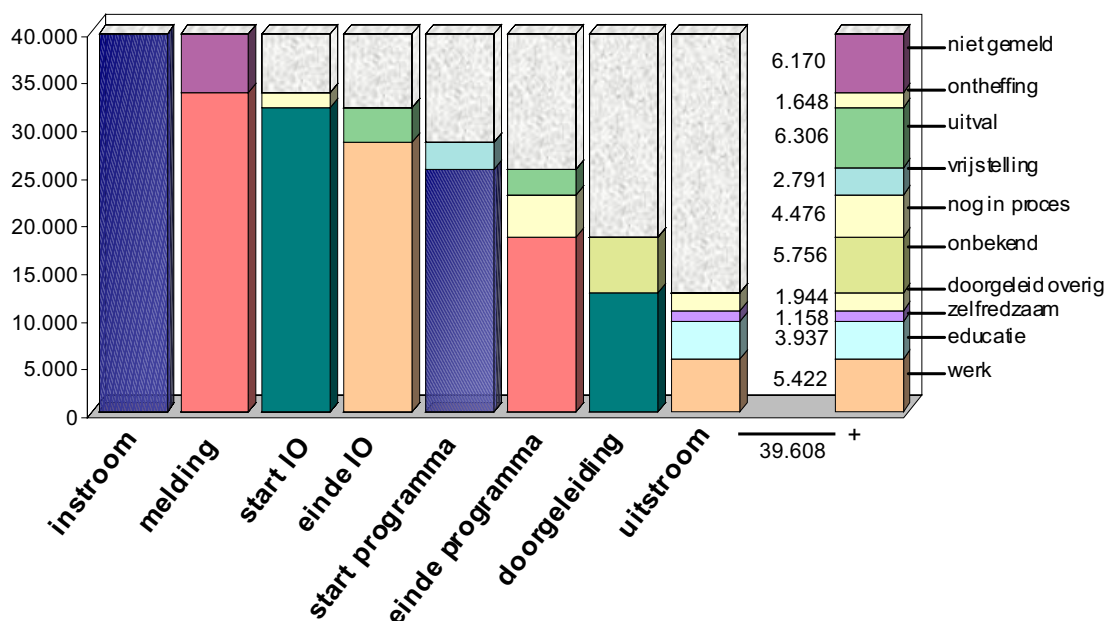
6.1 Uitstroomanalyse

Met uitstroom wordt in onderstaande paragrafen bedoeld de wijze waarop nieuwkomers het inburgeringsproces verlaten. Volgens de WIN kan dat via ontheffingen voor onbepaalde tijd, vrijstellingen en door middel van doorgeleiding naar werk, educatie of sociale zelfredzaamheid. Uit de praktijk blijkt dat ook een gedeelte van de nieuwkomers zich niet meldt of uitvalt. Ten slotte is, op basis van de vragenlijsten, van een deel van de nieuwkomers niet bekend hoe zij het inburgeringsproces hebben verlaten.

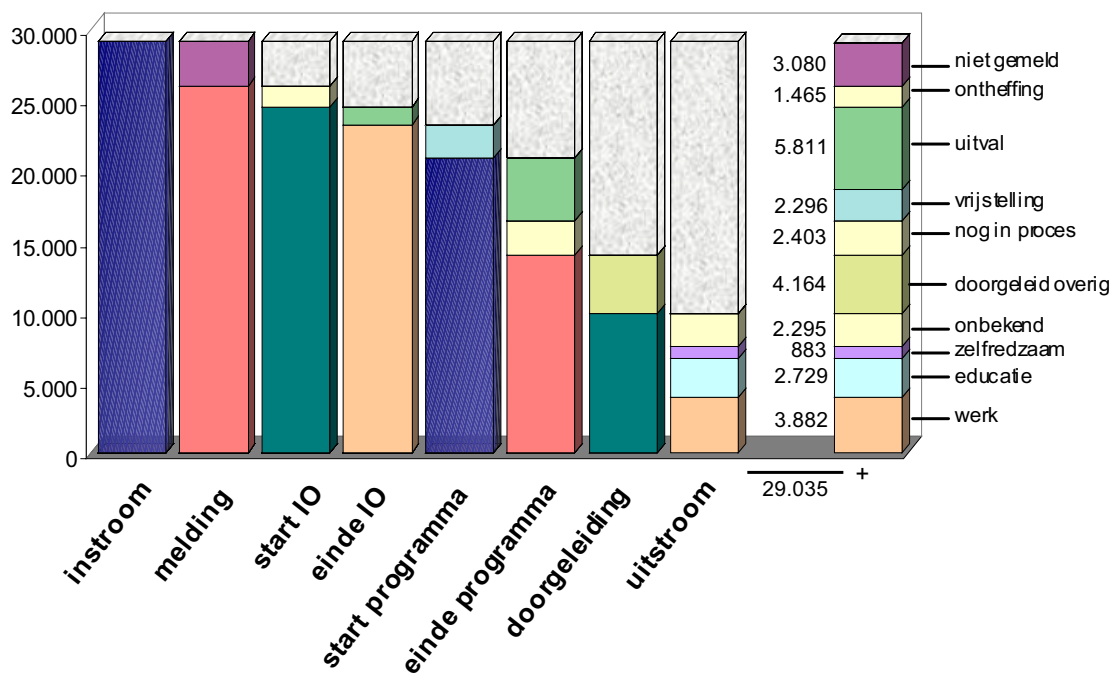
A Uitstroom 1999-2001

In onderstaande drie grafieken is in de rechterkolom weergegeven hoe de uitstroom over de nieuwkomers uit 1999-2001 is verdeeld. Deze grafieken zijn ook gepresenteerd in paragraaf 2.2.

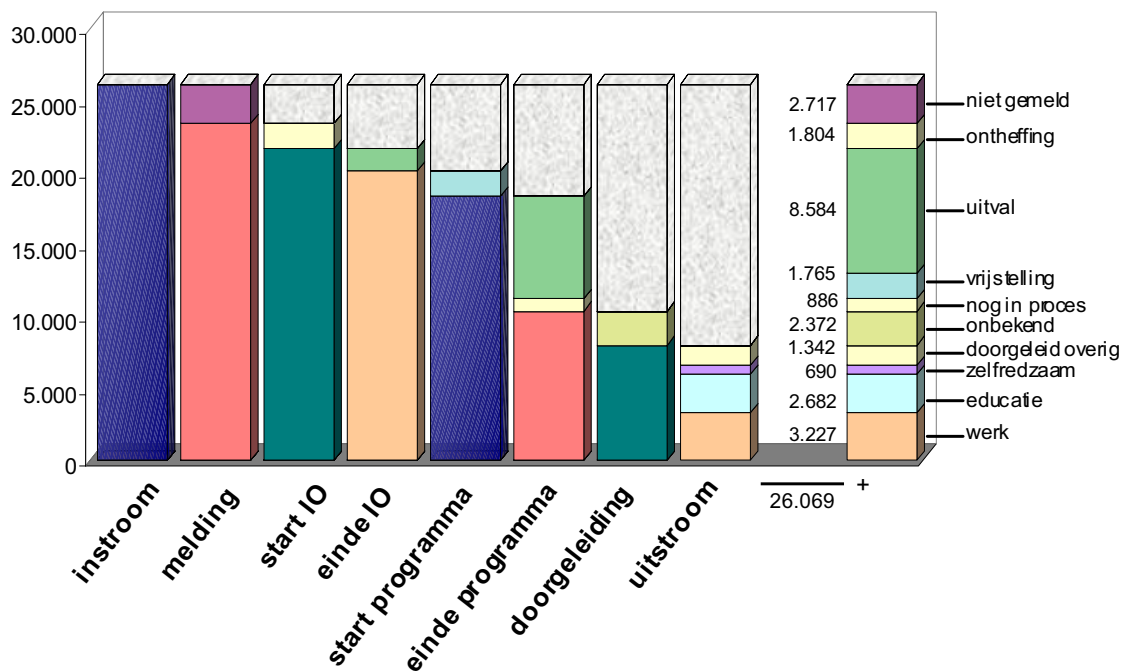
Verloop inburgeringsproces 2001

Verloop inburgeringsproces 2000

Verloop inburgeringsproces 1999

Interpretatie grafieken

Van links naar rechts is in kolommen het inburgeringsproces chronologisch weergegeven. In de losse kolom 'totalen' staat weergegeven op welke wijze de groep nieuwkomers uit dat jaar uiteindelijk het inburgeringsproces heeft verlaten: de uitstroom.

Hoe verder in het proces, hoe minder nieuwkomers er nog deelnemen aan het proces. De categorie 'reeds benoemd' geeft aan welk gedeelte, op een bepaald moment, is uitgestroomd. Zo staat bijvoorbeeld bovenaan de kolom 'start IO' een gedeelte 'reeds benoemd'. Dit gedeelte komt exact overeen met het gedeelte 'niet gemeld' uit de kolom daarvoor. Dit betekent dat bij de start van het inburgeringsonderzoek alle personen die zich niet hebben gemeld niet meer in het proces zitten.

In onderstaande tabel zijn de gegevens voor de verschillende cohortjaren naast elkaar gezet.

Verloop Inburgeringsproces 1999 - 2001									
	MP 1999			MP 2000			MP 2001		
	aantal	proces tov instroom	uitstroom tov instroom	aantal	proces tov instroom	uitstroom tov instroom	aantal	proces tov instroom	uitstroom tov instroom
Instroom	26.069	100%		29.035	100%		39.608	100%	
Niet gemeld	2.717		10%	3.080		11%	6.170		16%
Gemeld	23.352	90%		25.955	89%		33.438	84%	
Ontheffing	1.804		7%	1.465		5%	1.648		4%
Start IO	21.548	83%		24.463	84%		31.790	80%	
Uitval	8.584		33%	5.811		20%	6.306		16%
Einde IO	20.025	77%		23.166	80%		28.155	71%	
Vrijstelling	1.765		7%	2.296		8%	2.791		7%
Beschikking	18.260	70%		20.870	72%		25.364	64%	
Nog in proces	886		3%	2.403		8%	4.476		11%
Verklaringen	10.313	40%		13.953	48%		18.217	46%	
Onbekend	2.372		10%	4.164		14%	5.756		15%
Doorgeleiding	7.941	30%		9.789	34%		12.461	31%	
Doorgeleid overig	1.342		5%	2.295		9%	1.944		5%
Sociaal zelfredzaam	690		3%	883		3%	1.158		3%
Educatie	2.682		10%	2.729		9%	3.937		9%
Werk	3.227		12%	3.882		13%	5.422		14%
			100%			100%			100%

(42) Tabel: Cohorten 1999-2001

B Uitstroom conform de Wet Inburgering Nieuwkomers

Volgens de WIN mag een nieuwkomer het inburgeringsproces verlaten, omdat hij/zij:

1. een **onthefing voor onbepaalde tijd** heeft ontvangen (zie kolom start IO);
2. een **vrijstelling** heeft ontvangen (zie kolom start programma) of
3. is **doorgeleid** naar één van de drie doelen van het inburgeringsproces (zie kolom uitstroom).

In onderstaande tabel is een vergelijking gemaakt van uitstroom conform de WIN tussen de jaren. De omvang is aangegeven als percentage van het aantal nieuwkomers wat in de betreffende jaren zich moest melden.

Uitstroom conform de WIN			
	MP 1999	MP 2000	MP 2001
Ontheffing onbepaalde tijd	7%	6%	4%
Vrijstelling	7%	9%	7%
Doorgeleid	30%	38%	31%
	44%	52%	43%

(43) Uitstroom conform de WIN 1999-2001 (100% is aantal meldingsplichtigen)

Uit bovenstaande tabel blijkt dat van de groep meldingsplichtigen uit 2001 met zekerheid te stellen is dat 43% is uitgestroomd conform de regelgeving van de WIN. Voor 2000 is dit 52% en voor 1999 is dit 44%. Dit wil **niet** zeggen dat, bijvoorbeeld, van de groep nieuwkomers uit 2001 57% is uitgestroomd in strijd met de WIN! Dit heeft te maken met onbekendheid over de uitstroom van een aantal nieuwkomers. Uitleg hierover vindt u in de volgende paragraaf 'Uitstroom onbekend'.

Uitstroom conform de WIN tov aantal beschikkingen			
	MP 1999	MP 2000	MP 2001
Aantal doorgeleid	7.941	9.789	12.461
Als percentage van beschikkingen	43%	47%	49%

(44) Uitstroom conform WIN tov beschikkingen 1999-2001

Bovenstaande tabel geeft weer welk percentage, van de nieuwkomers uit hetzelfde jaar die een programma beginnen (vaststellende beschikking), uitstroomt conform de WIN. Hierin is duidelijk te zien dat er een trend waarneembaar is waarin een steeds groter deel van de nieuwkomers uit hetzelfde jaar die een aan een programma beginnen uitstromen conform de WIN.

C Uitstroom onbekend

Er zijn drie subgroepen binnen de groep nieuwkomers die in een bepaald jaar meldingsplichtig worden, waarvan onbekend is hoe zij het inburgeringsproces verlaten. Dit wil dus niet zeggen dat zij het inburgeringsproces op een wijze hebben verlaten die in strijd is met de WIN! Van deze groepen is dat niet bekend.

1. De groep die zich niet meldt voor het inburgeringsonderzoek

Gemeenten kunnen in de vragenlijst aangeven hoeveel personen zich niet melden voor het inburgeringsonderzoek, terwijl ze dat volgens de gegevens uit het GBA²¹ wel moeten doen. Van deze niet-melders is op basis van de gegevens uit de vragenlijsten verder niets bekend. Er is dus ook niet met zekerheid vast te stellen dat deze personen nieuwkomer zouden zijn geweest. In deze rapportage is er voor gekozen deze groep personen daarom niet als uitval te kwalificeren, maar als niet gemeld.

2. De groep die nog aan het inburgeringsproces deelneemt

In de cohortgrafieken wordt een categorie 'Nog in proces' weergegeven. Van deze nieuwkomers is niet bekend hoe zij het inburgeringsproces hebben verlaten, omdat ze het tweede kalenderjaar na hun startjaar nog steeds aan het inburgeringsproces deelnemen. De vragenlijst biedt niet de mogelijkheid deze nieuwkomers nog te volgen. Voor de nieuwkomers uit 2001 is het bijvoorbeeld mogelijk dat zij ook na 31 december 2002 nog aan het inburgeringsproces deelnemen. Deze groep is in 2003, op basis van gegevens uit de vragenlijst, niet meer herkenbaar als zijnde gestart in 2001. Een completer beeld dan hier wordt geschetst over de groep 2001, kan op basis van de vragenlijsten dan ook niet worden gegeven. Dit geldt ook voor de jaren 2000 en 1999. Wel is de omvang van deze groep bekend. In 2001 gaat het om 11% van het aantal meldingsplichtigen, in 2000 om 8% en in 1999 om 3%.

3. De groep onbekend nadat de verklaringen zijn uitgereikt

De groep 'onbekend' wordt als volgt berekend: Nadat nieuwkomers een verklaring hebben ontvangen, worden zij in principe allen doorgeleid. Soms komt het voor dat deze doorgeleiding niet plaatsvindt. Dan kan dat ook als zodanig worden aangegeven door gemeenten in de vragenlijst (zie vraag 29). De som van alle nieuwkomers waarvan het bekend is dat zij zijn doorgeleid of niet zijn doorgeleid, moet overeenkomen met het aantal verklaringen. Dit is tot op heden nog niet het geval geweest. Tussen het aantal nieuwkomers dat een verklaring ontvangt en het aantal nieuwkomers waarvan uit de fase daarna gegevens bekend zijn, zit een verschil. Dit verschil wordt in dit rapport aangeduid als de groep onbekend (zie in de cohortgrafieken in deel A van dit hoofdstuk het bovenste gedeelte van de kolom doorgeleiding).

²¹ Gemeentelijke Basis Administratie. In de vragenlijst staat als toelichting bij vraag 1 dat de nieuwkomer moet zich melden binnen zes weken na uitreiking verblijfsdocument of inschrijving in GBA.

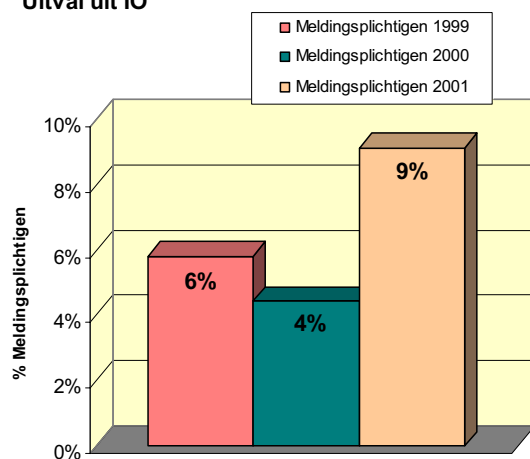
D Uitstroom niet conform de WIN: uitval

Ook is er sprake van uitstroom, waar volgens de WIN geen sprake van kan zijn. Dit wordt aangemerkt als uitval. De vragenlijst geeft over twee fasen van het inburgeringsproces de mogelijkheid uitval te rapporteren:

1. Uitval tijdens het inburgeringsonderzoek (zie in de cohortgrafieken kolom einde IO).
2. Uitval tijdens het programma²² (zie kolom einde programma).

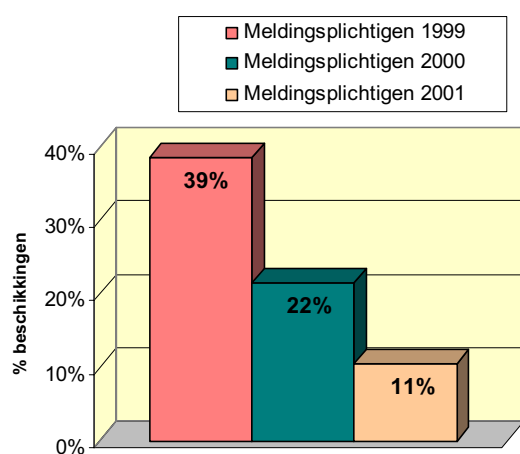
Weergave uitval

Uitval uit IO

(45) Uitval uit IO 1999-2001

Uitval uit programma

(46) Grafiek: Uitval uit programma 1999-2001

Nevenstaande grafieken geven weer hoe de uitval zich ontwikkelt tussen 1999 en 2001. De bovenste grafiek geeft de uitval tijdens het inburgeringsonderzoek weer ten opzichte van het aantal meldingsplichtigen. De tweede grafiek geeft de uitval tijdens het programma weer ten opzichte van het aantal vaststellende beschikkingen.

In nevenstaande grafiek is te zien dat voor de groep nieuwkomers 2001 de uitval tijdens het inburgeringsonderzoek het hoogste is. In de grafiek daaronder is de uitval tijdens het programma weergegeven. Duidelijk is te zien dat de uitval sterk afneemt van 39% voor de groep nieuwkomers 1999 tot 11% voor de groep nieuwkomers 2001.

In feite neemt de uitval in de periode vóór het uitreiken van de vaststellende beschikking licht toe, en in de periode daarna sterk af. ROC en gemeente zijn dus gezamenlijk beter in staat nieuwkomers binnen het programma te houden totdat ze een verklaring hebben ontvangen.

Het is belangrijk een onderscheid te maken tussen uitval vóór en na de uitreiking van een vaststellende beschikking. Voorafgaand aan de vaststellende beschikking is een nieuwkomer nog niet aan het programma begonnen en heeft ook de relatie tussen gemeente en nieuwkomer nog geen vaste vorm gekregen, zoals bijvoorbeeld via trajectbegeleiding gebeurt. Na de vaststellen-

²² Zie in de vragenlijst vraag 8 voor uitval tijdens het inburgeringsonderzoek en vraag 18 voor uitval tijdens het programma.

de beschikking ligt dit anders. De wederzijdse relatie is dan duidelijk vastgelegd. Uitval ná de vaststellende beschikking is daarmee een goede indicator voor de kwaliteit van het inburgeringsproces.

Onderstaande tabel geeft de absolute getallen voor de uitval van 1999-2001.

Uitval in aantallen			
	meldingsplichtig jaar		
	1999	2000	2001
Uitval uit programma	7.061	4.514	2.671
Uitval uit IO	1.523	1.297	3.635
Totaal	8.584	5.811	6.306

(47) Tabel: uitval in aantallen

Feit blijft natuurlijk dat van de groep nieuwkomers uit:

- 2001, 11% na het ontvangen van een vaststellende beschikking uitvalt (2.671 van 25.364 beschikkingen).
- 2000, 22% na het ontvangen van een vaststellende beschikking uitvalt (4.514 van 20.870 beschikkingen).
- 1999, 39% na het ontvangen van een vaststellende beschikking ongewenst uitstroomt (7.061 van 18.260 beschikkingen).

Uitval uit het programma

Onderstaande tabel geeft aan hoe de uitval tijdens het programma – het educatiegedeelte – is opgebouwd (vraag 18 van de vragenlijst).

Reden uitval programma MP jaren 1999 - 2001			
	Meldingsplichtig jaar		
	1999	2000	2001
Verhuizing	31%	37%	41%
Werk gevonden	2%	2%	1%
Zwangerschap	0%	1%	1%
Lichamelijke klachten	2%	4%	5%
Geen motivatie	4%	4%	7%
Psychische klachten	5%	8%	5%
Verwijderd door ROC	6%	7%	6%
Overlijden	1%	8%	4%
Overige redenen	43%	19%	19%
Onbekend	4%	9%	12%
totaal	100%	100%	100%

(48) Tabel: Reden uitval uit Programma

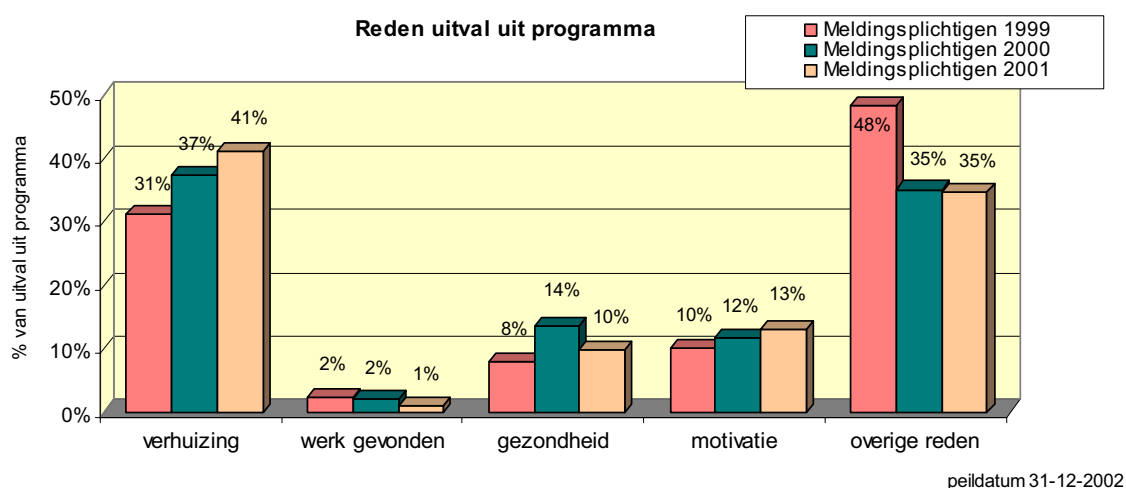
Het is duidelijk dat verhuizing, na de categorie overige, het grootste aandeel heeft. Bovendien is er een trend waarneembaar waarin het aandeel verhuizing als onderdeel van uitval toeneemt. Van de groep die in 2001 meldingsplichtig is geworden en is uitgevalen is een percentage van 41% zichtbaar met als reden verhuizing. Voor de eerder gestarte groepen in 1999 en 2000 is dat resp. 31% en 37%.

Het aandeel verhuizing binnen de uitval is hoog in 2001 (41%). Het aandeel verhuizing van het totaal aantal nieuwkomers uit 2001 dat een programma is begonnen, is echter 4%. De andere jaren laten een zelfde beeld zien.

Daarnaast is een sterke afname te zien van de groep overig tussen de cohort 1999 en 2000.

Om meer zicht te krijgen op de aard van uitval is in onderstaande grafiek het aantal categorieën voor uitval van 10 categorieën samengevat naar vijf:

1. **Gezondheid:** dit is een optelsom van 'zwangerschap', 'lichamelijke klachten' en 'psychische klachten'.
2. **Motivatie:** dit is een optelsom van 'geen motivatie' en 'verwijderd door ROC'.
3. **Overige redenen:** de redenen van 'overlijden' en 'onbekend'.
4. **Werk** bestaat uit 'werk gevonden'
5. **Verhuizing** bestaat uit 'verhuizing naar andere gemeente'

(49) Grafiek: Samenstelling reden van uitval

Deze wijze van presenteren (zie grafiek hieronder) laat twee aspecten zien:

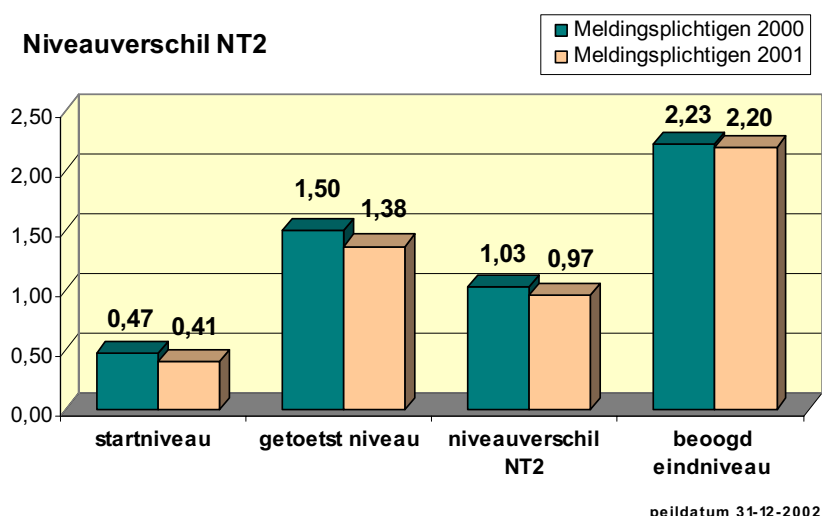
1. het aantal overige redenen neemt af en verspreid zich over andere redenen en
2. het aandeel verhuizingen neemt toe.

6.2 Rendement NT2

Met het rendement van NT2 wordt bedoeld de toegevoegde waarde in beheersing van de Nederlandse taal tussen de start van het programma (moment dat beschikking wordt opgesteld) en de verklaring zoals door het ROC wordt afgegeven. Volgens velen is taal de sleutel tot integratie en daarmee het belangrijkste onderdeel van het inburgeringsproces. Deskundigen geven aan dat ontwikkeling op taalgebied ook te maken heeft met het taalgebied in het land van herkomst, met de mate waarin het geleerde kan worden geoefend in de sociaal maatschappelijke omgeving van de cursist en natuurlijk vooropleiding en leervaardigheid. Dit betekent dat taalontwikkeling zoals wordt gemeten door toetsen en het aanbod van de onderwijsinstelling niet lineair met elkaar in verband kan worden gebracht. Er mag niet direct geconcludeerd worden dat bij een lage taalontwikkeling het onderwijsaanbod kwalitatief slecht is. Deze paragraaf gaat alleen over de metingen NT2 zoals gerapporteerd op basis van begin- en eindtoets. trend waarneembaar waarbij het eindniveau van uitgestroomde nieuwkomers steeds lager wordt (a). Parallel hieraan is een trend waarneembaar dat nieuwkomers in een programma minder uren taal volgen dan in de beschikking is overeengekomen (b). In deze paragraaf wordt beschreven hoe deze trends zich manifesteren.

(a) Minder resultaat

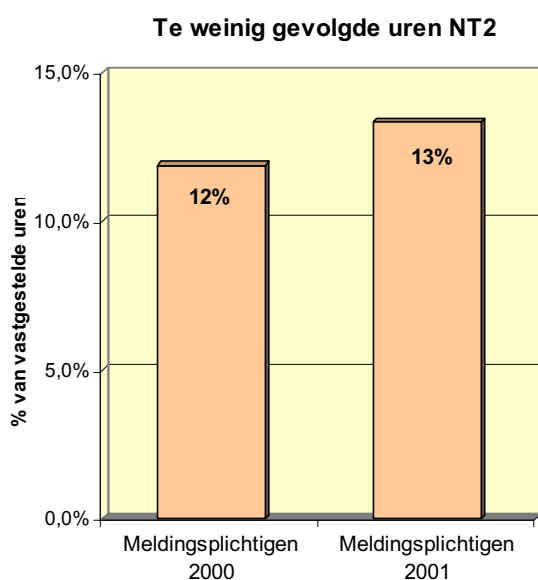
Met minder resultaat wordt hier bedoeld dat de toegevoegde waarde die de taaltrajecten opleveren (prestaties van cursisten in de beheersing van de Nederlands taal) afneemt. Onderstaande grafiek laat het verschil zien tussen het gemiddelde startniveau in een jaar en het gemiddelde eindniveau (getoetst niveau). Hierbij zijn van de verslagjaren 2000 en 2001 de start-, beoogde- en getoetste niveaus van de vier onderdelen lezen, schrijven, luisteren en spreken bij elkaar genomen. De derde kolom van links geeft in feite weer wat de gemiddelde toegevoegde waarde is van de taaltrajecten in een jaar. Met het jaar 1999 kon niet worden vergeleken, omdat over dat jaar de gegevens op een andere manier zijn gerapporteerd.

(50) Grafiek: Niveaueverschil NT2

Het verschil in niveau NT2 tussen de start en het einde van een taalprogramma neemt tussen 2000 en 2001 af. De oorzaken hiervan zijn niet goed aan te geven. Wat opvalt, is dat in ook het beoogde niveau afneemt. Dat wil zeggen dat bij het vaststellen van wat nieuwkomers moeten bereiken tijdens hun taaltraject de lat lager wordt gelegd. Een oorzaak is dat het startniveau van nieuwkomers in Nederland aan het dalen is.

(b) Minder uren gevolgd dan vastgesteld

(51) Grafiek: Te weinig gevolgde uren NT2

In de vaststellende beschikking wordt opgenomen hoeveel uur NT2 nieuwkomers moeten volgen tijdens het programma. Het blijkt dat structureel minder uren worden gevolgd dan is vastgesteld. Nevenstaande grafiek laat dit zien. Voor de nieuwkomers uit 2001 die een programma volgden, geldt dat zij gemiddeld 13% minder uren volgden dan was vastgelegd in de beschikking. Voor de groep nieuwkomers uit 2000 is dat 12%.

De gevolgen hiervan worden aangegeven in onderstaande tabel voor de nieuwkomers uit het jaar 2001. Waar bij de categorie vastgestelde uren nog 64% van de nieuwkomers een programma volgt van tussen de 400 en 600 uur, is dat bij het aantal gevolgde uren nog maar 49%.

Vastgestelde versus gevolgde uren NT2 2001						
	0 uur	1 - 400	400 - 600	600 - 800	> 800	
vastgestelde uren NT2	1%	17%	64%	16%	2%	100%
gevolgde uren NT2	2%	35%	49%	13%	1%	100%

Tabel 46: Uren NT2 in programmacategorieën

Er lijkt een verband te kunnen bestaan tussen het aantal gevolgde uren NT2 en de dalende tendens van het rendement NT2.

Als deze gegevens worden gekoppeld aan het stijgende aantal verklaringen dan rijst de vraag hoe het te verklaren is dat in toenemende mate de gemiddelde nieuwkomer:

- minder uren krijgt aangeboden,
- daarvan steeds minder uren volgt,
- op een gelijk of lager niveau uitstroomt.

Om hierover met meer zekerheid uitspraken te kunnen doen zijn aanvullende gegevens noodzakelijk.

7 Bijlagen

7.1 Tabel gegevens 2002

Hieronder zijn de gegevens weergegeven zoals die in de vragenlijst zijn uitgevraagd. Het aantal meldingsplichtigen, 'Start- en Einde IO' zijn berekend. De tabel geeft geen cohort gegevens, maar het aantal keer dat een bepaalde activiteit heeft plaatsgevonden in 2002.

Het aantal ontheffingen voor bepaalde tijd wordt in geen van de berekeningen meegenomen. Het betreft namelijk een tijdelijke status. Op een gegeven moment zullen deze nieuwkomers weer aan het proces deelnemen.

De aantallen 'Kan nog melden' en 'Nog in IO' doen in de cohortberekeningen niet mee; immers aan het einde van het verslagjaar T zijn er geen Nieuwkomers uit T-1 die nog in onderzoek zitten of zich nog kunnen melden.

Tabel gegevens verslagjaar 2002	
	aantallen
Meldingsplichtigen	38.951
Niet gemeld	6.680
Kan nog melden	1.418
Ontheffing onbepaalde tijd	1.557
Ontheffing bepaalde tijd	3.128
Start Onderzoek	34.930
Nog in IO	4.216
Uitval uit IO	2.687
Einde Onderzoek	28.027
Vrijstellingen	2.334
Vaststellende beschikkingen	25.693
Einde programma(verklaring)	15.235
Werk	4.366

(52) Tabel: aantallen en percentages 2002

7.2 Resultaten NT2 2002

A Ontwikkeling NT2 in 2002

Hieronder is de verdeling in percentages weergegeven over de niveaus NT2. De onderliggende gegevens zijn uitgevraagd in vraag 15, 16 en 20. De percentages tellen horizontaal op tot 100%. Per categorie 'start-, beoogd- en getoetst' niveau is een gewogen gemiddelde berekend. Dit gemiddelde is in de rechterkolom aangeduid als M =. Bijvoorbeeld; het gemiddelde startniveau lezen is 0,39.

Start-, beoogd en getoetst niveau NT2 2002							
lezen	0	1	2	3	4	5	M
startniveau	74,4%	15,5%	7,4%	2,2%	0,4%	0,1%	0,39
beoogd eindniveau	0,0%	28,1%	38,6%	25,5%	5,7%	2,1%	2,15
getoetst niveau	26,2%	28,5%	30,1%	12,9%	1,4%	1,0%	1,38
schrijven	0	1	2	3	4	5	M
startniveau	75%	16%	7%	2%	0%	0,2%	0,37
beoogd eindniveau	0%	29%	38%	25%	6%	2,1%	2,14
getoetst niveau	26%	36%	26%	10%	1%	0,9%	1,28
luisteren	0	1	2	3	4	5	M
startniveau	74%	15%	8%	2%	0%	0,1%	0,40
beoogd eindniveau	0%	28%	39%	26%	6%	2,0%	2,15
getoetst niveau	25%	30%	30%	12%	2%	0,4%	1,38
spreken	0	1	2	3	4	5	M
startniveau	77%	15%	7%	2%	0%	0,0%	0,34
beoogd eindniveau	0%	28%	39%	26%	6%	2,1%	2,16
getoetst niveau	30%	33%	26%	9%	2%	0,8%	1,22

(53) Start-, beoogd en getoetst niveau NT2 2002 (M=gemiddelde)

Opvallend is dat meer dan een kwart van de Nieuwkomers niet stijgt in niveau.

Als oorzaak zou kunnen worden genoemd dat in een aantal gemeenten een eindniveau van 0,5 wordt herkend, zijnde "op weg naar niveau 1". In de vragenlijst komt deze nuance niet tot uiting.

Ook valt op dat bijna 30% van de Nieuwkomers een beoogd eindniveau onder de 2 heeft. Volgens de WIN moet aan het einde van een programma minstens niveau 2 zijn bereikt.

B Relatie tussen startniveau en eindniveau in 2002

Onderstaande tabellen zijn gebaseerd op vraag 21 en geven aan op welk percentage een groep, die op een bepaald niveau is gestart, is uitgekomen. De cijfers zijn uitgesplitst naar de vaardigheden lezen, schrijven, luisteren en spreken.

Als voorbeeld: Van alle personen die gestart zijn op niveau 0 van de categorie schrijven is 5,7% geëindigd op niveau 3. De grijze vlakken zijn de percentages van personen die op het zelfde niveau zijn geëindigd als gestart.

Toegevoegde waarde NT2 per startniveau in 2002							
Lezen		getoetst niveau					
startniveau	0	1	2	3	4	5	totaal
0	30,9%	34,5%	26,7%	6,6%	0,5%	0,8%	100,0%
1	11,3%	32,0%	40,0%	14,0%	1,7%	0,9%	100,0%
2	8,6%	11,6%	42,6%	28,1%	6,3%	2,9%	100,0%
3	8,9%	7,9%	18,5%	38,9%	18,7%	7,1%	100,0%
4	34,6%	5,8%	7,7%	19,2%	15,4%	17,3%	100,0%
5	50,0%	0,0%	16,7%	0,0%	0,0%	33,3%	100,0%
Schrijven		getoetst niveau					
startniveau	0	1	2	3	4	5	totaal
0	30,0%	38,9%	23,3%	5,7%	1,1%	0,9%	100,0%
1	12,1%	24,5%	24,3%	16,6%	11,3%	11,2%	100,0%
2	5,6%	14,0%	45,0%	25,8%	6,1%	3,4%	100,0%
3	5,2%	5,7%	24,1%	32,6%	22,3%	10,1%	100,0%
4	0,0%	8,3%	0,0%	25,0%	50,0%	16,7%	100,0%
5	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Luisteren		getoetst niveau					
startniveau	0	1	2	3	4	5	totaal
0	28,6%	36,5%	25,5%	7,5%	1,2%	0,7%	100,0%
1	12,6%	29,3%	42,2%	12,9%	2,2%	0,8%	100,0%
2	7,1%	10,4%	40,7%	30,3%	8,5%	3,0%	100,0%
3	7,1%	7,1%	15,7%	35,0%	24,6%	10,4%	100,0%
4	28,1%	24,0%	14,0%	17,3%	13,2%	3,5%	100,0%
5	13,0%	34,8%	26,1%	14,1%	6,5%	5,4%	100,0%
Spreken		getoetst niveau					
startniveau	0	1	2	3	4	5	totaal
0	29,9%	37,1%	24,3%	6,8%	1,0%	0,9%	100,0%
1	12,2%	31,3%	39,4%	14,0%	2,0%	1,1%	100,0%
2	7,7%	10,1%	41,8%	29,7%	8,1%	2,6%	100,0%
3	9,2%	10,0%	14,2%	30,1%	24,3%	12,1%	100,0%
4	30,3%	25,8%	13,9%	15,8%	12,3%	1,9%	100,0%
5	13,2%	35,2%	26,4%	14,3%	6,6%	4,4%	100,0%

(54) Toegevoegde waarde NT2 per startniveau in 2002

Onderstaande tabellen zijn gebaseerd op dezelfde gegevens en vaardigheden maar geven voor de groep nieuwkomers die op hetzelfde niveau zijn geëindigd aan, op welk niveau zij gestart zijn. Zo is van alle personen die geëindigd zijn op niveau 3 bij de vaardigheid schrijven, 36,5% gestart met niveau 1.

Toegevoegde waarde NT2 per eindniveau 2002						
Lezen	getoetst niveau					
startniveau	0	1	2	3	4	5
0	86,1%	77,2%	60,3%	38,9%	15,2%	38,9%
1	7,8%	17,7%	22,4%	20,4%	13,2%	10,7%
2	3,5%	3,9%	14,3%	24,6%	28,9%	19,8%
3	1,6%	1,2%	2,8%	15,2%	38,6%	22,1%
4	0,8%	0,1%	0,1%	1,0%	4,1%	6,9%
5	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,5%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Schrijven	getoetst niveau					
startniveau	0	1	2	3	4	5
0	88,0%	82,3%	62,5%	36,5%	17,3%	18,8%
1	8,6%	12,5%	15,7%	25,5%	43,7%	55,6%
2	2,4%	4,3%	17,7%	24,1%	14,3%	10,4%
3	1,0%	0,8%	4,2%	13,5%	23,2%	13,5%
4	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	1,6%	0,7%
5	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Luisteren	getoetst niveau					
startniveau	0	1	2	3	4	5
0	81,9%	76,8%	57,8%	41,0%	23,4%	31,7%
1	8,8%	15,1%	23,3%	17,3%	10,6%	9,5%
2	3,2%	3,4%	14,5%	26,1%	26,4%	22,2%
3	1,0%	0,7%	1,7%	9,0%	22,8%	23,0%
4	4,6%	2,9%	1,8%	5,4%	14,9%	9,5%
5	0,6%	1,1%	0,9%	1,2%	2,0%	4,0%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Spreken	getoetst niveau					
startniveau	0	1	2	3	4	5
0	83,4%	77,5%	59,3%	41,4%	23,4%	43,0%
1	7,7%	14,8%	21,8%	19,2%	10,6%	11,1%
2	3,1%	3,1%	14,9%	26,2%	27,5%	17,0%
3	1,0%	0,8%	1,3%	7,1%	21,9%	21,5%
4	4,2%	2,7%	1,7%	4,8%	14,3%	4,4%
5	0,5%	1,1%	0,9%	1,3%	2,3%	3,0%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

7.3 Vastgestelde en gevolgde uren NT2/MO/BO

Onderstaande tabel is samengesteld op basis van de antwoorden op vraag 17, 22, 23 en 24. Voor iedere soort (NT2, MO en BO) is een uitsplitsing gemaakt in de omvang van de instroom van de gemeente (cat. gem.). De percentages tellen horizontaal op tot 100%.

Vastgestelde en gevolgde uren NT2 2002							
vastgestelde uren NT2	cat.gem.	0	1 - 400	400 - 600	600 - 800	> 800	
	klein	1,2%	8,9%	62,8%	24,5%	2,6%	
	midden	2,8%	12,5%	64,2%	17,0%	3,5%	
	groot	0,0%	27,6%	71,2%	1,2%	0,0%	
	totaal	1,6%	16,4%	66,1%	13,7%	2,2%	
gevolgde uren NT2	cat.gem.	0	1 - 400	400 - 600	600 - 800	> 800	
	klein	0,7%	20,6%	59,8%	18,2%	0,7%	
	midden	3,7%	36,3%	44,8%	13,7%	1,5%	
	groot	0,0%	71,7%	28,2%	0,1%	0,0%	
	totaal	2,4%	36,2%	47,1%	13,3%	1,1%	
Vastgestelde en gevolgde uren BO 2002							
vastgestelde uren BO	cat.gem.	0	1 - 20	20 - 30	30 - 40	40 - 50	> 50
	klein	7,2%	8,2%	19,8%	22,2%	17,8%	24,8%
	midden	6,6%	8,7%	13,4%	31,1%	16,8%	23,5%
	groot	31,4%	40,5%	0,0%	28,1%	0,0%	0,0%
	totaal	12,9%	16,5%	11,5%	28,3%	12,8%	17,9%
gevolgde uren BO	cat.gem.	0	1 - 20	20 - 30	30 - 40	40 - 50	> 50
	klein	13,4%	10,0%	21,2%	19,5%	13,8%	22,1%
	midden	15,8%	15,8%	21,8%	15,1%	14,4%	17,3%
	groot	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
	totaal	14,4%	13,4%	20,8%	19,5%	13,7%	18,2%
Vastgestelde en gevolgde uren MO 2002							
vastgestelde uren MO	cat.gem.	0	1 - 50	50 - 100	> 100		
	klein	4,8%	44,0%	42,7%	8,6%		
	midden	4,8%	46,9%	39,1%	9,3%		
	groot	0,0%	61,0%	37,1%	1,8%		
	totaal	3,6%	49,6%	39,4%	7,3%		
gevolgde uren MO	cat.gem.	0	1 - 50	50 - 100	> 100		
	klein	3,9%	46,7%	46,3%	3,1%		
	midden	8,3%	55,0%	31,4%	5,3%		
	groot	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%		
	totaal	6,5%	50,2%	38,9%	4,4%		

(55) Tabel: Vastgestelde en gevolgde uren NT2/MO/BO 2002

7.4 Geboden uren maatschappelijke begeleiding

Maatschappelijke begeleiding is in de vragenlijst uitgevraagd in vraag 26.

Voor categorie geboden uren is een uitsplitsing gemaakt in de omvang van de instroom van de gemeente(cat. gem.).

Geboden uren maatschappelijke begeleiding 2002				
aantal uren	categorie gemeente			
	totaal	klein	midden	groot
0	4,6%	5,3%	5,7%	0,0%
1 - 24	33,3%	42,0%	40,0%	0,0%
25 - 49	43,4%	25,9%	33,0%	100,0%
50 - 74	6,4%	9,2%	7,3%	0,0%
75 of meer	2,5%	5,7%	2,1%	0,0%
overig	9,8%	12,0%	11,9%	0,0%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

(56) Tabel: Maatschappelijke begeleiding per gemeentecategorie 2002

Maatschappelijke begeleiding is in de vragenlijst uitgevraagd in vraag 27.

Voor categorie geboden uren is een uitsplitsing gemaakt in de omvang van de instroom van de gemeente (cat. gem.).

Geboden maatschappelijke begeleiding 2002				
	categorie gemeente			
	totaal	klein	midden	groot
individueel	92,0%	87,7%	91,1%	100,0%
groepsgewijs	8,0%	12,3%	8,9%	0,0%

(57) Tabel: geboden maatschappelijke begeleiding individueel / groepsgewijs 2002

Trajectbegeleiding is in de vragenlijst uitgevraagd in vraag 28.

Voor categorie geboden uren is een uitsplitsing gemaakt in de omvang van de instroom van de gemeente (cat. gem.).

Geboden trajectbegeleiding 2002				
	categorie gemeente			
	totaal	klein	midden	groot
intensief \geq 25 uur	59,0%	40,8%	56,8%	75,2%
extensief $<$25 uur	41,0%	59,2%	43,2%	24,8%

(58) Tabel: Geboden trajectbegeleiding per gemeentecategorie 2002

7.5 Certificaten en sancties

Onderstaande tabel geeft de certificaten en sancties weer als aandeel van de programma's.

Certificaten en sancties t.o.v. programma's				
	1999	2000	2001	2002
certificaten	20,60%	34,10%	38,40%	49,17%
sancties	2,75%	2,42%	3,79%	3,28%

(59) Tabel: certificaten en sancties tov. programma

Het aandeel certificaten is sinds 1999 meer dan verdubbeld. De gemeenten in de categorie klein en midden hebben, vergelijkbaar met de voorgaande jaren, een hoger aandeel (53%) dan de grote steden (38%).

Het aandeel sancties beweegt zich tussen de 2,75% en de 3,8%. Evenals in voorgaande jaren worden er in de grote steden relatief meer sancties (6,5%) dan in de kleinere gemeenten (1,9%) gegeven.

7.6 Vragenlijst 2002

Regeling gemeentelijk verslag inburgeringsactiviteiten

Bijlage behorend bij artikel 1 van de Regeling gemeentelijk verslag inburgeringsactiviteiten

ALGEMEEN

Naam gemeente:

GBA-nummer gemeente:

Contactpersoon:

Telefoonnummer: Correspondentieadres:

Betreft dit activiteitenverslag alleen de eigen gemeente?	ja	nee
---	----	-----

Als dit activiteitenverslag een gemeentelijk samenwerkingsverband betreft, over welke gemeenten gaat dit dan?

Wat is de centrumgemeente van het gemeentelijk samenwerkingsverband?

.....

ALGEMENE TOELICHTING

De vragen zijn geclusterd naar een aantal thema's:

- A. Instroom
- B. Aanmelding en ontheffing
- C. Inburgeringsonderzoek en inburgeringsprogramma
- D. Outputvragen

De vragen in deze vragenlijst zijn geheel afgeleid van de voorschriften in de WIN. Als handreiking wordt in de toelichting op veel vragen verwezen naar de definities in het GFO-WIN. Het GFO-WIN, een gegevenswoordenboek voor de WIN, is ontwikkeld om de eenheid van definitie van gebruikte begrippen te bevorderen. Het GFO-WIN is geautoriseerd door de VNG en u op 22 oktober 1999 toegezonden. De verwijzing wordt aangeduid met de naam van het begrip en het GFO-paginnummer.

Een voorbeeld: één van de vragen heeft betrekking op de uitreiking van de verklaring: aan hoeveel nieuwkomers is een verklaring uitgereikt? De verwijzing is dan: zie Ontvangst door gemeente van ROC-verklaring, GFO 49.

Bij de meeste vragen staat een aantal (maximaal drie) kolommen vermeld (jaar t-1, jaar t en totaal). **De jaaraanduidingen (t-1 en t) hebben betrekking op het jaar waarin de nieuwkomer meldingsplichtig werd, waarbij jaar t het verslagjaar is.** Jaar t-1 is het jaar voorafgaande aan het verslagjaar. Elke nieuwkomer kan op deze wijze gekoppeld worden aan enig jaar. In de meeste vragen is het de bedoeling aan te geven uit welk jaar een nieuwkomer afkomstig is, dat wil zeggen het jaar waarin hij/zij meldingsplichtig werd. Dit geeft inzicht in de doorstroom van de nieuwkomers in de loop van de tijd. Een voorbeeld: aan hoeveel nieuwkomers is een verklaring uitgereikt? Er kunnen in het verslagjaar totaal 50 verklaringen zijn uitgereikt, waarvan 34 aan nieuwkomers die meldingsplichtig zijn geworden één jaar voor het verslagjaar en 16 aan nieuw-

komers die in het verslagjaar zelf meldingsplichtig zijn geworden. De beantwoording van die vraag komt er dan als volgt uit te zien:

	Jaar t-1	Jaar t	Totaal
Aan hoeveel nieuwkomers is een verklaring uitgereikt?	34	16	50

NB: de peildatum voor alle vragen is steeds 31 december van het verslagjaar.

A. Instroom

1	Hoe groot was de instroom van nieuwkomers in het verslagjaar?	
---	---	--

Toelichting

Het gaat hierbij om het aantal nieuwkomers dat in het verslagjaar meldingsplichtig is geworden (uitreiking verblijfsdocument of inschrijving in de Gemeentelijke Basisadministratie). Mensen die binnen zes weken weer uit de gemeente zijn vertrokken tellen niet mee.

Zie verder:

- Datum inschrijving gemeente, GFO 138
- Datum verkrijging verblijfstitel, GFO 139
- Datum vestiging Nederland, GFO 139 (dit laatste voor nieuwkomers met de Nederlandse nationaliteit).

B. Aanmelding en ontheffing

2		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Hoeveel nieuwkomers uit vraag 1 hebben tijdig aan de meldingsplicht voldaan dan wel een ontheffing aangevraagd?			

Toelichting

De nieuwkomer moet zich melden binnen zes weken na uitreiking verblijfsdocument of inschrijving in GBA. Iemand die na 19 november van enig jaar meldingsplichtig wordt kan in het daarop volgende jaar nog altijd tijdig aan deze plicht voldoen. Daarom wordt hier na twee jaren gevraagd. Wie zich niet meldt maar wel binnen zes weken een ontheffing aanvraagt, voldoet ook aan zijn verplichting.

Zie verder:

- WIN aanvang en einde meldingsplicht, GFO 150
- WIN datum ontvangst melding en datum ontvangst verzoek tot ontheffing, GFO 151
- Inschrijving door gemeente van aanmelding of ontheffingsaanvraag door nieuwkomer, GFO 45

3		
	Hoeveel nieuwkomers hebben nog niet aan de meldingsplicht voldaan, terwijl de termijn nog niet verstreken is?	

Toelichting

Het gaat hier om die nieuwkomers die op de peildatum (31 december van jaar t) korter dan zes weken meldingsplichtig waren en die zich nog niet gemeld hadden.

4		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Hoeveel nieuwkomers hebben niet aan de meldingsplicht voldaan, terwijl de termijn verstreken is?			

Toelichting

Het gaat hier om die nieuwkomers die op de peildatum (31 december van jaar t) langer dan zes weken meldingsplichtig waren en die zich nog niet gemeld hadden. Het betreft ook nieuwkomers die zich na een tijdelijke ontheffing niet tijdig hebben gemeld.

Zie ook:

- WIN Datum ontheffing tot, GFO 152

5		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Hoeveel nieuwkomers hebben een ontheffing gekregen?			
	voor bepaalde tijd			
	voor onbepaalde tijd			

Toelichting

Deze vraag heeft betrekking op artikel 3 van de WIN: de ontheffing van de plicht zich te melden voor het inburgeringsonderzoek (tijdelijke ontheffing) of de ontheffing van de inburgeringsplicht (ontheffing voor onbepaalde tijd).

Zie verder:

- Datum beschikking inzake ontheffing, GFO 153

C. Inburgeringsonderzoek en inburgeringsprogramma

6		Jaar t-1	Jaar t	totaal
A	Hoeveel nieuwkomers zijn uitgenodigd voor het inburgeringsonderzoek? (hier alléén nieuwkomers opgeven)			
B	Hoeveel nieuwkomers hebben zich gemeld voor het inburgeringsonderzoek terwijl de termijn al verstreken was? (melding binnen 6 weken na inschrijving of uitreiking verblijfsdocument)			

7		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Van hoeveel nieuwkomers is het inburgeringsonderzoek nog gaande?			

Toelichting

Binnen vier maanden na melding moet het inburgeringsonderzoek zijn afgerond. Deze termijn kan worden verlengd ten gevolge van een tijdelijke ontheffing of het afnemen van een toets voor vrijstelling.

Zie verder:

- WIN einddatum termijn inburgeringsonderzoek, GFO 168

8		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Voor hoeveel nieuwkomers is het inburgeringsonderzoek nooit afgerond om de volgende reden:			
	verhuizing naar andere gemeente			
	overlijden nieuwkomer			
	werk			
	overige reden			
	onbekend			

9		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Aan hoeveel nieuwkomers is een vrijstellende beschikking gezonden (er hoeft géén inburgeringsprogramma te worden gevolgd)?			

10			
A	Hoeveel van de in vraag 9 bedoelde personen waren:		
	• ex-asielzoekers of ex-VVTV'ers verblijfscode 11 GBA)		
	• gezinsherenigers of gezinsvormers (verblijfscode 12 GBA)		
	• nieuwkomers met Nederlandse nationaliteit		
B	Hoeveel van de in vraag 9 bedoelde personen waren:		
	man		
	vrouw		
C	Hoeveel van de in vraag 9 bedoelde personen waren:		
	16 of 17 jaar en niet of partieel leerplichtig		
	18 tot en met 25 jaar		
	26 tot en met 39 jaar		
	40 tot en met 49 jaar		
	50 tot en met 64 jaar		
	65 jaar of ouder		

11		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Aan hoeveel nieuwkomers is een vaststellende beschikking gezonden (er moet een inburgeringsprogramma worden gevolgd)?			

12		
A	Hoeveel van de in vraag 11 bedoelde personen waren:	
	<ul style="list-style-type: none"> ex-asielzoekers of ex-VVTV'ers (verblijfscode 11 GBA) 	
	<ul style="list-style-type: none"> gezinsherenigers of gezinsvormers (verblijfscode 12 GBA) 	
	<ul style="list-style-type: none"> nieuwkomers met Nederlandse nationaliteit 	
B	Hoeveel van de in vraag 11 bedoelde personen waren:	
	man	
	vrouw	
C	Hoeveel van de in vraag 11 bedoelde personen waren:	
	16 of 17 jaar en niet of partieel leerplichtig	
	18 tot en met 25 jaar	
	26 tot en met 39 jaar	
	40 tot en met 49 jaar	
	50 tot en met 64 jaar	
	65 jaar of ouder	

13		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Voor hoeveel nieuwkomers uit vraag 11 is een inburgeringsprogramma vastgesteld:			
	dat uitsluitend de verplichte elementen omvatte			
	dat naast de verplichte elementen uitsluitend beroeporiëntatie omvatte			
	dat naast de verplichte elementen uitsluitend maatschappij-oriëntatie omvatte			
	dat naast de verplichte elementen maatschappij-oriëntatie en beroeporiëntatie omvatte			
	dat naast de verplichte elementen uitsluitend Nederlands als tweede taal omvatte			
	dat naast de verplichte elementen Nederlands als tweede taal en beroeporiëntatie omvatte			
	dat naast de verplichte elementen Nederlands als tweede taal en maatschappij-oriëntatie omvatte			
	dat naast de verplichte elementen zowel Nederlands als tweede taal, als beroeporiëntatie en maatschappij-oriëntatie omvatte			

Toelichting

De ingevolge de Wet Inburgering Nieuwkomers verplichte elementen van het inburgeringsprogramma zijn maatschappelijke begeleiding, de doorgeleiding en de toets, voorzover Nederlands als tweede taal en/of maatschappij-oriëntatie deel uitmaakt van het programma. Indien daar aanleiding toe is kan besloten worden Nederlands als tweede taal, maatschappelijke oriëntatie en/of beroeporiëntatie niet in het inburgeringsprogramma op te nemen.

14		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Hoeveel van de nieuwkomers uit vraag 11 waren:			
	hoog opgeleid (WO, HBO)			
	middelbaar opgeleid (HAVO, VWO, MBO)			
	laag opgeleid (VMBO)			
	lees- en schrijfvvaardig			
	analfabeet			

Toelichting

Een nieuwkomer dient slechts in één rubriek, de hoogste, te worden meegeteld.

Zie verder: WIN hoogste vooropleiding, GFO 237

15		Jaar t-1	Jaar t	totaal
A	Wat was het startniveau NT2 lezen van de nieuwkomers uit vraag 11			
	* NT2-niveau 0			
	* NT2-niveau 1			
	* NT2-niveau 2			
	* NT2-niveau 3			
	* NT2-niveau 4			
	* NT2-niveau 5			
15		Jaar t-1	Jaar t	Totaal
B	Wat was het startniveau NT2 schrijven van de nieuwkomers uit vraag 11			
	* NT2-niveau 0			
	* NT2-niveau 1			
	* NT2-niveau 2			
	* NT2-niveau 3			
	* NT2-niveau 4			
	* NT2-niveau 5			
15		Jaar t-1	Jaar t	Totaal
C	Wat was het startniveau NT2 luisteren van de nieuwkomers uit vraag 11			
	* NT2-niveau 0			
	* NT2-niveau 1			
	* NT2-niveau 2			
	* NT2-niveau 3			
	* NT2-niveau 4			
	* NT2-niveau 5			
15		Jaar t-1	Jaar t	Totaal
D	Wat was het startniveau NT2 spreken van de nieuwkomers uit vraag 11			
	* NT2-niveau 0			
	* NT2-niveau 1			
	* NT2-niveau 2			
	* NT2-niveau 3			
	* NT2-niveau 4			
	* NT2-niveau 5			

Toelichting

NT2-niveau 0, dat niet is gedefinieerd, geeft aan dat het niveau lager is dan 1.

16		Jaar t-1	Jaar t	totaal
A	Wat was het beoogde eindniveau lezen van de nieuwkomers uit vraag 11			
	* NT2-niveau 1			
	* NT2-niveau 2			
	* NT2-niveau 3			
	* NT2-niveau 4			
	* NT2-niveau 5			
16		Jaar t-1	Jaar t	totaal
B	Wat was het beoogde eindniveau schrijven van de nieuwkomers uit vraag 11			
	* NT2-niveau 1			
	* NT2-niveau 2			
	* NT2-niveau 3			
	* NT2-niveau 4			
	* NT2-niveau 5			
16		Jaar t-1	Jaar t	totaal
C	Wat was het beoogde eindniveau luisteren van de nieuwkomers uit vraag 11			
	* NT2-niveau 1			
	* NT2-niveau 2			
	* NT2-niveau 3			
	* NT2-niveau 4			
	* NT2-niveau 5			
16		Jaar t-1	Jaar t	totaal
D	Wat was het beoogde eindniveau spreken van de nieuwkomers uit vraag 11			
	* NT2-niveau 1			
	* NT2-niveau 2			
	* NT2-niveau 3			
	* NT2-niveau 4			
	* NT2-niveau 5			

17		Jaar t-1	Jaar t	totaal
A	Voor hoeveel nieuwkomers was het vastgestelde aantal uren NT2?			
	0			
	1-399			
	400-599			
	600-799			
	800 of meer			
17		Jaar t-1	Jaar t	totaal
B	Voor hoeveel nieuwkomers was het vastgestelde aantal uren beroeporiëntatie?			
	0			
	1-19			
	20-29			
	30-39			
	40-49			
	50 of meer			
17		Jaar t-1	Jaar t	totaal
C	Voor hoeveel nieuwkomers was het vastgestelde aantal uren maatschappij-oriëntatie?			
	0			
	1-49			
	50-99			
	100 of meer			

Toelichting

Hier wordt het aantal uren bedoeld dat is opgenomen in de vaststellende beschikking.

Zie verder:

- WIN aantal uren NT2 beschikking, GFO 169
- WIN aantal uren beroeporiëntatie beschikking, GFO 169
- WIN aantal uren maatschappij-oriëntatie beschikking, GFO 170

D Outputvragen

18		Jaar t-1	Jaar t	totaal
D	Hoeveel nieuwkomers zijn tussen het vaststellen van het inburgeringsprogramma en het uitreiken van de verklaring uitgevallen om de volgende reden:			
	verhuizing of emigratie			
	ongewenst gedrag nieuwkomer/of verwijderd door het ROC			
	overlijden nieuwkomer			
	psychische klachten			
	lichamelijke klachten			
	zwangerschap			
	werk gevonden			
	geen motivatie			
	overige redenen			
	onbekend			

Toelichting

De verklaring is de verklaring van de educatieve instelling waar de nieuwkomer de toets heeft afgelegd.

19		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Aan hoeveel nieuwkomers is een verklaring uitgereikt?			

Zie verder:

- Ontvangst door gemeenten van ROC-verklaring, GFO 49
- NT2 profieltoets/maatschappij-oriëntatietoets, GFO 49

20		Jaar t-1	Jaar t	Totaal
A	Wat was het getoetste eindniveau NT2 lezen van de nieuwkomers uit vraag 11			
	* NT2-niveau 0			
	* NT2-niveau 1			
	* NT2-niveau 2			
	* NT2-niveau 3			
	* NT2-niveau 4			
	* NT2-niveau 5			
20		Jaar t-1	Jaar t	totaal
B	Wat was het getoetste eindniveau NT2 schrijven van de nieuwkomers uit vraag 11			
	* NT2-niveau 0			
	* NT2-niveau 1			
	* NT2-niveau 2			
	* NT2-niveau 3			

	* NT2-niveau 4			
	* NT2-niveau 5			
20		Jaar t-1	Jaar t	totaal
C	Wat was het getoetste eindniveau NT2 luisteren van de nieuwkomers uit vraag 11			
	* NT2-niveau 0			
	* NT2-niveau 1			
	* NT2-niveau 2			
	* NT2-niveau 3			
	* NT2-niveau 4			
	* NT2-niveau 5			
20		Jaar t-1	Jaar t	totaal
D	Wat was het getoetste eindniveau NT2 spreken van de nieuwkomers uit vraag 11			
	* NT2-niveau 0			
	* NT2-niveau 1			
	* NT2-niveau 2			
	* NT2-niveau 3			
	* NT2-niveau 4			
	* NT2-niveau 5			

Toelichting

Het gaat hier om de resultaten uit de profieltoetsen.

Het hier gevraagde niveau is te vinden in de verklaring van de educatieve instelling.

Nieuwkomers uit het jaar t-1

Geef in onderstaande kruistabel aan hoeveel nieuwkomers uit het jaar t-1 met een bepaald startniveau NT2 lezen welk niveau hebben behaald bij de profieltoetsen NT2 lezen. Het gaat hier dus om de vergelijking van de scores in kolom t-1 van vraag 15A met de scores in kolom t-1 van vraag 20A.

Voorbeeld:

Een nieuwkomer haalt op de intreetoets niveau 1 met lezen en op de NT2-profieltoets niveau 2. In dat geval dient hij geteld te worden op de regel die met 1 begint en de kolom met 2 erboven.

21A	Getoetst niveau lezen					
Startniveau lezen	0	1	2	3	4	5
0						
1						
2						
3						
4						
5						

Nieuwkomers uit het jaar t-1

Geef in onderstaande kruistabel aan hoeveel nieuwkomers uit het jaar t-1 met een bepaald startniveau NT2 schrijven welk niveau hebben behaald bij de profieltoetsen NT2 schrijven. Het gaat hier dus om de vergelijking van de scores in kolom t-1 van vraag 15B met de scores in kolom t-1 van vraag 20B.

21B	Getoetst niveau schrijven					
Startniveau schrijven	0	1	2	3	4	5
0						
1						
2						
3						
4						
5						

Nieuwkomers uit het jaar t-1

Geef in onderstaande kruistabel aan hoeveel nieuwkomers uit het jaar t-1 met een bepaald startniveau NT2 luisteren welk niveau hebben behaald bij de profieltoetsen NT2 luisteren. Het gaat hier dus om de vergelijking van de scores in kolom t-1 van vraag 15C met de scores in kolom t-1 van vraag 20C.

21C	Getoetst niveau luisteren					
Startniveau luisteren	0	1	2	3	4	5
0						
1						
2						
3						
4						
5						

Nieuwkomers uit het jaar t-1

Geef in onderstaande kruistabel aan hoeveel nieuwkomers uit het jaar t-1 met een bepaald startniveau NT2 spreken welk niveau hebben behaald bij de profieltoetsen NT2 spreken. Het gaat hier dus om de vergelijking van de scores in kolom t-1 van vraag 15D met de scores in kolom t-1 van vraag 20D.

21D	Getoetst niveau spreken					
Startniveau spreken	0	1	2	3	4	5
0						
1						
2						
3						
4						
5						

Nieuwkomers uit het jaar t

Geef in onderstaande kruistabel aan hoeveel nieuwkomers uit het jaar t met een bepaald startniveau NT2 lezen welk niveau hebben behaald bij de profieltoetsen NT2 lezen. Het gaat hier dus om de vergelijking van de scores in kolom t van vraag 15A met de scores in kolom t van vraag 20A.

21 E	Getoetst niveau lezen					
Startniveau lezen	0	1	2	3	4	5
0						
1						
2						
3						
4						
5						

Nieuwkomers uit het jaar t

Geef in onderstaande kruistabel aan hoeveel nieuwkomers uit het jaar t met een bepaald startniveau NT2 schrijven welk niveau hebben behaald bij de profieltoetsen NT2 schrijven. Het gaat hier dus om de vergelijking van de scores in kolom t van vraag 15B met de scores in kolom t van vraag 20B.

21F	Getoetst niveau schrijven					
Startniveau schrijven	0	1	2	3	4	5
0						
1						
2						
3						
4						
5						

Nieuwkomers uit het jaar t

Geef in onderstaande kruistabel aan hoeveel nieuwkomers uit het jaar t met een bepaald startniveau NT2 luisteren welk niveau hebben behaald bij de profieltoetsen NT2 luisteren. Het gaat hier dus om de vergelijking van de scores in kolom t van vraag 15C met de scores in kolom t van vraag 20C.

21G	Getoetst niveau luisteren					
Startniveau luisteren	0	1	2	3	4	5
0						
1						
2						
3						
4						
5						

Nieuwkomers uit het jaar t

Geef in onderstaande kruistabel aan hoeveel nieuwkomers uit het jaar t met een bepaald startniveau NT2 spreken welk niveau hebben behaald bij de profieltoetsen NT2 spreken. Het gaat hier dus om de vergelijking van de scores in kolom t van vraag 15D met de scores in kolom t van vraag 20D.

21H	Getoetst niveau spreken					
Startniveau spreken	0	1	2	3	4	5
0						
1						
2						
3						
4						
5						

22		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Hoeveel nieuwkomers die een verklaring hebben ontvangen, hebben blijkens de verklaring hoeveel uren Nederlands als tweede taal gevolgd?			
	0			
	1-399			
	400-599			
	600-799			
	800 of meer			

23		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Hoeveel nieuwkomers die een verklaring hebben ontvangen, hebben hoeveel uren maatschappijoriëntatie gevolgd?			
	0			
	1-49			
	50-99			
	100 of meer			

24		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Hoeveel nieuwkomers die een verklaring hebben ontvangen, hebben hoeveel uren beroepenoriëntatie gevolgd?			
	0			
	1-19			
	20-29			
	30-39			
	40-49			
	50 of meer			

25		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Aan hoeveel nieuwkomers is het certificaat uitgereikt?			

Toelichting

Het certificaat is het certificaat dat aan de nieuwkomer wordt verstrekt bij de afronding van het inburgeringsprogramma.

Zie verder:

- Verstrekken inburgeringscertificaat door gemeente aan nieuwkomer, GFO 52

26		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Aan hoeveel nieuwkomers is maatschappelijke begeleiding geboden?			
	0			
	1-24			
	25-49			
	50-74			
	75 uur of meer			
	overig			

27		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Aan hoeveel nieuwkomers is maatschappelijke begeleiding geboden?			
	individueel			
	groepsgewijs			

Toelichting

Met groepsgewijze maatschappelijke begeleiding wordt bedoeld maatschappelijke begeleiding in combinatie met maatschappij-oriëntatie.

28		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Aan hoeveel nieuwkomers is trajectbegeleiding geboden?			
	intensief (25 uur of meer)			
	extensief (minder dan 25 uur)			

Toelichting

De trajectbegeleiding start bij de aanmelding door de nieuwkomer en wordt beëindigd bij de doorgeleiding.

29		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Hoeveel nieuwkomers zijn doorgeleid naar:			
	arbeidsvoorziening			
	vervolgopleiding/onderwijs			
	zowel arbeidsvoorziening als vervolgscholing/ onderwijs			
	geen doorgeleiding wegens het al gevonden hebben van werk			
	geen doorgeleiding wegens het al gevonden hebben van werk			
	geen doorgeleiding, doel was sociale zelfredzaamheid			
	geen doorgeleiding om andere redenen			

30		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Voor hoeveel nieuwkomers is het Inburgeringsprogramma nog niet afgerond?			

Toelichting

Het gaat hierbij uitsluitend om nieuwkomers die hun verplichte inburgeringstraject conform de WIN nog niet hebben voltooid. Dus degenen die een vervolgscholing volgen mogen niet worden meegerekend.

31		Jaar t-1	Jaar t	totaal
	Aan hoeveel nieuwkomers is een sanctie opgelegd?			

7.7 Begrippenlijst

Begrip / afkorting	Omschrijving
AMA	Een Alleenstaande Minderjarige Asielzoeker (AMA) is een minderjarige vreemdeling die asiel heeft aangevraagd zonder de aanwezigheid van zijn ouders, meerderjarige bloed- of aanverwanten. Voor deze groep gelden aparte opvangmogelijkheden, en toelatingsvoorwaarden.
Asielzoeker	Een vreemdeling kan asiel aanvragen in Nederland als hij vreest voor vervolging in zijn land van verblijf. Ook kan een vreemdeling asiel krijgen als hij door ernstige persoonlijke ervaringen zijn land heeft moeten verlaten. Voorts kan een vreemdeling tijdelijk verblijf krijgen als hij niet kan terugkeren naar zijn land omdat de situatie daar niet veilig is.
Bereik	Met het bereik worden alle personen bedoeld die aan het inburgeringsonderzoek zijn begonnen en alle personen die een ontheffing hebben ontvangen voor het inburgeringsonderzoek. De term bereik wordt alléén in grafiek 2 gebruikt.
Bin	Bekostigingsbesluit inburgering nieuwkomers
BO	Beroepen Oriëntatie
Cohort	Volgens Van Dale: 'oude Romeinse legereenheid van 600 man, verdeeld in een aantal centuries'. In onderzoekstermen is het een gedefinieerde groep die in de tijd gevolgd wordt.
Cohort analyse	Met een cohortanalyse kan een groep personen, die in het kader van de WIN meldingsplichtig zijn, uit een bepaald jaar worden gevolgd tot aan het moment dat zij het inburgeringsproces verlaten.
Cohortgegevens	De gegevens die ten grondslag liggen aan de cohortanalyse.
Doel van het inburgeringsprogramma	Het inburgeringsproces heeft als doel de sociale (zich maatschappelijk kunnen redden), educatieve (in staat vervolgscholing te volgen) of professionele (in staat te worden toegeleid naar arbeid) zelfredzaamheid van de nieuwkomer. Gemeente en nieuwkomer komen dit overeen, vastgelegd in de beschikking. De inhoud van het programma wordt op het doel afgestemd.
Doorgeleiding	Met de doorgeleiding wordt de nieuwkomer na het ontvangen van de verklaring verder op weg geholpen richting zelfredzaamheid, óf wordt door de gemeente vastgesteld dat de nieuwkomer reeds voldoende zelfredzaam is.
Educatie	Het volgen van een programma in het kader van inburgering, bestaande uit een combinatie van taalonderwijs (NT2), maatschappij-oriëntatie (MO) of beroepenoriëntatie (BO).

Begrip / afkorting	Omschrijving
Getoetst niveau	Het niveau NT2 van de nieuwkomer dat aan het einde van het programma middels de toets wordt vastgesteld.
Inburgeringsproces	Dit betreft alle activiteiten in het kader van inburgeringsonderzoek, vaststelling en uitvoering van het programma én begeleiding. De activiteiten kunnen administratief, procesmatig of inhoudelijk van aard zijn en kunnen worden uitgevoerd door gemeenten en/of de door de gemeente hiertoe gemandateerde instellingen, zoals bureau inburgering, onderwijsinstellingen (Roc's), welzijnsinstellingen, CWI, instellingen voor kinderopvang en bij duale trajecten betrokken partijen.
Inburgeringsonderzoek (IO)	Het geheel aan activiteiten dat uitgevoerd wordt om vast te stellen of de nieuwkomer voldoet aan het achterstandscriterium en dus een programma moet volgen.
Maatschappelijke begeleiding	Het geven van informatie, advies en ondersteuning zodat de nieuwkomer zelfstandig in de lokale samenleving kan participeren en aan sociale activiteiten kan deelnemen.
Meldingsplichtig	De status van de nieuwkomer in het kader van de WIN, dat aangeeft dat de nieuwkomer zich voor het inburgeringsonderzoek dient te melden. De nieuwkomer is meldingsplichtig vanaf het moment dat hij/zij is ingeschreven in het GBA of vanaf de datum van uitreiking van een verblijfsdocument. In dit rapport wordt het aantal meldingsplichtigen berekend door bij elkaar op te tellen: <ul style="list-style-type: none"> • vaststellende beschikkingen • ontheffingen voor onbepaalde tijd • vrijstellingen • personen die tijdens het IO uitvallen • personen dat niet heeft gemeld
MO	Maatschappij-oriëntatie
MP	Meldingsplichtig
Nieuwkomer	Een Nederlander of een persoon van 16 jaar en ouder (voor zover niet leerplichtig) met een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, die in het buitenland is geboren en die zich voor het eerst en permanent wil vestigen in Nederland. Deze persoon moet zich melden voor het inburgeringsonderzoek waarin wordt bepaald of iemand een dusdanige achterstand heeft, dat de persoon niet zelfstandig kan functioneren in de Nederlandse samenleving (achterstandscriterium). De personen mét een achterstandscriterium moeten een inburgeringsprogramma volgen en zijn nieuwkomer.
NT2	Nederlands als tweede taal.
Ontheffing voor bepaalde tijd/ Tijdelijke Ontheffing	Een document waarin de gemeente de potentiële nieuwkomer voor een beperkte tijd ontheft van zijn/haar plicht tot deelnemen aan een inburgeringsonderzoek.

Begrip / afkorting	Omschrijving
Ontheffing voor onbepaalde tijd	Een document waarin de gemeente de potentiële nieuwkomer geheel ontheft van zijn/haar plicht tot deelnemen aan een inburgeringsonderzoek.
Peildatum	31 december van het jaar waarover gerapporteerd wordt.
Programma	Het aanbod van voorzieningen en activiteiten gericht op het realiseren van het doel van de Nieuwkomer.
ROC	Regionaal Opleiding Centrum.
Startniveau	Het tijdens het IO vastgestelde niveau NT2.
T-1	Het jaar voorafgaande aan het verslagjaar.
Tijdelijke ontheffing & Ontheffing voor bepaalde tijd	Een document waarin de gemeente de potentiële nieuwkomer voor een beperkte tijd ontheft van zijn/haar plicht tot deelnemen aan een inburgeringsprogramma.
Toets	De toets aan het einde van het programma waarin het eindniveau NT2 van de Nieuwkomer wordt vastgesteld.
Trajectbegeleiding	Een op de persoon toegesneden begeleiding die er op gericht is dat de nieuwkomer het programma succesvol afrondt.
Uitstroom	Dit is de wijze waarop nieuwkomers het inburgeringsproces verlaten. Volgens de WIN kan dat via ontheffingen voor onbepaalde tijd, vrijstellingen en door middel van doorgeleiding naar werk, educatie of sociale zelfredzaamheid. Uit de praktijk blijkt dat ook een gedeelte van de nieuwkomers zich niet meldt of uitvalt.
Uitstroom naar werk	Dit zijn alle soorten uitstroom (nadat de verklaring is afgegeven) die werkgerelateerd zijn. Dit is de som van (vraag 29 - vragenlijst): <ul style="list-style-type: none"> • doorgeleid naar werk • niet doorgeleid; reeds werk • doorgeleid naar arbvo/scholing.
Uitval	Hiervan is sprake wanneer de gemeente van een nieuwkomer aangeeft dat deze tijdens het inburgeringsonderzoek of tijdens het programma is uitgevallen.
v.v. of verplichte elementen	In de Wet Inburgering Nieuwkomers wordt als verplichte elementen aangeduid de maatschappelijke begeleiding, de doorgeleiding en de toets (als NT2 en/of MO onderdeel zijn van programma).
Vaststellende beschikking	Een document waarin het programma dat de nieuwkomer gaat volgen, wordt vastgelegd in samenspraak tussen gemeente en nieuwkomer.
Verhuizing	Verhuizing naar een andere gemeente. Verhuizing binnen dezelfde gemeente wordt voor dit rapport niet als verhuizing aangemerkt.

Begrip / afkorting	Omschrijving
Verklaring	Een document dat het ROC verstrekt aan de gemeente, waarin het ROC verklaart dat de nieuwkomer heeft deelgenomen aan de in de beschikking overeengekomen onderdelen die door het ROC zijn uitgevoerd en dat de nieuwkomer de inburgeringstoets heeft afgelegd.
Vragenlijst (Nieuwkomers)	De vragenlijst die als bijlage van de Regeling 'gemeentelijk verslag inburgeringsactiviteiten' jaarlijks door Het Rijk aan de Gemeenten wordt gestuurd. Gemeenten vullen deze vragenlijst in als verantwoording van de activiteiten die zij in dat jaar hebben verricht binnen het nieuwkomersbeleid.
Vrijstellende beschikking	Een document waarin wordt vastgesteld dat de nieuwkomer wordt vrijgesteld van het volgen van een programma.
WIN	Wet Inburgering Nieuwkomers

Justitie is verantwoordelijk voor de toelating en naturalisatie van vreemdelingen en voor de integratie van etnische minderheden in de Nederlandse samenleving.

Justitie staat voor rechtvaardige immigratie en volwaardige integratie